Systémy vnitřní identifikace v rámci rozpočtu kraje, porovnání používaných postupů v krajích

Bc. Eva Kočičková

Diplomová práce
2009

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
akademický rok: 2008/2009

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení:	**Bc. Eva KOČIČKOVÁ**
Studijní program:	**N 6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor:	**Veřejná správa a regionální rozvoj**
Téma práce:	**Systémy vnitřní identifikace v rámci rozpočtu kraje, porovnání používaných postupů v krajích**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- **Popište vývoj rozpočtové skladby, její členění a pravidla hospodaření krajů (vyšších územních samosprávných celků).**

II. Praktická část

- **Analyzujte systémy vnitřní identifikace rozpočtů jednotlivých krajů.**
- **Zhodnoťte hlavní problémy sledování čerpání rozpočtu a hospodaření krajů.**
- **Navrhněte možnosti zlepšení sledování čerpání rozpočtu a hospodaření krajů.**

Závěr

Rozsah práce: **cca 70**

Rozsah příloh:

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

[1] FILIP, J., SVATOŇ, J., ZIMEK, J. Základy státovědy. 2. vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2001. 354 s. ISBN 80-210-1575-6.
[2] MRKÝVKA, P. a kol. Finanční právo a finanční správa - 1. díl. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brné, 2005. 404 s. ISBN 80-210-3578-1.
[3] PAŘÍZKOVÁ, I. Finance územních samosprávných celků. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 1998. 180 s. ISBN 80-210-1997-2.
[4] PEKOVÁ, J. Hospodaření a finance územní samosprávy. 1. vyd. Praha: MANAGEMENT PRESS, 2004. 376 s. ISBN 80-7261-086-4.
[5] PRŮCHA, P. Správní právo Obecná část. 6. vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2004. 360 s. ISBN 80-7239-157-7.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Radek Šipka**
Ústav automatizace a řídicí techniky

Datum zadání diplomové práce: **21. května 2009**

Termín odevzdání diplomové práce: **21. srpna 2009**

Ve Zlíně dne 21. května 2009

L.S.

doc. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

prof. RNDr. René Wokoun, CSc.
ředitel ústavu

ABSTRAKT

Kraje mají pečovat o všestranný rozvoj svého území. Aby mohly zajistit efektivní alokaci svých disponibilních prostředků, jejichž množství je, zřejmě jako v každém systému veřejné správy, omezeno, je nezbytné, aby měly potřebné údaje o čerpání rozpočtu. Pravidla pro sestavování a sledování rozpočtu upravují právní předpisy schvalované Parlamentem a ústředními orgány veřejné správy. Cílem této práce bude zjistit, zda jsou tato pravidla (rozpočtová skladba), která vše řeší především z pohledu státního rozpočtu, dostatečná i pro kraje v postavení územních samosprávných celků, rozsah jejichž činnosti v samostatné působnosti v podstatě není limitován.

Klíčová slova: kraj, vyšší územní samosprávný celek, rozpočet, rozpočtová skladba, členění rozpočtu

ABSTRACT

Regions have to care for the general development of its territory. In order to ensure efficient allocation of available funds, the amount is, perhaps, as in any other system of public administration limited. It is necessary to have the requisite data on budget implementation. Rules for the compilation and monitoring of the budget are modified by legal regulations approved by the Parliament and the central public authorities. The aim of this work will determine whether these rules (budget structure), which primarily solves everything from the perspective of the state budget, are sufficient for the regions in the position of territorial self-governing units, whose area of activities in a separate scope is not essentially limited.

Keywords: region, higher territorial self-governing unit, budget, budget structure, budget division

Děkuji vedoucímu své práce Ing. Radku Šipkovi za cenné náměty, rady a připomínky při jejím zpracování. Dále bych chtěla poděkovat zaměstnancům krajů, kteří mi ochotně poskytli podklady pro tuto práci, a svým nejbližším za podporu během celého mého studia.

„Životní úspěch nezávisí na podmínkách, které máme, ale na rozhodnutích.“

Hal Urban, autor knihy To nejdůležitější v životě

OBSAH

ÚVOD ... **8**

I TEORETICKÁ ČÁST ... **10**

1 KRAJSKÉ ZŘÍZENÍ ... **11**

1.1 HISTORICKÝ VÝVOJ, ÚSTAVNÍ ZÁKLAD A VZNIK KRAJŮ ... 11

1.2 VÝZNAM A PŮSOBNOST KRAJŮ ... 13

2 ROZPOČET KRAJE A ROZPOČTOVÝ PROCES ... **16**

2.1 ROZPOČET KRAJE ... 16

2.1.1 Příjmy rozpočtu kraje ... 17

2.1.2 Výdaje rozpočtu kraje ... 18

2.2 ROZPOČTOVÝ PROCES ... 19

2.2.1 Zásady rozpočtového procesu ... 20

2.2.2 První a druhá fáze rozpočtového procesu – sestavení a projednání rozpočtu ... 21

2.2.3 Třetí fáze rozpočtového procesu – čerpání rozpočtu ... 22

2.2.4 Čtvrtá fáze rozpočtového procesu – zpracování závěrečného účtu ... 23

2.3 ROZPOČTOVÁ SKLADBA ... 24

2.3.1 Vývoj rozpočtové skladby ... 25

2.3.2 Aktuální rozpočtová skladba ... 28

2.4 DALŠÍ ATRIBUTY ROZPOČTU ... 30

II PRAKTICKÁ ČÁST ... **32**

3 ROZPOČTOVÁ SKLADBA A ROZPOČET ZLÍNSKÉHO KRAJE ... **33**

3.1 PODOBA ROZPOČTU ZLÍNSKÉHO KRAJE ... 34

3.2 SLEDOVÁNÍ KONKRÉTNÍ ČÁSTI ROZPOČTU ZLÍNSKÉHO KRAJE ... 36

4 ANALÝZA POUŽÍVANÝCH SYSTÉMŮ VNITŘNÍ IDENTIFIKACE ... **41**

4.1 ZÁKLADNÍ POPIS ROZPOČTŮ KRAJŮ ... 41

4.2 DOTAZNÍK PRO KRAJE ... 42

4.2.1 Vyhodnocení otázek č. 1 a 2 ... 45

4.2.2 Vyhodnocení otázky č. 3 ... 47

4.2.3 Vyhodnocení otázek č. 4, 5 a 6 ... 48

4.2.4 Vyhodnocení otázek č. 7, 8 a 9 ... 49

4.2.5 Vyhodnocení otázek č. 10, 11 a 12 ... 51

4.2.6 Vyhodnocení otázek č. 13 a 14 ... 52

4.3 POROVNÁNÍ SYSTÉMŮ VNITŘNÍ IDENTIFIKACE JEDNOTLIVÝCH KRAJŮ ... 53

4.3.1 Systém vnitřní identifikace v rámci rozpočtu Jihočeského kraje ... 54

4.3.2 Systém vnitřní identifikace v rámci rozpočtu Jihomoravského kraje ... 55

4.3.3 Systém vnitřní identifikace v rámci rozpočtu Karlovarského kraje ... 56

4.3.4 Systém vnitřní identifikace v rámci rozpočtu Královéhradeckého kraje ... 57

4.3.5 Systém vnitřní identifikace v rámci rozpočtu Libereckého kraje ... 58

4.3.6 Systém vnitřní identifikace v rámci rozpočtu Moravskoslezského kraje 59
4.3.7 Systém vnitřní identifikace v rámci rozpočtu Olomouckého kraje 60
4.3.8 Systém vnitřní identifikace v rámci rozpočtu Pardubického kraje..... 61
4.3.9 Systém vnitřní identifikace v rámci rozpočtu Plzeňského kraje..... 62
4.3.10 Systém vnitřní identifikace v rámci rozpočtu Ústeckého kraje..... 63
4.3.11 Systém vnitřní identifikace v rámci rozpočtu kraje Vysočina..... 64
4.3.12 Systém vnitřní identifikace v rámci rozpočtu Zlínského kraje..... 65
4.4 NEJLEPŠÍ PRAXE..... 66
4.4.1 Autonomie odborů krajského úřadu 66
4.4.2 Složitost systému 67
4.4.3 Komplexnost systému 67
4.5 SPOLEČNÁ ÚPRAVA – DALŠÍ ÚROVEŇ ROZPOČTOVÉ SKLADBY 67
ZÁVĚR 71
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY..... 73
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK 77
SEZNAM OBRÁZKŮ..... 78
SEZNAM TABULEK 79
SEZNAM PŘÍLOH..... 80

ÚVOD

Kraje jako vyšší územní samosprávné celky hrají významnou úlohu při ovlivňování regionálního rozvoje, neboť jsou to právě krajská zastupitelstva, která schvalují významné rozvojové dokumenty, například program rozvoje územního obvodu kraje, zásady územního rozvoje a jednotlivé územně analytické podklady pro celé území kraje či plán odpadového hospodářství. Dle zákona o krajích kraj pečuje o všestranný rozvoj svého území a dle zákona o podpoře regionálního rozvoje podporuje rozvoj regionů vymezených v programu rozvoje územního obvodu kraje podle svých konkrétních potřeb s ohledem na vyvážený rozvoj svého územního obvodu. Tento zákon také říká, že k finanční podpoře regionálního rozvoje územního obvodu kraje se v krajském rozpočtu vyčleňují finanční prostředky na uskutečňování programu rozvoje územního obvodu v rozsahu, který schválí zastupitelstvo kraje. K tomuto účelu může také kraj zřizovat peněžní fondy.

Je nezpochybnitelné, že kraj může ovlivňovat rozvoj svého území jedině prostřednictvím rozpočtu, v němž vyčleňuje prostředky na konkrétní projekty a akce. Rozpočet je tedy základním nástrojem regionálního rozvoje kraje. Je proto nezbytné, aby byl sestavován přehledně, zejména pak aby bylo přehledné jeho čerpání, a to zvláště v situaci, kdy jsou dostupné disponibilní zdroje omezené.

Kraje jako veřejnoprávní korporace zřejmě nikdy nebudou disponovat takovým množstvím finančních prostředků, které by bylo dostatečné pro realizaci jeho veškerých záměrů. Tento fakt klade vysoké nároky na rozpočtový proces – přípravu rozpočtu, rozpočtového výhledu a především sledování čerpání rozpočtu. Mělo by také následovat vyhodnocení, zda byly disponibilní prostředky využity maximálně efektivně, účelně a hospodárně.

Příjmy krajů tvoří z větší části účelové dotace ze státního rozpočtu, což znamená, že kraj může libovolně nakládat s méně než polovinou svého rozpočtu. Rozpočet krajů dosahuje řádově jednotek a desítek miliard, vlastní prostředky kraje tedy dosahují relativně vysokých částek. Z nich je však větší část vynakládána na mandatorní výdaje, které tvoří většinou provozní výdaje škol a školských zařízení, zařízení sociálních služeb, činnost kulturních institucí atd. Na rozvojové projekty tedy zbývá z tohoto pohledu skutečně minimum, což znamená, že je třeba tyto prostředky vynakládat s maximálním možným uvážením, neboť právě ony jsou „motorem rozvoje“.

Rozpočet kraje se sestavuje a jeho čerpání se sleduje prostřednictvím rozpočtové skladby, která je v současné době stanovena vyhláškou Ministerstva financí. Na základě vlastní zkušenosti se domnívám, že rozpočtová skladba je pro potřebu kraje a zřejmě i pro větší města nedostatečná. Zvláště v souvislosti s čerpáním dotací z předvstupních a strukturálních fondů Evropské unie. Většinou se jedná o víceleté projekty a příjemci této podpory musejí zvlášť sledovat prostředky přijaté a vydané na tyto projekty. Není výjimečné, když se podobný postup aplikuje i na další části rozpočtu kraje či obce. Jde o zavádění obdoby vnitropodnikového účetnictví, neboli systémů vnitřní identifikace v rámci rozpočtu. Ostatně ani státu nestačí pouze rozpočtová skladba, neboť zavádí další pomocné parametry (zdroj, nástroj, účelový znak).

Předmětem této práce tedy bude zjistit, jak kraje sledují vynakládání svých disponibilních prostředků, zda „pouze“ pomocí rozpočtové skladby, nebo prostřednictvím vlastních systémů vnitřní identifikace rozpočtu. Zaměřím se spíše na sledování výdajů a zjištění, jak kraje sledují vztah příjmů a výdajů. Součástí práce bude také porovnání praxe v jednotlivých krajích, přičemž bude provedena komparace jejich systémů vnitřní identifikace rozpočtu (za předpokladu, že mají tyto systémy nad rámec rozpočtové skladby zavedeny) a vyhodnocena nejlepší praxe.

Zjišťován bude také zájem krajů o plošnou úpravu dalšího členění rozpočtu kraje například úpravou rozpočtové skladby – přidáním další úrovně. Tato otázka je poměrně aktuální v souvislosti s diskusí o revizi pravidel pro správu státní pokladny (tzv. projekt Integrovaného informačního systému Státní pokladny) a navazující změnou zákona o účetnictví. Tato práce by mohla alespoň nastínit situaci v jednotlivých krajích a být základním podkladem pro případné vytvoření další úrovně rozpočtové skladby pro vlastní potřebu územních samosprávných celků, nebo k diskusi o její budoucí podobě a rozsahu.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 KRAJSKÉ ZŘÍZENÍ

1.1 Historický vývoj, ústavní základ a vznik krajů

Podíváme-li se blíže na hodnoty místní autonomie či municipální svobody, zjistíme, že – bez zřetele na právní doktríny – se změnil v průběhu času jejich obsah. Změna může být popsána jako vývoj od koncepce „svobody od něčeho“ (tj. města a kraje byly osvobozeny od zásahů ústředních správních úředníků) k problematice „svobody něco činit“ (tj. konat tak, aby byly řešeny místní problémy). Na rozdíl od původní negativní definice se lokální autonomie stává nástrojem realizace místních zájmů, jakož i prostředím pro zavádění dalších hodnot.[1]

Místní samospráva, vznik komun, obcí, okresů a krajů je nepochybně výrazem svobody ve společnosti, snahou o omezení pronikání ústřední vlády do záležitostí místních komunit. V naší zemi je samospráva spojena především s liberalizačními trendy v první polovině 19. století.[2] Samosprávné postavení obcí jako veřejnoprávních korporací územní samosprávy bylo zakotveno tzv. prozatímním obecním zákonem kolem roku 1849. V nejrůznějších podobách se u nás obecní samospráva uplatňovala až do roku 1945. Tehdy byla součástí činnosti národních výborů, které měly postavení orgánů státní moci a státní správy v místech. Ty pak v tomto svém postavení vyvíjely činnost až do sklonku roku 1990, kdy po ukončení jejich činnosti dochází k faktickému obnovení postavení obcí na samosprávných principech.[3]

Základ stávajících krajů, vyšších územních samosprávných celků, nalezneme v čl. 100 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů. V roce 1993 tehdy účinná Ústava hovořila o členění republiky na země či kraje. Teprve v roce 1997 Parlament ČR rozhodl ústavním zákonem č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, o tom, že vyššími územními samosprávnými celky budou právě kraje, a to krajů čtrnáct, mezi něž patří i hlavní město Praha.

---

[1] Zimek, J. In Filip, J., Svatoň, J., Zimek, J. Základy státovědy. 2. vydání, Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2001, s. 333.
[2] Tamtéž, s. 333.
[3] Průcha, P. Správní právo Obecná část. 6. vydání, Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2004, s. 186 a 187.

Rozhodnutí Parlamentu předcházela nemalá diskuse především kolem počtu krajů. Všeobecně přijatelné řešení počtu vyšších územních samosprávných celků se hledalo poměrně složitě, neboť zájmy v této otázce bylo možno považovat za příliš rozporné a nesouladné. Rozdíly pramenily z odlišného akcentování kritérií pro vytvoření vyšších územních samosprávných celků. Návrh čtrnácti krajů vycházel z analytických studií několika odborných pracovišť (Terplan, Přírodovědecká fakulta UK, Výzkumný ústav výstavby a architektury), z nichž vyplynula tato základní kritéria:

- přirozenost těchto celků a jejich relativně integrovaná vztahová uzavřenost,
- kvantifikovatelná kritéria, např. počet obyvatel, dojížďka do zaměstnání, dojížďka za veřejnými službami, migrace,
- fyzickogeografické charakteristiky území (konfigurace terénu, vodní toky apod.),
- existující sociální vztahy v území v jejich historicky podmíněné kulturní a sociální souvislosti s určitými centry osídlení a respektování těchto přirozeně vzniklých kulturních a společenských center v území.[4]

Počet navrhovaných krajů poté osciloval v různých konkrétních návrzích mezi dvanácti a patnácti, velmi často byla ve hře i varianta vycházející z krajů vytvořených v roce 1960 (někdy navíc s vytvořením dalšího kraje Olomouckého či Středomoravského).

Zcela konkrétní počet je diskusní. V každém případě stávající počet krajů i jejich sídel je totožný s kraji existujícími v letech 1949–1960, čímž došlo v podstatě k uspokojení všech mezoregionálních center, což vytváří dobrý základ pro relativní stabilitu vybraného uspořádání.[5]

Přestože se zákonem č. 347/1997 Sb., jak je patrno i z jeho názvu, novelizovala také Ústava ČR, která tak reflektovala, že bude stát samostatně spravován na úrovni krajů jako vyšších územních samosprávných celků, v platnosti nadále zůstal zákon č. 36/1960 Sb., o územním členění státu, ve znění pozdějších předpisů, který „rozděluje“ republiku na sedm krajů. Nicméně těchto sedm krajů není samostatně spravováno, jde o jakési správní obvody, podle nichž se organizačně člení některé státní orgány, například územní finanční orgány, soudy,

[4] Důvodová zpráva k sněmovnímu tisku č. č. 218/0 (zákon č. 347/1997 Sb.).
[5] Kolektiv autorů. Veřejná správa v České republice. 2. vyd. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2005, s. 10.

do konce tohoto roku také Policie ČR. Tyto kraje nejsou předmětem této práce. Pokud se nadále v textu hovoří o kraji, má se na mysli vyšší územní samosprávný celek.

1.2 Význam a působnost krajů

Důvod, proč byly vůbec kraje vytvořeny, můžeme nalézt v důvodové zprávě k zákonu č. 347/1997 Sb., že ve většině evropských států, ať už se jedná o federace či unitární státy, mají, pokud jde o systém administrativně územního a především samosprávného členění, dvou-, tří- nebo čtyřstupňovou soustavu (např. regiony, departmenty a obce Francie, či oblasti, provincie a obce – Itálie). Zřízení vyšších územních samosprávných celků má také význam pro působení ČR v Radě Evropy, zejména z hlediska přistoupení České republiky k Evropské chartě místní samosprávy. Opomenout nelze ani spolupráci samosprávných korporací sousedících států, kdy v České republice doposud neexistují odpovídající subjekty na vyšší úrovni, než je obec.

V neposlední řadě jde také o uplatnění principu subsidiarity – správa veřejných záležitostí se má dít na té úrovni, která je nejblíže řešenému problému. Přesun rozhodování určitých veřejných záležitostí do působnosti samosprávy vykonávané volenými zástupci občanů znamená, že tyto záležitosti ztrácejí svůj mocenský charakter a blíží se principům právní služby, jak je chápána veřejná správa ve vyspělých demokratických státech.

Existence a faktická činnost krajů je také důležitým předpokladem pro vytvoření regionální politiky a pro vstup České republiky do Evropské unie. Kraje jsou však příliš malé na jednotky NUTS 2 pro poskytování pomoci z fondů EU. Tento nedostatek odstraňuje zákon o podpoře regionálního rozvoje, který institucionalizuje regiony soudržnosti na úrovni NUTS 2, složené v některých případech ze dvou či více krajů.

Postavení kraje jako veřejnoprávní korporace lze rozčlenit do tří rovin:

- kraj je orgánem samosprávy, který vykonává část veřejné správy odlišné od správy státní; jde o výraz decentralizace státní správy,
- kraj je orgánem výkonu státní správy, plní tedy na základě zákona některé úkoly na úseku státní správy,

– kraj je právnickou osobou, která nevystupuje jako nositel veřejné správy, ale má stejné právní postavení jako jiné právnické osoby, může tedy uzavírat obchodní smlouvy, vystupuje jako organizace podle zákoníku práce apod.[6]

Samospráva krajů je postavena na třech základech – osobním, územním a ekonomickém, které představují sice různé, nicméně vzájemně propojené a podmiňující se stránky samosprávného postavení krajů, a to včetně jejich fungování.

Osobní základ samosprávy krajů spočívá v pojetí kraje jako samosprávného společenství občanů. Podle tohoto základu se za občany kraje považují všechny osoby, které mají v kraji trvalý pobyt. Občané kraje se mohou v plném rozsahu zapojovat do samosprávy kraje.

Územní základ samosprávy krajů podle právní úpravy postavení krajů vychází z nezbytnosti respektovat režim katastrálních území. Každá část území České republiky je součástí území některé obce (výjimkou jsou vojenské újezdy), obec patří do okresu, území několika okresů tvoří kraj.

Jak již bylo uvedeno, kraj je samosprávným společenstvím občanů. Jelikož se současně jedná o příslušný územní celek, má kraj postavení právnické osoby, a vystupuje proto v právních vztazích svým jménem a současně také nese odpovědnost vyplývající z těchto vztahů. Kraj má oprávnění uskutečňovat vlastním jménem regionální samosprávu a disponuje také vlastním majetkem a finančními zdroji. Jedná se o tzv. ekonomický základ samosprávy kraje, v jehož rámci kraj hospodaří samostatně, a to za podmínek stanovených zvláštními předpisy.[7]

Podmínky hospodaření kraje jsou rámcově vymezeny v zákoně o krajích, který obecně hovoří o majetku krajů a opravňuje je hospodařit na smluvním principu také s majetkem jiných subjektů. Kraj tak má povinnost hospodařit podle rozpočtu a nechat hospodaření vždy za uplynulý kalendářní rok přezkoumat Ministerstvem financí; výsledek tohoto přezkoumání spolu s předmětným vyúčtováním hospodaření projednává zastupitelstvo kraje. Kraje mo-

[6] Zimek, J. In Filip, J., Svatoň, J., Zimek, J. Základy státovědy. 2. vydání, Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2001, s. 335 a 336.
[7] Průcha, P. Správní právo Obecná část. 6. vydání, Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2004, s. 188 a 189.

hou zakládat obchodní či veřejně prospěšné společnosti a zřizovat příspěvkové organizace a organizační složky i další typy organizací.[8]

Výši prostředků, s nimiž budou kraje hospodařit, upravuje zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů státních daní. Samostatné řešení této problematiky mimo rozpočtová pravidla republiky i mimo rozpočtová pravidla územních rozpočtů bylo navrhnuto proto, že podíly jednotlivých článků soustavy veřejných rozpočtů (tj. státního rozpočtu, rozpočtů krajů a rozpočtů obcí) na výnosu státních daní je třeba operativně přizpůsobovat reálné situaci, tj. vývoji výdajů, jež mají být ze státních daní financovány v daném kalendářním roce, ale i vývoji samotného výnosu státních daní. Změny těchto makroekonomických vztahů mohou působit na jednotlivé roční rozpočty natolik, že na ně bude třeba reagovat změnou rozpočtového určení daní, aniž by to vyvolávalo další změny v jinak stabilizovaných rozpočtových pravidlech. Územní samosprávné celky se musí nové situaci (změně výše výnosů daní) přizpůsobit samy.[9]

[8] § 23 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.
[9] Důvodová zpráva k sněmovnímu tisku č. 434/0 (zákon č. 250/2000 Sb.).

2 ROZPOČET KRAJE A ROZPOČTOVÝ PROCES

Kraj vede účetnictví podle zvláštního zákona, pravidla hospodaření s finančními prostředky kraje pak stanoví zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

Hlavním a nejdůležitějším nástrojem každého kraje pro uspokojování potřeb jeho obyvatel je rozpočet. Rozpočty obcí a krajů označujeme jako územní rozpočty. Vedle státního rozpočtu jsou důležitým článkem soustavy veřejných rozpočtů. Kromě rozpočtu sestavuje kraj také rozpočtový výhled, což je pomocný nástroj sloužící pro střednědobé finanční plánování rozvoje jeho hospodářství. Sestavuje se na základě uzavřených smluvních vztahů a přijatých závazků zpravidla na 2 až 5 let následujících po roce, na který se sestavuje roční rozpočet.[10]

2.1 Rozpočet kraje

Rozpočet je hlavním finančním nástrojem kraje. Právě jeho prostřednictvím může kraj ve své péči o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů dosáhnout požadovaného stavu. Na rozpočet můžeme pohlížet z různých úhlů, odborná literatura jej charakterizuje takto:

- decentralizovaný peněžní fond,
- bilance příjmů a výdajů,
- rozpočtový (finanční) plán,
- nástroj prosazování cílů krajské politiky (realizace koncepce krajské politiky).[11]

J. Šelešovský[12] považuje rozpočet také za právní dokument schválený zastupitelstvem a za ekonomický vztah související se shromažďováním a rozdělováním peněžních prostředků. Rozpočet kraje územního samosprávného celku však není normativním právním aktem – zastupitelstvo rozpočet nepřijímá v podobě obecně závazné vyhlášky, na rozdíl od státního rozpočtu schvalovaného ve formě zákona.

---

[10] KOČIČKOVÁ, Eva: Bakalářská práce Ekonomická autonomie obcí v ČR. Zlín: Právnická fakulta Masarykovy univerzity, 2007, s. 9.
[11] Peková, J. Hospodaření a finance územní samosprávy. Praha: MANAGEMENT PRESS, 2004, s. 200 a 201.
[12] Šelešovský, J. In Rektořík, J., Šelešovský, J. a kolektiv. Jak řídit kraj, město, obce – Rukověť územní samosprávy II. díl. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2002, s. 24.

Obsahem rozpočtu jsou jeho příjmy a výdaje a ostatní peněžní operace, včetně tvorby a použití peněžních fondů, zákon však připouští možnost, aby některé operace probíhaly mimo rozpočet. Roční rozpočet kraj zpracuje v návaznosti na rozpočtový výhled a na základě údajů z rozpisu platného státního rozpočtu nebo rozpočtového provizoria. Jde především o vztah státního rozpočtu k rozpočtu kraje a dále pak k rozpočtům obcí v kraji. Rozpočet kraje musí obsahovat stanovený objem finančních prostředků účelově určených na spolufinancování programu nebo projektu Evropské unie, pokud se kraj na realizaci programu či projektu spolufinancovaného z rozpočtu EU podílí.

2.1.1 Příjmy rozpočtu kraje

Příjmy rozpočtu kraje tvoří:

a) příjmy z vlastního majetku a majetkových práv,
b) příjmy z výsledků vlastní činnosti,
c) příjmy z hospodářské činnosti organizace, pokud jsou podle tohoto nebo jiného zákona příjmem rozpočtu kraje, který organizaci zřídil nebo založil,
d) příjmy ze správní činnosti včetně příjmů z výkonů státní správy, k nimž je kraj pověřen podle zvláštních zákonů, zejména správní poplatky z této činnosti a dále příjmy z vybraných pokut uložených v pravomoci kraje podle tohoto zákona nebo zvláštních zákonů, pokud není dále stanoveno jinak,
e) výnosy daní nebo podíly na nich podle zvláštního zákona,
f) dotace ze státního rozpočtu a ze státních fondů,
g) přijaté peněžité dary a příspěvky,
h) jiné příjmy, které podle zvláštních zákonů patří do příjmů kraje,
i) prostředky získané správní činností ostatních orgánů státní správy, např. z jimi ukládaných pokut a jiných peněžních odvodů a sankcí, jestliže jsou podle zvláštních zákonů příjmem kraje.[13]

Do příjmů kraje patří také část správního poplatku za vydané povolení k provozování výherních hracích přístrojů, pokud jej vybral krajský úřad.

---

[13] § 8 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

Kraj může použít prostředky poskytnuté prostřednictvím Národního fondu a k úhradě svých potřeb též návratných zdrojů. V případě nezbytnosti krýt dočasný časový nesoulad mezi čerpáním rozpočtovaných výdajů a plněním rozpočtových příjmů určených k jejich úhradě lze použít návratnou finanční výpomoc ze státního rozpočtu nebo z rozpočtu jiného kraje. Návratná finanční výpomoc je bezúročná a její opožděné splácení se považuje za zadržení peněžních prostředků.

Kraje mohou ke krytí schodku svého rozpočtu využít také úvěrových zdrojů. V případě Zlínského kraje jde například o možnost čerpání debetního zůstatku na běžném účtu až do výše 70 milionů Kč pro možnost překlenutí krátkodobého nesouladu příjmů a výdajů Zlínského kraje, v případě financování investičních akcí byl sjednán dlouhodobý úvěr u Evropské investiční banky ve výši 970 milionů Kč.

2.1.2 Výdaje rozpočtu kraje

Z rozpočtu kraje se hradí, resp. výdaje krajského rozpočtu tvoří:

a) závazky vyplývající pro kraj z plnění povinností uložených zvláštními právními předpisy,
b) výdaje na činnost orgánů kraje v jeho samostatné působnosti, zejména výdaje spojené s péčí o vlastní majetek a jeho rozvoj,
c) výdaje spojené s výkonem státní správy, ke které je kraj pověřen zvláštními právními předpisy,
d) závazky vyplývající pro kraj z uzavřených smluvních vztahů v jeho hospodaření a ze smluvních vztahů vlastních organizací, jestliže k nim přistoupil,
e) dotace do rozpočtů obcí v kraji,
f) závazky přijaté v rámci spolupráce s jinými územními celky nebo s dalšími subjekty, včetně příspěvků na společnou činnost,
g) úhrada úroků z přijatých půjček a úvěrů,
h) výdaje na emise vlastních dluhopisů a na úhradu výnosů z nich náležejících jejich vlastníkům,
i) výdaje na podporu subjektů provádějících veřejně prospěšné činnosti a na podporu soukromého podnikání prospěšného pro kraj,
j) jiné výdaje uskutečněné v rámci působnosti kraje, včetně darů a příspěvků na sociální nebo jiné humanitární účely,

k) dotace Regionální radě regionu soudržnosti.[14]

Vedle uvedených výdajů hradí kraj ze svého rozpočtu i splátky přijatých půjček, úvěrů a návratných výpomocí a splátky jistiny vlastních dluhopisů jejich vlastníkům.

Rozpočet kraje tříděný dle rozpočtové skladby umožňuje jeho rozdělení na část běžnou a kapitálovou. Běžná část rozpočtu je bilancí běžných příjmů a výdajů vztahujících se k rozpočtovému roku, z nichž se většina pravidelně každoročně opakuje. Příjmy, které jsou určeny na financování investičních potřeb vztahujících se často k období několika let (tzn. na krytí výdajů na investice, jež se týkají delšího období, než je jeden rozpočtový rok) a které jsou z pohledu dané investice zpravidla jednorázové, neopakovatelné, se bilancují v kapitálovém rozpočtu. Běžná část rozpočtu by měla být sestavována jako vyrovnaná, resp. přebytková. Dlouhodobý schodek je nežádoucí. Pokud by totiž v kapitálové části rozpočtu nebyl dostatek finančních prostředků na krytí tohoto schodku, musel by kraj přistoupit k prodeji majetku, nebo k nákladnějšímu řešení prostřednictvím úvěru či k emisi dluhopisů.[15]

2.2 Rozpočtový proces

Rozpočtový proces kraje sestává z těchto etap:

- sestavení návrhu rozpočtu,
- projednání a schválení návrhu tohoto rozpočtu,
- plnění rozpočtu a průběžná kontrola plnění,
- následná kontrola a sestavení přehledu o skutečném vývoji plnění rozpočtu za uplynulé rozpočtové období.[16]

J. Peková[17] uvádí pět etap rozpočtového procesu – jako samostatnou etapu navíc vyčleňuje průběžnou kontrolu.

---

[14] § 10 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.
[15] Peková, J. Hospodaření a finance územní samosprávy. Praha: MANAGEMENT PRESS, 2004, s. 203 až 205.
[16] Pařízková, I. In Mrkývka, P. a kol. Finanční právo a finanční správa – 1. díl. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2005, s. 373.

Rozpočtový proces představuje činnost orgánů kraje, a to jak volených, tak výkonných, spojenou se sestavením návrhu rozpočtu kraje, s jeho schválením a realizací během rozpočtového období, průběžnou a následnou kontrolou jeho plnění a sestavení a schválení závěrečné skutečné bilance hospodaření.[18]

Rozpočtové období krajů a celé soustavy veřejných rozpočtů je v ČR shodné s kalendářním rokem, trvá tedy jeden rok. Jak je však zřejmé z níže uvedeného popisu jednotlivých rozpočtových fází, rozpočtový proces je otázkou období delšího, a to minimálně jednoho a půl roku, zpravidla však až dvou let. Šelešovský[19] se však domnívá, že rozpočtový proces má kontinuální (nepřetržitý) charakter.

2.2.1 Zásady rozpočtového procesu

Rozpočet kraje je součástí soustavy veřejných rozpočtů, a vykazuje proto některé charakteristické rysy označované jako rozpočtové zásady. Jde o určitý systém poznatků, zkušeností, které se nahromadily v průběhu historického vývoje státního rozpočtu a ostatních veřejných rozpočtů, a současně i rozpočtového procesu. Rozpočtové zásady odrážejí určité zákonitosti, jimiž se vyjadřují určité skutečnosti. Dělí se na zásady univerzální a zásady uplatňované v rozpočtovém procesu.

Zásady univerzální platí pro celou soustavu veřejných rozpočtů a jsou následující:

- úsilí o dosažení maximálních příjmů a optimální využívání a úspornost vynakládání výdajů,
- vyrovnanost rozpočtu,
- povinné provádění změn schváleného rozpočtu,
- vymezení odpovědnosti za rozpočtové hospodaření,
- časové použití rozpočtových prostředků,
- účelovost rozpočtových prostředků.[20]

---

[17] Peková, J. Hospodaření a finance územní samosprávy. Praha: MANAGEMENT PRESS, 2004, s. 211
[18] Tamtéž, s. 211.
[19] Šelešovský, J. In Rektořík, J., Šelešovský, J. a kolektiv. Jak řídit kraj, město, obce – Rukovět územní samosprávy II. díl. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2002, s. 26.
[20] Pařízková, I. In Mrkývka, P. a kol. Finanční právo a finanční správa – 1. díl. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2005, s. 361 a 362.

Zásady uplatňované v rozpočtovém procesu je možné rozdělit podle jejich uplatnění v příslušné části rozpočtového procesu, tedy buď v rámci řízení rozpočtového procesu, nebo při hospodaření s rozpočtovými prostředky.

Mezi zásady uplatňované při řízení rozpočtového procesu patří:

- zásada každoročního sestavování a schvalování rozpočtu,
- zásada reálnosti a pravdivosti rozpočtu,
- zásada účelovosti,
- zásada úplnosti a jednotnosti rozpočtu,
- zásada dlouhodobé vyrovnanosti,
- zásada publicity.[21]

Mezi zásady uplatňované při hospodaření s rozpočtovými prostředky patří:

- zásada efektivnosti a hospodárnosti,
- zásada přednosti výdajů před příjmy,
- zásada omezení přesunů v rozpočtu a úhrada potřeb v rozpočtu nezajištěných,
- zásada stanovení pravidel v případě rozpočtového provizoria.[22]

2.2.2 První a druhá fáze rozpočtového procesu – sestavení a projednání rozpočtu

Rozpočtový proces upravuje část třetí zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Kraj vypracovává svůj roční rozpočet v návaznosti na rozpočtový výhled a na základě údajů z rozpisu platného státního rozpočtu, nebo rozpočtového provizoria. Návrh rozpočtu musí být vhodným způsobem zveřejněn nejméně po dobu patnácti dnů před jeho projednáním v zastupitelstvu kraje. Připomínky k návrhu rozpočtu mohou občané uplatnit buď písemně ve lhůtě stanovené při jeho zveřejnění, nebo ústně na zasedání zastupitelstva.

Rozpočet se zpracovává v třídění podle rozpočtové skladby, kterou stanoví Ministerstvo financí vyhláškou. Orgány kraje projednávají rozpočet při jeho schvalování v třídění podle rozpočtové skladby tak, aby schválený rozpočet vyjadřoval závazné ukazatele, jimiž se mají povinně řídit jak výkonné orgány kraje při hospodaření podle rozpočtu, tak také právnické

[21] Tamtéž, s. 372.
[22] Tamtéž, s. 362.

osoby zřízené nebo založené v působnosti kraje při svém hospodaření a další osoby, které mají být příjemci dotací nebo příspěvků z rozpočtu.

V případě, že není rozpočet kraje schválen před 1. lednem rozpočtového roku, řídí se rozpočtové hospodaření kraje v době do schválení rozpočtu pravidly rozpočtového provizoria. Pravidla rozpočtového provizoria potřebná k zajištění plynulosti hospodaření kraje a u právnických osob financovaných z rozpočtu kraje stanoví zastupitelstvo kraje. Rozpočtové příjmy a výdaje uskutečněné v době rozpočtového provizoria se stávají příjmy a výdaji rozpočtu po jeho schválení.

Rozpočtový proces pokračuje rozpisem rozpočtu kraje, který se po schválení rozpočtu v zastupitelstvu kraje provádí neprodleně. Součástí rozpisu rozpočtu je sdělení závazných ukazatelů rozpočtu těm subjektům, které jsou povinny se jimi řídit. Při rozpisu se rozpočet člení podle podrobné rozpočtové skladby.

Zde je nezbytné učinit poznámku o jistém rozporu v ustanovení § 12 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů, které praví, že orgány kraje projednávají rozpočet při jeho schvalování v třídění podle rozpočtové skladby tak, aby schválený rozpočet vyjadřoval závazné ukazatele, jimiž se mají povinně řídit výkonné orgány kraje při hospodaření podle rozpočtu, právnické osoby zřízené nebo založené v působnosti kraje při svém hospodaření, další osoby, které mají být příjemci dotací nebo příspěvků z rozpočtu. Avšak aby závazné ukazatele pro potřeby kraje skutečně vykazovaly smysluplné ukazatele, bylo by lepší neztotožňovat je s konkrétními rozpočtovými položkami či paragrafy rozpočtové skladby. Dále také žádný předpis nestanoví, na jaké úrovni rozpočtové skladby se rozpočet sestavuje a do jaké úrovně s má rozepisovat.

2.2.3 Třetí fáze rozpočtového procesu – čerpání rozpočtu

Rozpočtový proces pokračuje uskutečňováním finančního hospodaření kraje v souladu se schváleným rozpočtem a prováděním pravidelné, systematické a úplné kontroly svého hospodaření a hospodaření krajem zřízených a založených právnických osob a zařízení po celý rozpočtový rok. Výkon finanční kontroly kraj zajišťuje podle zvláštního právního předpisu, kterým je zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finanční kontrole“).

Rozpočet kraje může být po jeho schválení změněn pouze z důvodů taxativně vymezených zákonem. Jde o tyto změny:

- změny v organizaci hospodářství financovaného rozpočtem (organizační změny),
- změny právních předpisů ovlivňujících výši rozpočtovaných příjmů nebo výdajů (metodické změny); patří mezi ně také cenové změny ovlivněné změnami právní úpravy regulovaných cen, nebo
- změny objektivně působících skutečností ovlivňujících plnění rozpočtu příjmů či výdajů (věcné změny).

Změny rozpočtu kraje se provádějí rozpočtovými opatřeními, která se evidují podle časové posloupnosti. Rozpočtovým opatřením se rozumí:

- přesun rozpočtových prostředků, při němž se jednotlivé příjmy nebo výdaje navzájem ovlivňují, aniž by se změnil jejich celkový objem nebo schválený rozdíl celkových příjmů a výdajů,
- použití nových, rozpočtem nepředvídaných příjmů k úhradě nových, rozpočtem nezajištěných výdajů, čímž se zvýší celkový objem rozpočtu,
- vázání rozpočtových výdajů, jestliže je jejich krytí ohroženo neplněním rozpočtových příjmů; tímto opatřením se objem rozpočtu snižuje.

Rozpočtová opatření se uskutečňují povinně, jde-li o změny ve finančních vztazích k jinému rozpočtu, o změny závazných ukazatelů vůči jiným osobám nebo jestliže hrozí nebezpečí vzniku rozpočtového schodku.

2.2.4 Čtvrtá fáze rozpočtového procesu – zpracování závěrečného účtu

Závěrečnou etapou rozpočtového procesu je zpracování závěrečného účtu, do něhož se po skončení kalendářního roku souhrnně zpracovávají údaje o ročním hospodaření kraje. To znamená, že jsou zde obsaženy údaje o plnění rozpočtu příjmů a výdajů v plném členění podle rozpočtové skladby a o dalších finančních operacích, včetně tvorby a použití fondů v tak podrobném členění a obsahu, aby bylo možné zhodnotit finanční hospodaření kraje a jím zřízených nebo založených právnických osob a hospodaření s jejich majetkem. Součástí závěrečného účtu kraje je samozřejmě také vyúčtování finančních vztahů ke státnímu rozpočtu, státním fondům, Národnímu fondu a jiným rozpočtům a k hospodaření dalších osob.

Kraj je dále povinen dát své hospodaření za uplynulý kalendářní rok přezkoumat. Přezkoumání hospodaření upravuje zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, ve znění pozdějších předpisů. Zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření je součástí závěrečného účtu při jeho projednávání v orgánech kraje.

Návrh závěrečného účtu kraje musí být opět vhodným způsobem zveřejněn nejméně po dobu 15 dnů před jeho projednáním v zastupitelstvu kraje. Připomínky k závěrečnému účtu mohou občané uplatnit buď písemně ve lhůtě stanovené při jeho zveřejnění, nebo ústně na zasedání zastupitelstva.

Projednání závěrečného účtu se uzavírá vyjádřením:

a) souhlasu s celoročním hospodařením, a to bez výhrad, nebo
b) souhlasu s výhradami, na jejich základě přijme kraj opatření potřebná k nápravě zjištěných chyb a nedostatků; přitom vyvodí závěry vůči osobám, které svým jednáním způsobily kraji škodu.

2.3 Rozpočtová skladba

Rozpočty veřejnoprávních korporací jsou zpracovávány v třídění podle rozpočtové skladby, kterou vydává příslušný ústřední orgán státní správy. Rozpočtová skladba byla v minulosti stanovena například výnosem federálního Ministerstva financí, podle něhož byla rozpočtová skladba klasifikací příjmů a výdajů státních rozpočtů a rozpočtů národních výborů, podle čl. 1 výnosu pak rozpočtová skladba jednotně zatřiďovala příjmy a výdaje státních rozpočtů a rozpočtů národních výborů a byla založena na několika typech klasifikací.

Stávající právní úprava dle vyhlášky Ministerstva financí č. 323/2000 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů, upravuje rozpočtovou skladbu jakožto jednotné třídění příjmů a výdajů, které se uplatňuje v rozpočtech organizačních složek státu, při sledování plnění státního rozpočtu, při sledování čerpání rezervního fondu organizačních složek státu, v rozpočtech státních fondů, při pohybech na účtech státních finančních aktiv, při peněžních operacích spojených s řízením likvidity státního rozpočtu a při plánovaných a skutečných operacích rozpočtů a ostatních peněžních fondů obcí, krajů, regionálních rad regionů soudržnosti a dobrovolných svazků obcí s výjimkou fondu cizích prostředků, fondu sdružených prostředků a fondu podnikatelské činnosti.

2.3.1 Vývoj rozpočtové skladby

Pro účely této práce bude dostačující zachytit vývoj rozpočtové skladby od roku 1985, kdy byl 4. července vydán výnos federálního Ministerstva financí čj. II/11 770/1985, jímž byla vydána rozpočtová skladba (klasifikace příjmů a výdajů státních rozpočtů a rozpočtů národních výborů). Tento výnos nabyl účinnosti 1. ledna 1986 a stanovil tyto klasifikace rozpočtové skladby:

a) podle organizačního členění (při němž se uplatňuje hledisko odpovědnosti za činnost, s níž jsou spojeny rozpočtové příjmy nebo výdaje), tj. podle rozpočtových kapitol a v jejich rámci pak podle jednotlivých organizací,
b) podle odvětvového členění, tj. podle základních odvětví národního hospodářství do rozpočtových oddílů, které jsou dále členěny na rozpočtové paragrafy a naopak seskupovány v rozpočtové skupiny,
c) podle ekonomických druhů příjmů a výdajů, vyjádřených rozpočtovými položkami a jejich seskupeními.

Organizační členění znamenalo členění na kapitoly, seznam kapitol byl stanoven samostatně pro ústřední rozpočty (státní rozpočet čs. federace, státní rozpočet ČSR, státní rozpočet SSR) a rozpočty okresních úřadů a obcí (rozpočty národních výborů, národní výbory ČSR, národní výbory SSR).

Odvětvová klasifikace sestávala ze skupin, oddílů, pododdílů (pouze u některých oddílů) a paragrafů. Skupiny byly tyto:

1. Hospodářství

10 – Zemědělství

11 – Lesnictví

12 – Vodní hospodářství

13 – Průmysl

14 – Stavebnictví

15 – Doprava

16 – Spoje

17 – Obchod a oběh

2. Věda a technika

20 – Věda a technika

3. Peněžní a technické služby

30 – Peněžnictví a pojišťovnictví

31 – Bankovní operace

32 – Služby technického charakteru

33 – Ochrana osob a majetku

4. Společenské služby a činnosti pro obyvatelstvo

40 – Školství

41 – Tělesná výchova a sport

42 – Kultura

43 – Zdravotnictví

44 – Sociální zabezpečení

45 – Bytová výstavba, bytové hospodářství a ubytovací služby

46 – Služby místního hospodářství

47 – Ochrana životního prostředí

48 – Společenské, zájmové a jiné organizace

49 – Daně od obyvatelstva a poplatky

5. Obrana a bezpečnost

50 – Národní obrana

51 – Bezpečnost

52 – Sbor nápravné výchovy

53 – Železniční vojsko

6. Správa

60 – Státní správa – ústředí

61 – Státní správa – národní výbory

62 – Soudy, prokuratury, arbitráže

7. Finanční opatření

70 – Vztahy mezi státním rozpočtem čs. federace a státními rozpočty republik

71 – Vztahy mezi státními rozpočty republik a rozpočty národních výborů

72 – Převody z fondů národních výborů, ze státních a jiných centrálních fondů a ze sdružených prostředků

77 – Rezervy

79 – Ostatní finanční opatření

Druhová (položková) klasifikace zahrnovala tato seskupení položek a položky:

1. Položková skladba příjmů

11 – Daň z obratu a rozdíly vnitřního trhu

12 – Odvody státních hospodářských organizací

13 – Odvody družstevních a jiných organizací

14 – Odvody příspěvkových organizací a vedlejších hospodářství

15 – Příjmy z činnosti rozpočtových organizací

16 – Příjmy související s rozvojem vědy a techniky

17 – Zemědělská daň

18 – Daně od obyvatelstva a poplatky

19 – Pojistné sociálního zabezpečení

20 – Odvody a příjmy v peněžnictví a pojišťovnictví

21 – Doplňkové, nahodilé a ostatní příjmy

22 – Převody z mimorozpočtových prostředků národních výborů

23 – Dotace ze státního rozpočtu čs. federace do státních rozpočtů republik

24 – Dotace a subvence ze státních rozpočtů republik do rozpočtů národních výborů

2. Položková skladba výdajů

51 – Investiční výstavba

52 – Údržba a opravy

53 – Materiální výdaje

54 – Služby a výdaje nevýrobní povahy

55 – Cestovné

56 – Mzdové prostředky

57 – Ostatní výplaty fyzickým osobám

58 – Dávky sociálního zabezpečení

59 – Příspěvky příspěvkovým a podobným organizacím

60 – Dotace státním hospodářským organizacím

61 – Dotace družstevním organizacím

62 – Dotace ze státního rozpočtu čs. federace do státních rozpočtů republik

63 – Dotace a subvence ze státních rozpočtů republik do rozpočtů národních výborů.

Výnos z roku 1986 byl poprvé novelizován výnosem Ministerstva financí ČR č. j. 111/67 374/1992, jímž byly vydány:

- změny a doplňky odvětvové klasifikace (zřízení, zrušení či přejmenování některých paragrafů, byla zrušena např. také skupina 2),
- změny a doplňky položkové klasifikace příjmů (zřízení, zrušení a přejmenování položek a seskupení položek),
- změny a doplňky organizačního členění (nový seznam rozpočtových kapitol státního rozpočtu České republiky, přejmenování názvů seznamů kapitol).

Další změna rozpočtové skladby z roku 1985 byla provedena v roce 1995, tentokrát již opatřením Ministerstva financí č. j. 111/75 139/1995, a zahrnovala opět jen dílčí změny v oddílech, paragrafech, položkách a kapitolách státního rozpočtu.

V následujícím roce bylo vydáno opatření Ministerstva financí č. j. 111/27 947/1996 o rozpočtové skladbě, které již zcela nahradilo výnos z roku 1985. V § 3 tohoto opatření se říká, že rozpočtová skladba třídí peněžní operace z hlediska kapitolního, druhového a funkčního. Také toto opatření bylo zcela zrušeno hned v následujícím roce, nicméně struktura zůstala shodná a s výjimkou přejmenování hledisek třídění nejsou rozdíly oproti stávajícímu znění nijak zásadní. Také toto nové patření bylo několikrát novelizováno až bylo zcela nahrazeno, tentokrát již vyhláškou Ministerstva financí.

2.3.2 Aktuální rozpočtová skladba

Aktuální rozpočtová skladba je uvedena ve vyhlášce Ministerstva financí č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů, a třídí příjmy a výdaje z těchto hledisek:

- odpovědnostního,
- druhového,
- odvětvového,
- konsolidačního.

Pro účely této práci je významné druhové a odvětvové třídění příjmů a výdajů. **Výdajovým druhem** se pro účely vyhlášky o rozpočtové skladbě rozumí u výdajů na pořízení věcí, služeb, prací, výkonů a práv (výdaje na nákupy) druh těchto věcí, služeb, prací, výkonů a práv a u výdajů, proti kterým nestojí přímá protihodnota (transfery), druh podpory, kterou

transfer představuje, a druh příjemce této podpory. **Příjmovým druhem** se pak rozumí právní důvod platby, které organizaci plyne, a v rámci něj u příjmů za poskytnutí věcí, služeb, prací, výkonů a práv a u příjmů z transferů druh přijímané podpory nebo zdroj transferu. Při třídění příjmů a výdajů z hlediska druhového jsou jednotkami třídění:

- rozpočtová třída,
- seskupení rozpočtových položek,
- podseskupení rozpočtových položek,
- rozpočtová položka.

Nejvyšší jednotkou druhového třídění jsou třídy:

třída 1 – daňové příjmy,

třída 2 – nedaňové příjmy,

třída 3 – kapitálové příjmy,

třída 4 – přijaté transfery,

třída 5 – běžné výdaje,

třída 6 – kapitálové výdaje.

Zvláštní postavení má třída 8 – financování, která třídí financujicí operace, čímž se rozumí přijetí finančních prostředků návratné povahy, související s likviditou. Tato třída má přímou návaznost na zjištění salda územního rozpočtu.[23]

Odvětvím se pro účely vyhlášky o rozpočtové skladbě rozumí druh činnosti, z níž příjmy plynou nebo na kterou se výdaje vynakládají, nebo zaměření právního subjektu, který finanční prostředky, které organizace získává jako příjmy, organizaci poukazuje nebo odevzdává nebo jemuž organizace finanční prostředky poskytuje za účelem jeho podpory.

Jednotkami třídění příjmů a výdajů z hlediska odvětvového jsou:

- skupina,
- oddíl,
- pododdíl,

– paragraf.

Nejvyšší jednotkou odvětvového třídění jsou skupiny:
skupina 1 – zemědělství, lesní hospodářství a rybářství,
skupina 2 – průmyslová a ostatní odvětví hospodářství,
skupina 3 – služby pro obyvatelstvo,
skupina 4 – sociální věci a politika zaměstnanosti,
skupina 5 – bezpečnost státu a právní ochrana,
skupina 6 – všeobecná veřejná správa a služby.

Vyhláška Ministerstva financí z roku 2000 byla do června 2009 novelizována šestkrát. A jak vyplývá z předchozí subkapitoly, průběžná aktualizace rozpočtové skladby byla běžná i v minulosti. Je jen logické, že stát upravuje své procesy podle aktuální potřeby. Nicméně v tomto případě jsou to právě územní samosprávy, které se musí přizpůsobit.

2.4 Další atributy rozpočtu

Kromě toho, že stát v podstatě permanentně upravuje rozpočtovou skladbu, stanovuje i další pravidla pro účely sledování plnění státního rozpočtu, zejména vyhláškou Ministerstva financí č. 16/2001 Sb., o způsobu, termínech a rozsahu údajů předkládaných pro hodnocení plnění státního rozpočtu, rozpočtů státních fondů a rozpočtů územních samosprávných celků, ve znění pozdějších předpisů. Na základě této vyhlášky zveřejňuje Ministerstvo financí k zajištění sledování finančních toků dotací a půjček číselník účelových znaků platný pro příslušný rozpočtový rok, a to ve Finančním zpravodaji č. 12 roku předchozího. Struktura účelového znaku je dána dvoumístným číslem kódu poskytovatele dotace (půjčky) a třímístným kódem dotačního titulu.

Účelový znak je tedy pětimístný a stát jej zpravidla využívá pro označení dotací ze státního rozpočtu. K účelovému znaku se však často přidávají další tři znaky složené z kódu atributu Nástroj a kódu atributu Zdroj, jejich číselník je uveden v příloze č. 5 vyhlášky č. 16/2001

[23] Peková, J. Hospodaření a finance územní samosprávy. Praha: MANAGEMENT PRESS, 2004, s. 232.

Sb. Také tato vyhláška již byla čtyřikrát novelizována. Stávající úrovně členění veřejných rozpočtů ukazuje následující obrázek:

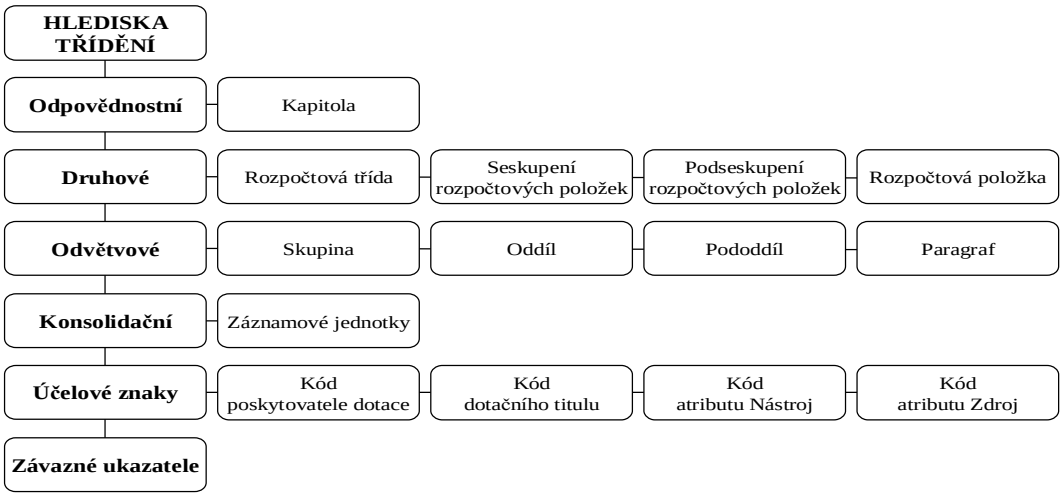

Obr. 1. Úrovně třídění podle rozpočtové skladby a navazující vyhlášky č. 16/2001 Sb.

Výše popsaná členění dle vyhlášek Ministerstva financí slouží jako nástroje identifikace státního rozpočtu, které je třeba průběžně aktualizovat v závislosti na měnících se podmínkách. Pro územní samosprávné celky platí pokud ne stejná, tak velmi podobná pravidla jako pro organizační složky státu, tzn. mají povinnost předkládat údaje ve stanovené struktuře. Rozpočty krajů dosahují řádově jednotek až desítek miliard korun a cca z jedné třetiny hospodaří s vlastními prostředky. Lze tedy předpokládat, že budou mít potřebu sledovat čerpání rozpočtu dle individuálních potřeb orgánů kraje a stanoví si tedy další vnitřní pravidla. Avšak fakt, že stát postupně zavádí další atributy nad rámec rozpočtové skladby může krajům jejich vlastní koncepci vnitřní identifikace rozpočtu nabourat. Právě například probíhá vnější připomínkového řízení k návrhu vyhlášky Ministerstva financí, podle níž by se měla zavést další zcela nová úroveň členění rozpočtu. Zatím není zcela zřejmé, co by se mělo touto novou úrovní sledovat, nicméně nový předpis by měl být účinný již od 1. ledna 2010.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

3 ROZPOČTOVÁ SKLADBA A ROZPOČET ZLÍNSKÉHO KRAJE

V předchozí kapitole bylo uvedeno, že předpisy stanovující rozpočtovou skladbu, jsou poměrně často novelizovány, přičemž je zřejmo, že jde o pravidla z pohledu centrální úrovně – státního rozpočtu, která mají mimo jiné zajistit vztahy mezi jednotlivými úrovněmi veřejných rozpočtů. Přičemž ani pro stát není rozpočtová skladba zcela dostačující, proto byly zavedeny další dodatečné atributy (účelové znaky, nástroj a zdroj). Rozpočtová skladba nebere v potaz případné další potřeby krajů (či obcí) členit rozpočet, kromě možnosti stanovit závazné ukazatele, které by však měly být v souladu s tříděním rozpočtové skladby, aniž by však bylo řečeno, na jaké úrovni rozpočtové skladby. A vzhledem k tomu, že kraje jsou územními samosprávami, je logické, že významná část jejich činnosti není obligatorně stanovena zákonem, bude však naplňovat rámec péče o všestranný rozvoj území kraje a o potřeby jeho občanů.

Již bylo také zmíněno, že příjmy krajů tvoří z větší části účelové dotace (více než 90 % dotací přitom připadá na dotace na přímé náklady ve školství). Vlastní příjmy krajů tak tvoří cca 40 % celkových příjmů, jak dokládá následující tabulka.

Tab. 1. Přehled základních parametrů krajů a jejich rozpočtů za rok 2008.

Kraj	Obyvatelé v tisících	Rozloha v km^2	Příjmy 2008 v Kč					Podíl dotací na příjmech	Výdaje 2008 v Kč
			Daňové	Nedaňové	Dotace	Kapitálové	Celkem		
Jihočeský	630	10 056	4 399 746 816	187 450 045	5 478 822 544	32 470 953	10 095 779 359	54%	10 168 860 654
Jihomoravský	1 140	7 062	4 896 183 513	374 804 836	9 511 975 294	119 404 113	14 902 367 755	64%	14 697 980 805
Karlovarský	304	3 314	1 941 289 000	210 594 000	2 556 507 000	73 411 000	4 790 635 000	53%	4 638 769 000
Královéhradecký	551	4 758	3 300 683 800	283 674 700	4 832 491 000	50 192 400	8 492 131 500	57%	8 696 735 300
Liberecký	429	3 163	2 387 916 210	182 535 110	3 602 072 170	15 123 550	6 187 647 040	58%	6 452 186 640
Moravskoslezský	1 250	5 427	4 972 512 000	317 151 000	10 985 659 000	87 839 000	16 363 161 000	67%	16 474 979 000
Olomoucký	642	5 267	3 456 831 043	316 575 354	5 740 705 791	13 604 323	9 527 716 512	60%	9 680 750 877
Pardubický	506	4 519	2 825 186 702	173 564 072	4 248 664 581	15 422 003	7 445 922 101	57%	7 500 054 978
Plzeňský	567	7 561	3 687 771 390	180 288 910	4 287 638 630	4 116 150	8 159 815 090	53%	7 931 598 850
Středočeský	1 111	11 014	7 040 821 000	428 448 000	9 179 512 000	19 013 000	16 667 794 000	55%	17 191 235 000
Ústecký	823	5 335	4 228 914 000	613 047 000	7 896 899 000	129 527 000	12 868 387 000	61%	13 170 694 000
Vysočina	513	6 796	3 792 297 000	362 495 000	4 483 310 363	146 037 000	8 361 662 000	54%	7 706 387 000
Zlínský	597	3 964	2 703 386 000	173 228 000	4 984 174 000	22 794 000	7 883 581 000	63%	8 118 779 000
Průměr	**697**	**6 018**	**3 817 964 498**	**292 604 310**	**5 983 725 490**	**54 887 115**	**10 134 353 797**	**59%**	**8 562 712 546**

Kraje tedy mohou podle vlastního uvážení hospodařit s prostředky ve výši jednotek miliard korun (v roce 2008 nejméně Liberecký kraj 2,6 mld. Kč, nejvíce Středočeský kraj 7,5 mld. Kč). Většina těchto prostředků je však určena na mandatorní výdaje. Jde zejména o výdaje na provoz škol a školských zařízení, zařízení sociálních služeb nebo činnost kulturních institucí, které kraje zřizují v samostatné působnosti. Disponibilní prostředky, jež kraje mohou investovat do dalšího rozvoje, jsou tedy mnohem nižší. V případě Zlínského kraje činily v roce 2008 vlastní příjmy 2,9 mld. Kč, příspěvkovým organizacím kraje byly na provoz

poskytnuty peněžní prostředky ve výši 1,1 mld. Kč. Na rekonstrukce a opravy budov, v nichž krajské organizace sídlí, a rozvojové projekty tedy zbylo 1,8 mld. Kč, což činí 22,8 % celkových příjmů.

Je tedy v zájmu krajů, aby byly tyto prostředky skutečně vynaloženy efektivně, účelně a hospodárně, jak stanovuje zákon o finanční kontrole. Což klade vyšší nároky na sledování čerpání rozpočtu. Bylo tedy třeba zjistit, jak se kraje s tímto nesnadným úkolem vypořádávají.

3.1 Podoba rozpočtu Zlínského kraje

Zlínský kraj připravuje rozpočet v souladu se zákonem, tedy v třídění podle rozpočtové skladby, zastupitelstvu se předkládají agregované údaje podle tříd druhového třídění rozpočtové skladby.

Tab. 2. Bilance rozpočtu Zlínského kraje na rok 2008.

tis. Kč

PŘÍJMY		
	rozpočet schválený 2007	rozpočet 2008
Podíly na sdílených daních	2 293 855	2 528 562
Ostatní daňové příjmy	16 300	31 130
Nedaňové příjmy	106 587	102 200
Kapitálové příjmy	200	6 180
Vlastní daňové a nedaňové příjmy celkem	*2 416 942*	*2 668 072*
Neinvestiční dotace od veřejných rozpočtů centrální úrovně	4 626 115	5 071 144
Neinvestiční dotace od veřejných rozpočtů územní úrovně	29 804	29 551
Neinvestiční dotace ze zahraničí	3 718	5 083
Převody z vlastních fondů	500	0
Dotace na běžné výdaje celkem	*4 660 137*	*5 105 778*
Investiční dotace od veřejných rozpočtů centrální úrovně	113 442	59 400
Dotace na investiční výdaje celkem	*113 442*	*59 400*
PŘÍJMY CELKEM	**7 190 521**	**7 833 250**

VÝDAJE		
	rozpočet schválený 2007	rozpočet 2008
Osobní výdaje	151 825	177 400
Neinvestiční nákupy a související výdaje	739 029	773 913
Neinvestiční transfery a platby jiným rozpočtům	5 559 849	5 855 898
Neinvestiční výdaje fondů	216 054	445 880
Investiční výdaje ZK	475 392	734 505
Investiční transfery	326 424	308 688
Investiční výdaje fondů	210 698	355 715
Rezerva	0	0
VÝDAJE CELKEM	**7 679 271**	**8 652 000**

FINANCOVÁNÍ		
	rozpočet schválený 2007	rozpočet 2008
Dlouhodobé přijaté půjčky a úvěry	520 000	850 000
Uhrazené splátky dlouhodobých přijatých půjček a úvěrů	-31 250	-31 250
FINANCOVÁNÍ CELKEM	**488 750**	**818 750**

Návrh rozpočtu dále mj. stanovuje jednotlivým odborům krajského úřadu v souladu se zákonem závazné ukazatele.

Tab. 3. Závazné ukazatele na rok 2008 pro odbor strategického rozvoje kraje.

tis. Kč

ORJ 120 - Odbor strategického rozvoje kraje	rozpočet 2008		
	běžné	kapitálové	celkem
PŘÍJMY CELKEM	**2 700,00**	**0,00**	**2 700,00**
NFV - Technologické a inovační centrum	2 700,00	0,00	2 700,00
VÝDAJE CELKEM	**77 206,30**	**10 055,00**	**87 261,30**
Výdaje odboru	**6 450,00**	**0,00**	**6 450,00**
Cestovní ruch - prezentace ZK	400,00	0,00	400,00
Konzultační a technická pomoc	2 500,00	0,00	2 500,00
Zpracování koncepcí	3 350,00	0,00	3 350,00
Soutěž "Inovační firma roku"	200,00	0,00	200,00
Dotace a transfery	**70 756,30**	**10 055,00**	**80 811,30**
Cenrála cestovního ruchu Východní Moravy - dotace	8 256,30	185,00	8 441,30
NFV - Centrála cestovního ruchu Východní Moravy	20 200,00	0,00	20 200,00
Soutěž "Vesnice roku"	2 410,00	0,00	2 410,00
Regionální podpůrný zdroj - dotace	1 000,00	0,00	1 000,00
Baťův kanál - dotace	130,00	6 370,00	6 500,00
Technologické a inovační centrum - dotace	960,00	0,00	960,00
NFV - Technologické a inovační centrum	1 650,00	0,00	1 650,00
Regionální rada Regionu soudržnosti Střední Morava - dotace	35 300,00	0,00	35 300,00
Podpora vzdělávání na venkově	250,00	0,00	250,00
Společný projekt CR 4 krajů - dotace	300,00	0,00	300,00
Hyje koně o.p.s. - dotace	300,00	0,00	300,00
Letiště Přerov-Bochoř - dotace	0,00	3 500,00	3 500,00

Tyto ukazatele reprezentuje pro vnitřní potřebu Zlínského kraje desetimístné číslo s určitou vnitřní strukturou a slovním pojmenováním. Odbory krajského úřadu tvoří první úroveň systému vnitřní identifikace rozpočtu Zlínského kraje a jsou označovány zkratkou ORJ a číslem, závazné ukazatele pak úroveň druhou. Tato úroveň je označována zkratkou ORG.

Konkrétní závazný ukazatel rozpočtu představuje první čtyřčíslí identifikátoru, dalších šest číselných míst může popisovat jeho vnitřní strukturu (poslední čtyři pozice mohou označovat příjemce – obec, nebo krajskou organizaci). Existuje závazná, centrálně udržovaná topologie popisující tuto strukturu a jde tak o identifikátor reprezentující věcný i finanční agregát, používaný ve všech procesech schvalování rozpočtu a jeho změn, a současně agregát popisující minulost v rámci závěrečného účtu. Práce s těmito identifikátory při tvorbě i činnostech spojených s rozpočtem je zahrnuta i ve vnitřních normách kraje, vztahujících se k procesům rozpočetnictví.

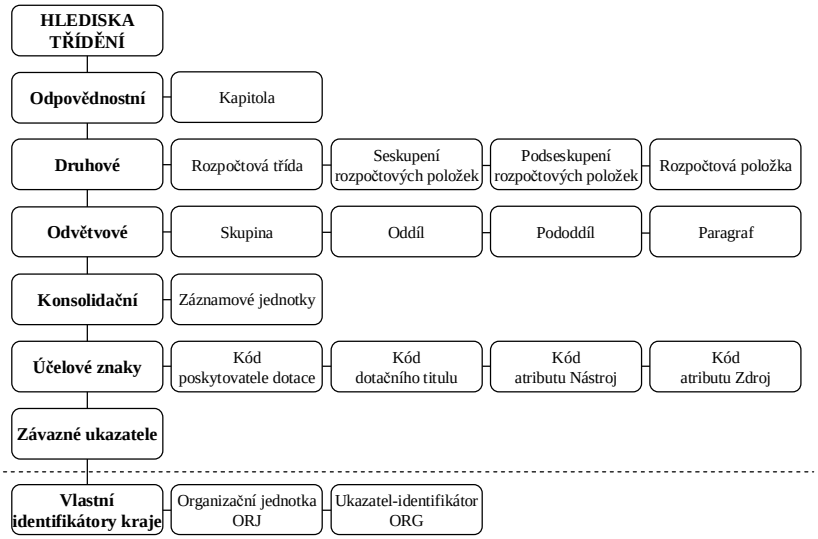

Obr. 2. Systém identifikátorů sledovaných Zlínským krajem.

Tento stav je výsledkem několikaletého hledání přijatelného členění rozpočtu srozumitelného jak pro veřejnost (která má podle § 12 zákona o krajích možnost do rozpočtu kraje nahlížet a vyjadřovat se k němu), tak pro zastupitele, kteří v převážné většině nejsou ekonomy, přestože jich má nemalé procento zkušenosti z obecní samosprávou. Struktura příjmů a především výdajů obcí je však oproti kraji mnohem jednodušší, zvláště těch menších, kterých je, nejen ve Zlínském kraji, převaha.

Paradoxně jednou z připomínek Ministerstva financí vyplynuvších z přezkoumání hospodaření kraje je právě fakt, že rozpočet je „nedostatečně četně“ zobrazován podle rozpočtové skladby. Návrh rozpočtu Zlínského kraje předkládaný ke schválení bude tedy doplněn i o přehled striktně vyplývající pouze z rozpočtové skladby.

Jednotlivé účetní a rozpočtové operace Zlínského kraje však jsou samozřejmě sledovány podle podrobného členění dle rozpočtové skladby. Existence elektronických účetních systémů, bez nichž se dnes neobejde v podstatě žádná účetní jednotka, pak umožňuje generování sestav v podstatě v jakékoliv struktuře.

3.2 Sledování konkrétní části rozpočtu Zlínského kraje

Konstatování o nedostatečnosti rozpočtové skladby pro potřeby kraje je však třeba prokázat, k čemuž poslouží konkrétní případ odboru strategického rozvoje kraje. Byl vybrán, neboť nemá standardní každoroční výdaje a z „jeho“ rozpočtu jsou hrazeny nejrůznější pro-

jekty a poskytovány dotace obcím. Tento odbor zastřešuje i tzv. Programový fond Zlínského kraje, která zahrnuje větší část prostředků, jejichž cílem je přispět k všestrannému rozvoji Zlínského kraje. Nejprve příklad členění rozpočtu za rok 2008 pouze podle rozpočtové skladby, tedy rozpočtových položek, oddílů a účelových znaků:

Tab. 4. Část výdajů odboru strategického rozvoje kraje Krajského úřadu Zlínského kraje za rok 2008 v členění dle rozpočtové skladby.

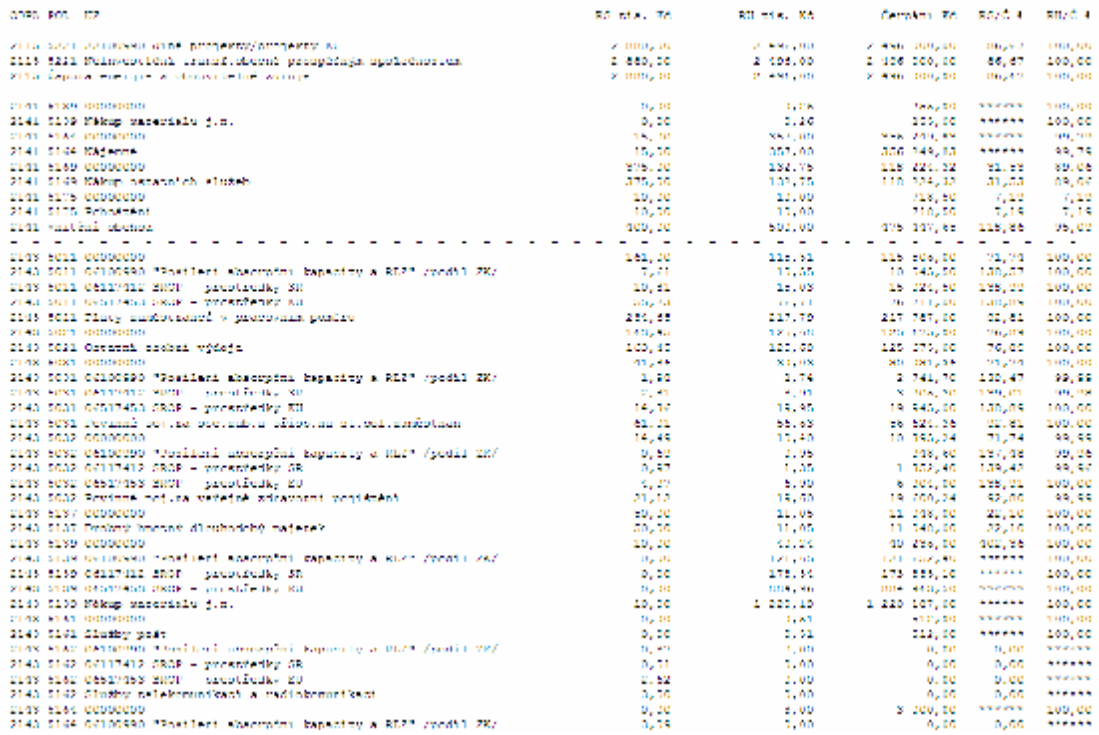

Z této tabulky ve striktním členění dle rozpočtové skladby lze zjistit, kolik peněžních prostředků bylo za rok 2008 vydáno například za nákup ostatních služeb, materiálu či drobný hmotný dlouhodobý majetek. Nezjistíme však již, o jaký konkrétní projekt či akci se jednalo (v případě krajských projektů a akcí, které nejsou označeny účelovým znakem). Pokud není zřejmé, jakého projektu se tyto výdaje týkaly, nelze s těmito údaji dále pracovat, aniž bychom měli k dispozici návrh rozpočtu se zdůvodněním, proč je právě tento výdaj do rozpočtu navrhován. Dále je třeba vždy posuzovat výdaje ve vzájemných souvislostech, tedy celkové výdaje na projekt. Není ani výjimečné několikaleté financování nejrůznějších, zejména rozsáhlejších,projektů či investičních akcí. Sledování příjmů a výdajů na víceletý konkrétní projekt je prostřednictvím rozpočtové skladby v podstatě nemožné, to byl ostatně jistě také důvod pro zavedení účelových znaků u státních dotací a akcí financovaných z fondů EU.

Jeví se tedy jako účelné sledovat jednotlivé účetní případy právě tříděné dle těchto projektů či akcí (samozřejmě při současném zachování členění dle rozpočtové skladby). Přehled čerpání rozpočtu kraje (stejného odboru) tříděného dle výše popsaných vnitřních identifikátorů (závazných ukazatelů) ukazují následující sestavy.

Tab. 5. „Vlastní" výdaje odboru strategického rozvoje kraje Krajského úřadu Zlínského kraje za rok 2008 v tis. Kč.

		rozpočet schválený			rozpočet upravený			skutečnost			rozdíl	podíl
akce	popis	běžné	kapitálové	celkem	běžné	kapitálové	celkem	běžné	kapitálové	celkem		[%]
	VÝDAJE CELKEM	**55 356,30**	**10 055,00**	**65 411,30**	**20 867,60**	**13 661,70**	**34 529,30**	**19 056,27**	**13 661,70**	**32 717,97**	**-1 811,33**	**94,75%**
	Výdaje odboru	**6 450,00**		**6 450,00**	**5 418,75**	**1 040,00**	**6 458,75**	**3 607,42**	**1 040,00**	**4 647,42**	**-1 811,33**	**71,96%**
3026	Cestovní ruch - prezentace ZK	400,00		400,00	500,00		500,00	475,45		475,45	-24,55	95,09%
3028	Konzultační a technická pomoc	2 500,00		2 500,00	2 328,75		2 328,75	1 642,74		1 642,74	-686,02	70,54%
3030	Zpracování koncepcí	3 350,00		3 350,00	2 390,00		2 390,00	1 289,31		1 289,31	-1 100,69	53,95%
3041	Nákup akcií			0,00		1 040,00	1 040,00		1 040,00	1 040,00	0,00	100,00%
3059	Příprava projektů	200,00		200,00	200,00		200,00	199,92		199,92	-0,08	99,96%
	Transfery a dotace	**48 906,30**	**10 055,00**	**58 961,30**	**15 448,85**	**12 621,70**	**28 070,55**	**15 448,85**	**12 621,70**	**28 070,55**	**0,00**	**100,00%**
9814	Regionální podpůrný zdroj	1 000,00		1 000,00	1 000,00		1 000,00	1 000,00		1 000,00	0,00	100,00%
9815	Baťův kanál	130,00	6 370,00	6 500,00	130,00	6 370,00	6 500,00	130,00	6 370,00	6 500,00	0,00	100,00%
9816	Technologické a inovační centrum - dotace	960,00		960,00	960,00		960,00	960,00		960,00	0,00	100,00%
9825	RR regionů soudržnosti střední Morava - dotace	35 300,00		35 300,00			0,00			0,00	0,00	0,00%
9835	Soutěž "Vesnice roku"	2 410,00		2 410,00	1 123,30	1 286,70	2 410,00	1 123,30	1 286,70	2 410,00	0,00	100,00%
9838	Centrála cestovního ruchu vých. Moravy - dotace	8 256,30	185,00	8 441,30	7 864,30	1 327,00	9 191,30	7 864,30	1 327,00	9 191,30	0,00	100,00%
9841	Centrála cest. ruchu vých. Moravy - náv. fin. výp.			0,00		3 638,00	3 638,00		3 638,00	3 638,00	0,00	100,00%
9846	Podpora vzdělávání na venkově	250,00		250,00	250,00		250,00	250,00		250,00	0,00	100,00%
9848	Společný projekt CR 4 krajů	300,00		300,00	300,00		300,00	300,00		300,00	0,00	100,00%
9854	Region Bílé Karpaty - dotace			0,00	21,25		21,25	21,25		21,25	0,00	100,00%
9855	Hyje koně o.p.s. - dotace	300,00		300,00	300,00		300,00	300,00		300,00	0,00	100,00%
9856	Letiště Přerov-Bochoř - dotace		3 500,00	3 500,00	3 500,00		3 500,00	3 500,00		3 500,00	0,00	100,00%

Tab. 6. Část výdajů Programového fondu Zlínského kraje za rok 2008 spadajících pod odbor strategického rozvoje kraje (ORJ 120) v tis. Kč.

		programový fond	rozpočet schválený			rozpočet upravený			skutečnost			rozdíl	podíl
ORJ	akce	popis	běžné	kapitálové	celkem	běžné	kapitálové	celkem	běžné	kapitálové	celkem		[%]
		PŘÍJMY CELKEM	**25 352,24**	**510,00**	**25 862,24**	**21 535,23**		**21 535,23**	**17 565,73**	**126,10**	**17 691,84**	**-3 843,39**	**82,15%**
120	8000	Příjmy programového fondu	500,00		500,00	500,00		500,00	497,42		497,42	-2,58	99,48%
120	8001	Realizace projektu 3.3	5 291,76		5 291,76	3 763,81		3 763,81	3 763,81		3 763,81	0,00	100,00%
120	8002	Projekt - Regionální inovační strategie	4 312,33		4 312,33	2 673,10		2 673,10	2 625,38		2 625,38	-47,72	98,21%
120	8004	Technická asistence SROP			0,00	192,56		192,56	192,56		192,56	0,00	100,00%
120	8006	Projekt - na podporu EVVO - Zelená pro ZK	899,81		899,81	1 217,81		1 217,81	1 217,64		1 217,64	-0,17	99,99%
120	8007	Projekt - Inteligentní energie pro Evropu - KEA			0,00	738,66		738,66	738,66		738,66	0,00	100,00%
120	8013	Projekt - Moravská jantarová stezka	6 186,00		6 186,00	5 796,48		5 796,48	5 672,74	126,10	5 798,84	2,36	100,04%
120	8044	Projekt - "Hyjé - koňské stezky"	2 637,51		2 637,51	2 637,50		2 637,50	2 637,50		2 637,50	0,00	100,00%
120	8059	Technická asistence ROP	2 167,50		2 167,50	3 244,48		3 244,48			0,00	-3 244,48	0,00%
120	8060	SupPolicy	447,15		447,15	447,15		447,15			0,00	-447,15	0,00%
120	8061	COGNAG	323,68		323,68	323,68		323,68	220,02		220,02	-103,66	67,97%
120	8117	OPPI, opatření 5.1 Platformy spolupráce - systémov	2 000,00		2 000,00			0,00			0,00	0,00	0,00%
120	8118	IPRÚ-Horní Vsacko	195,50	170,00	365,50			0,00			0,00	0,00	0,00%
120	8119	IPRÚ-Luhačovicko	195,50	170,00	365,50			0,00			0,00	0,00	0,00%
120	8120	IPRÚ-Rožnovsko	195,50	170,00	365,50			0,00			0,00	0,00	0,00%
		VÝDAJE CELKEM	**45 325,78**	**600,00**	**45 925,78**	**24 411,99**	**1 200,00**	**25 611,99**	**17 029,19**	**1 200,00**	**18 229,19**	**-7 382,80**	**71,17%**
120	8001	Realizace projektu 3.3			0,00	107,06		107,06	107,06		107,06	0,00	100,00%
120	8002	Projekt - Regionální inovační strategie	2 889,37		2 889,37	2 849,27		2 849,27	2 849,27		2 849,27	0,00	100,00%
120	8006	Projekt - na podporu EVVO - Zelená pro ZK	1 263,41		1 263,41	1 898,66		1 898,66	1 898,65		1 898,65	-0,01	100,00%
120	8007	Projekt - Inteligentní energie pro Evropu - KEA	2 880,00		2 880,00	2 496,00		2 496,00	2 496,00		2 496,00	0,00	100,00%
120	8013	Projekt - Moravská jantarová stezka	1 437,00		1 437,00	2 930,43		2 930,43	2 930,42		2 930,42	-0,01	100,00%
120	8044	Projekt - "Hyjé - koňské stezky"	455,00		455,00	1 101,04		1 101,04	1 101,03		1 101,03	0,00	100,00%
120	8059	Technická asistence ROP	8 500,00		8 500,00	6 008,80		6 008,80	2 233,34		2 233,34	-3 775,46	37,17%
120	8060	SupPolicy	1 709,00		1 709,00	3 910,71		3 910,71	1 298,88		1 298,88	-2 611,83	33,21%
120	8061	COGNAG	598,00		598,00	873,94		873,94	426,13		426,13	-447,82	48,76%
120	8063	Financování krajských rozvojových projektů	5 843,00		5 843,00			0,00			0,00	0,00	0,00%
120	8117	OPPI, opatření 5.1 Platformy spolupráce - systémov	3 000,00		3 000,00			0,00			0,00	0,00	0,00%
120	8118	IPRÚ-Horní Vsacko	567,00	200,00	767,00	2 186,08		2 186,08	1 662,30		1 662,30	-523,78	76,04%
120	8119	IPRÚ-Luhačovicko	567,00	200,00	767,00			0,00			0,00	0,00	0,00%
120	8120	IPRÚ-Rožnovsko	567,00	200,00	767,00			0,00			0,00	0,00	0,00%
120	8121	OP TP, oblast 3. Administrativní a absorpční kapac	15 000,00		15 000,00			0,00			0,00	0,00	0,00%
120	8128	Značení hřebene Vizovických vrchů a Bílých Karpat			0,00		1 200,00	1 200,00		1 200,00	1 200,00	0,00	100,00%
120	8998	Bankovní poplatky z účtů programového fondu	50,00		50,00	50,00		50,00	26,11		26,11	-23,89	52,23%

Ze sestav je možno zjistit, kolik prostředků bylo vynaloženo na prezentaci kraje v rámci cestovního ruchu (více než 475 tisíc Kč), že za zpracování koncepcí se vydalo více než 1 289 tisíc Kč, kolik prostředků bylo vyčerpáno na nejrůznější projekty kraje. Žádný

z těchto údajů z předchozí sestavy s členěním prostředků dle rozpočtové skladby nezjistíme, i kdyby obsahovala údaje za celý rok.

Nyní následuje ukázka rozborové tabulky s údaji dle nejnižší úrovně rozpočtové skladby řazenými dle desetimístných identifikátorů rozpočtu Zlínského kraje, tzv. ORG.

Tab. 7. Část „vlastních" výdajů odboru strategického rozvoje kraje Krajského úřadu Zlínského kraje za rok 2008 s identifikací dle nejnižší úrovně rozpočtové skladby řazenými dle desetimístných identifikátorů rozpočtu Zlínského kraje, tzv. ORG.

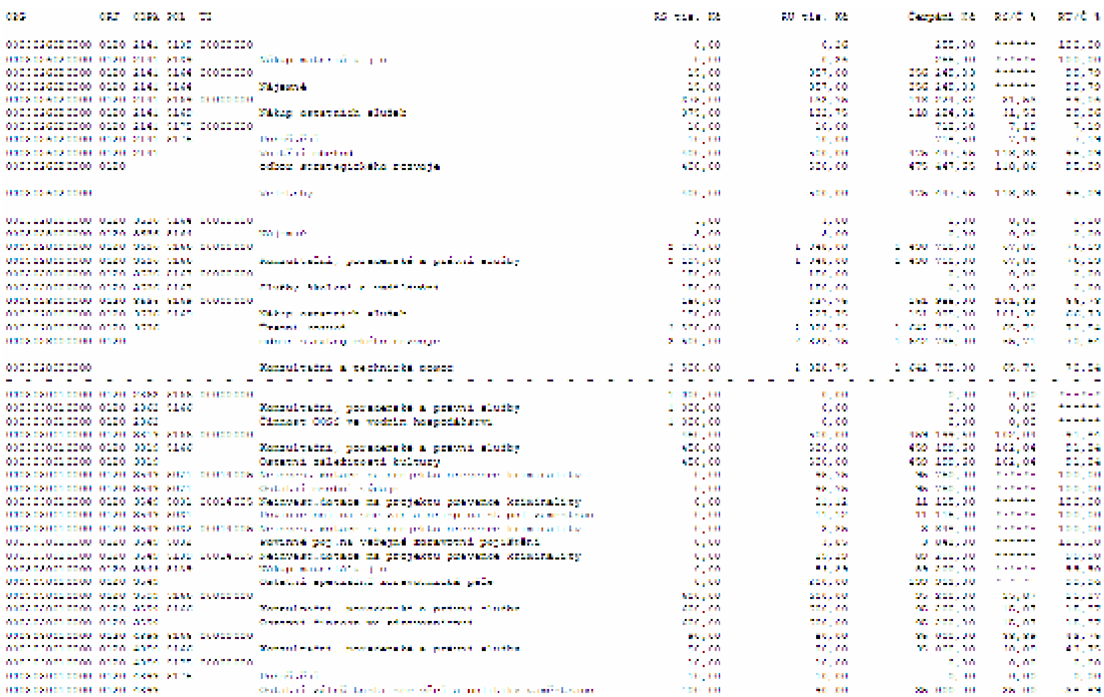

Z tohoto přehledu je možno zjistit strukturu výdajů na daný závazný ukazatel podle rozpočtové skladby, je tedy možno rozlišit účel například nákupu ostatních služeb či nájemného, přitom je stále zřejmý agregovaný výdaj na daný ukazatel.

Zde je třeba také zmínit, že Zlínský kraj již několik let uplatňuje metodu „koncentrace", což znamená, že například výdaje na krajské koncepce byly soustředěny právě v ORJ 120 – odbor strategického rozvoje kraje. Výdaje na pohoštění, upomínkové předměty, pronájmy apod. zase byly přesunuty do ORJ 10 – odbor Kancelář ředitele. Veškeré tiskové materiály jsou zase soustředění pod tiskovým odborem, výdaje jsou vedeny v rámci ORJ 20 – odbor Kancelář hejtmana. Tento postup umožňuje optimalizovat výdaje na daný účel, v případě koncepcí je výsledkem kvalitnější zpracování koncepcí a analýz, neboť odbor strategického rozvoje kraje může ovlivnit metodiku jejich zpracování a sledovat jejich využívání věcně

příslušným odborem, u tiskových materiálů je tak možno zajistit kvalitní grafické zpracování a označení symboly kraje.

Zpátky však ke sledování čerpání rozpočtu podle vnitřních identifikátorů. Jestliže použijeme výše uvedenou sestavu s údaji za dva roky po sobě, můžeme sledovat, jak probíhalo čerpání víceletých projektů.

Tab. 8. Část rozpočtu Programového fondu Zlínského kraje v letech 2007 a 2008 spadajícího pod odbor strategického rozvoje kraje (ORJ 120).

tis. Kč

		programový fond	2007			2008		
ORJ	akce	popis	RS	RU	SK	RS	RU	SK
		PŘÍJMY						
120	8001	Realizace projektu 3.3	14 289,60	15 764,22	15 616,61	5 291,76	3 763,81	3 763,81
120	8002	Projekt - Regionální inovační strategie	2 080,00	2 080,00	1 289,71	4 312,33	2 673,10	2 625,38
120	8004	Technická asistence SROP	1 371,00	1 170,94	1 170,88	0,00	192,56	192,56
120	8006	Projekt - na podporu EVVO - Zelená pro ZK	4 862,70	5 814,94	5 364,93	899,81	1 217,81	1 217,64
120	8007	Projekt - Inteligentní energie pro Evropu - KEA	0,00	727,90	727,90	0,00	738,66	738,66
120	8013	Projekt - Moravská jantarová stezka	1 945,00	237,00	237,00	6 186,00	5 796,48	5 798,84
120	8044	Projekt - "Hyjé - koňské stezky"	944,51	496,95	496,95	2 637,51	2 637,50	2 637,50
120	8059	Technická asistence ROP	0,00	0,00	0,00	2 167,50	3 244,48	0,00
120	8060	SupPolicy	1 218,00	2 390,85	2 390,84	447,15	447,15	0,00
120	8061	COGNAG	420,00	636,32	636,32	323,68	323,68	220,02
120	8117	OPPI, opatření 5.1 Platformy spolupráce - systémov	0,00	0,00	0,00	2 000,00	0,00	0,00
120	8118	IPRÚ-Horní Vsacko	0,00	0,00	0,00	365,50	0,00	0,00
120	8119	IPRÚ-Luhačovicko	0,00	0,00	0,00	365,50	0,00	0,00
		VÝDAJE						
120	8001	Realizace projektu 3.3	12 957,19	18 493,68	16 456,12	0,00	107,06	107,06
120	8002	Projekt - Regionální inovační strategie	5 227,63	6 418,85	2 957,44	2 889,37	2 849,27	2 849,27
120	8006	Projekt - na podporu EVVO - Zelená pro ZK	6 863,05	8 137,42	7 461,79	1 263,41	1 898,66	1 898,65
120	8007	Projekt - Inteligentní energie pro Evropu - KEA	3 930,00	1 650,00	1 316,00	2 880,00	2 496,00	2 496,00
120	8013	Projekt - Moravská jantarová stezka	4 987,00	5 314,69	3 324,19	1 437,00	2 930,43	2 930,42
120	8044	Projekt - "Hyjé - koňské stezky"	2 500,00	3 103,91	2 457,87	455,00	1 101,04	1 101,03
120	8059	Technická asistence ROP	13 137,54	0,00	0,00	8 500,00	6 008,80	2 233,34
120	8060	SupPolicy	2 352,00	2 352,00	150,28	1 709,00	3 910,71	1 298,88
120	8061	COGNAG	809,00	809,00	403,06	598,00	873,94	426,13
120	8063	Financování krajských rozvojových projektů	8 480,00	0,00	0,00	5 843,00	0,00	0,00
120	8117	OPPI, opatření 5.1 Platformy spolupráce - systémov	0,00	0,00	0,00	3 000,00	0,00	0,00
120	8118	IPRÚ-Horní Vsacko	0,00	0,00	0,00	767,00	2 186,08	1 662,30
120	8119	IPRÚ-Luhačovicko	0,00	0,00	0,00	767,00	0,00	0,00
120	8120	IPRÚ-Rožnovsko	0,00	0,00	0,00	767,00	0,00	0,00
120	8121	OP TP, oblast 3. Administrativní a absorpční kapac	0,00	0,00	0,00	15 000,00	0,00	0,00
120	8128	Značení hřebene Vizovických vrchů a Bílých Karpat	0,00	0,00	0,00	0,00	1 200,00	1 200,00

Z této sestavy je možno velmi snadno zjistit, jak probíhalo čerpání výdajů na projekty a zda bylo v souladu s původním plánem – schváleným rozpočtem. Můžeme také lépe sledovat příjmy a výdaje na daný projekt. Jak již bylo dříve uvedeno, jde o nezbytnost související nejen s čerpáním prostředků ze strukturálních fondů Evropské unie.

Je evidentní, že z tabulky obsahující pouze rozpočtové položky a paragrafy bychom se toho mnoho o celkových výdajích kupříkladu projektu na podporu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty – Zelená pro Zlínský kraj mnoho nedozvěděli. Potřeba takového sledování bez jeho zajištění v rámci informačního systému by znamenala vést pomocnou evidenci a jejím prostřednictvím takovýto pohled získat. Nicméně šlo by pouze o pomocné a neaktuální řešení.

4 ANALÝZA POUŽÍVANÝCH SYSTÉMŮ VNITŘNÍ IDENTIFIKACE

4.1 Základní popis rozpočtů krajů

Tato práce se týká členění rozpočtu nad rámec rozpočtové skladby. Považovala jsem proto za nezbytné nejprve zjistit, v jaké podobě kraje sestavují rozpočet pro zastupitelstvo a veřejnost. Zlínský kraj člení svůj rozpočet v první úrovni podle odborů krajského úřadu, je pravděpodobné, že podobný postup zvolily i ostatní kraje. Základní členění rozpočtů bylo možno ověřit z materiálů zveřejněných na internetových portálech všech krajů.[24] Vždy byl použit schválený rozpočet na rok 2008. Do zkoumání nebylo zahrnuto hlavní město Praha, neboť jeho postavení je v rámci republiky zcela výjimečné a jakékoliv srovnání je v podstatě vyloučeno. Také výše rozpočtu Prahy několikanásobně převyšuje všechny kraje.

V rámci zkoumání byly prověřeny jak celkové bilance příjmů a výdajů na rok 2008, tak také přílohy schváleného rozpočtu (pokud byly zveřejněny). S výjimkou dvou krajů (**Karlovarský** a **Zlínský**) uvádějí všechny kraje u jednotlivých údajů paragrafy dle rozpočtové skladby, většinou také rozpočtové položky. Jak již bylo uvedeno, **Zlínský** kraj byl na nevyhovující podobu schvalovaného rozpočtu upozorněn v rámci přezkoumání rozpočtu Ministerstvem financí, je tedy pravděpodobné, že také **Karlovarský** kraj bude muset materiály upravit. Argument kraje, že rozpočet vyjadřuje závazné ukazatele, jak to ukládá zákon, které lze podrobněji dle rozpočtové skladby definovat, neobstál.

Pokud se týká samotného členění, kraje svůj rozpočet člení zpravidla dle jednotlivých odborů krajského úřadu. Jde o jakousi obdobu odpovědnostního členění rozpočtové skladby, které však stanoví pouze kapitoly státního rozpočtu. Základní úrovně krajských rozpočtu jsou nejčastěji (u sedmi krajů) označovány jako ORJ nebo kapitoly, přičemž někde jsou kapitoly současně označeny jako ORJ s číslem. **Jihočeský** kraj používá pojem odpovědná místa, která také identifikuje dle ORJ. Ostatní kraje nazývají základní jednotky rozpočtu odbory (jeden kraj), odvětvími (jeden kraj), oblastmi (dva kraje). **Olomoucký** kraj základní jednot-

[24] Povinnost zveřejňovat rozpočet také způsobem umožňujícím dálkový přístup vyplývá ze zákona 250/2000 Sb. a také zákona č. 106/1999 Sb. Seznam krajských internetových portálů viz přehled použité literatury.

ky svého rozpočtu nijak nenazývá a rozpočet člení na: Odbory (kanceláře) – provozní výdaje, Příspěvkové organizace – provozní výdaje, Fondy, Evropské programy, ROP, Zapojení půjčky z EIB – komunikace+podíl kraje, Rozpracované investice, Investice – zdravotnictví (z nájemného), Nové investice, Dotace Regionální radě, Koncepce, projekty. Část Odbory (kanceláře) – provozní výdaje se dále člení na odbory, které jsou označeny ORJ a číslem. Podobně postupuje i **Liberecký** kraj, který člení svůj rozpočet na tyto kapitoly: Zastupitelstvo, Krajský úřad, Příspěvkové organizace, Působnosti kraje, Všeobecná pokladní správa, Kapitálové výdaje, Spolufinancování EU, Úvěry, jednotlivé fondy. Všechny kapitoly jsou rozepsány na dílčí a specifické ukazatele, specifické ukazatele odpovídají odborům krajského úřadu. **Ústecký** kraj člení rozpočet primárně na odbory (oblasti), v návrhu rozpočtu se objevuje také tabulka s přehledem výdajů po jednotlivých oblastech, které jsou však odlišné od odborů.

Osm krajů jejichž rozpočet se člení primárně dle odborů krajského úřadu, má definovány další samostatné ORJ (kapitoly, oblasti...), nejčastěji je to zastupitelstvo a fondy kraje, dále pak např. ředitel krajského úřadu, volnočasové aktivity či kapitálové výdaje.

Ve zkoumaných podkladech pouze některé kraje (**Jihočeský**, **Olomoucký**, **Pardubický** a **Ústecký** kraj) uvádějí další identifikátory, např. účelové znaky (aniž by bylo možno zjistit, zda jde o účelové znaky státní či vlastní). **Ústecký** kraj uváděl také čísla analytických a syntetických účtů. Pouze **Pardubický** kraj uváděl kompletní identifikátory jednotlivých položek rozpočtu: paragrafy, rozpočtové položky, ORJ, akce označoval ORG a číselnými údajem. V rozpočet některých krajů byla u zřizovaných organizací uvedena jejich evidenční čísla (označená jako č. o., nebo č. org.).

Cílem této práce je popsat a porovnat vnitřní systémy identifikace rozpočtu. Jak vyplývá z předchozího popisu, z běžně dostupných údajů na internetových stránkách krajů nebylo možno zjistit, zda a jak používají kraje vlastní identifikátory pro sledování plnění a čerpání rozpočtu. Bylo tedy nezbytné přikročit k dotazování. Aby bylo možno výsledky porovnat, byla zvolena forma dotazníku.

4.2 Dotazník pro kraje

Na základě praxe používané Krajským úřadem Zlínského kraje byl vypracován dotazník s podpůrným využitím pravidel pro sestavování dotazníku používaných v regionální analýze

(např. kvůli srozumitelnosti byl namísto pojmu „systém vnitřní identifikace“ použit výraz „jiné členění rozpočtu“). Sestavení nebylo nikterak triviální, neboť bylo třeba popsat oblast dosud „nepopsanou“.

Přestože byla formulování otázek věnována náležitá pozornost, některé odpovědi se co do obsahu značně lišily. (Mohlo to být samozřejmě zapříčiněno i nesoustředěním vyřizujícího úředníka.) Problém se týká například členění rozpočtu dle „organizačních jednotek“, zpravidla odborů krajského úřadu, kdy toto členění většina krajů považovala za samozřejmé, a proto se o něm nezmínila. Domnívám se však, že nešlo použít jiné typy otázek, například výběrové či výčtové, právě z důvodu, že jde o oblast, o níž se literatura v podstatě nezmiňuje. Dotazník tvořily tyto otázky:

1. Používáte při práci s rozpočtem kraje kromě členění podle rozpočtové skladby i nějaké jiné členění, které Vám např. umožňuje sledovat nějakou věcně vymezenou část rozpočtu, např. projekt, dotační aktivitu apod.?

Za podmínky kladné odpovědi na 1. otázku:

2. Popište prosím stručně toto členění a případně poskytněte metodiku jeho používání, číselníky členění apod.
3. Popište výčet účelů, ke kterým se takové členění používá.
4. Jde o jeden centralizovaný číselník, jehož používání je závazné pro celý úřad, nebo jde o věc např. jednotlivých odborů, které si nějaké členění vytváří pro vlastní potřebu?
5. Pokud existuje jeden centralizovaný číselník členění rozpočtu – kdo vykonává jeho správu (odbor/útvar, pracovní pozice zaměstnance)?
6. Je členění rozpočtu používáno pouze pro některé části rozpočtu, např. zájmově vymezené, nebo je aplikován na celý rozpočet (ve výdajové i v příjmové části)?
7. Existují nějaké výjimky v rámci členění rozpočtu? Pokud ano, popište je.
8. Máte pro toto členění i podporu v rámci vašeho ekonomického informačního systému (jinak řečeno, používáte toto členění při pořizování a úpravách rozpočtu a následně účtování v rámci vašeho ekonomického informačního systému), nebo má toto členění pouze pomocný charakter, tudíž se s ním nepracuje v informačních systémech a toto

členění je vedeno pouze v nějaké pomocné evidenci (třeba i mimo nějaký informační systém – např. v aplikaci MS Excel)?

9. Pokud je používání vašeho členění podporováno i v rámci vašeho ekonomického informačního systému, pracujete se s ním i při práci s rozpočtovým výhledem? Pokud ano, popište prosím stručně, zda pak řešíte i takové záležitosti jako např. identifikace návratné finanční výpomoci v rámci několika let (letos poskytnutí, v následujících dvou letech vratka) a případné následné změny (např. změna rozložení částek vratky v letech a tím i vyvolaná změna celkového objemu příjmů v daných letech a tím i ovlivnění objemu a struktury výdajů).
10. Jak dlouho takové členění používáte, jaké s ním máte zkušenosti, případně jaké úmysly dalšího rozvoje?
11. Vyhovuje vám používané členění?
12. Účastnil se na tvorbě vámi používaného členění případně i dodavatel vašeho ekonomického informačního systému? Pokud ano, jakým způsobem?
13. Uvítali byste vydání vyhlášky či směrnice MF, která by řešila tuto oblast, tzn. zavedla další vnitřní identifikaci rozpočtu krajů, resp. územních samosprávných celků a pokusila se sjednotit tuto oblast?
14. Můžete nám poskytnout kontakt na Vašeho pracovníka, který by nám (v případě potřeby) byl ochoten poskytnout ještě další doplňující či upřesňující informace, vztahující se ke shora uvedené problematice?

Dotazník byl odeslán e-mailem na vedoucí ekonomických (finančních) odborů krajských úřadů třinácti krajů. Na dotazník odpovědělo krajů dvanáct (nereagoval Středočeský kraj).[25] Vyplněné dotazníky z jednotlivých krajů jsou uvedeny v příloze č. 1. Byla u nich provedena jednotná úprava formátu, znění textu zůstalo zcela nezměněno.

[25] Dotazník byl odeslán v podobě žádosti o poskytnutí informace dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. Záměrně jsem neuvedla veškeré povinné náležitosti, neboť s tímto zákonem pracuji ve své profesi a zajímalo mne, jak se kraje k takové žádosti postaví. Pouze jeden kraj upozornil na chybějící údaje a dal mi na vědomí, že žádost vyřídí jako běžné podání. Ostatní kraje odpověděly do 14 dnů, což odpovídá zákonné lhůtě. Středočeský kraj vůbec nereagoval a vystavil se možnosti, že na něj bude podána stížnost, která by se mohla případně dostat až na Ministerstvo vnitra.

Některé kraje zaslaly i své číselníky, což bylo pro tuto práci poměrně zásadní. Odpovědi některých krajů (Liberecký, Ústecký) byly většinou jednoslovné, proto bylo nezbytné telefonicky doplnit odpovědi, či si zaslání číselníků dodatečně vyžádat. Údaje, které nejsou obsaženy v odpovědích v příloze č. 1, tedy byly získány dodatečně.

4.2.1 Vyhodnocení otázek č. 1 a 2

Na otázku č. 1 *Používáte při práci s rozpočtem kraje kromě členění podle rozpočtové skladby i nějaké jiné členění, které Vám např. umožňuje sledovat nějakou věcně vymezenou část rozpočtu, např. projekt, dotační aktivitu apod.?* odpověděly všechny kraje shodně „ano“. Což znamená, že mohly zodpovědět následující otázky uvedené v dotazníku. Každý kraj se s odpověďmi vypořádal po svém, některé odpovědi byly poměrně obsáhlé, jiné pak jednoslovné. V každém případě se však potvrzuje předpoklad, že rozpočtová skladba je pro vnitřní potřebu krajů nedostatečná.

V odpovědích na otázku č. 2 *Popište prosím stručně toto členění a případně poskytněte metodiku jeho používání, číselníky členění apod.* většina krajů (osm) popsala celý systém členění rozpočtu. Členění rozpočtů většiny krajů lze nejlépe přirovnat k odpovědnostnímu třídění rozpočtové skladby a je u veřejnoprávních korporací typu obec a kraj obvyklé. Podrobněji byla tato základní úroveň členění rozpočtů krajů popsána v předchozí kapitole. V dalším textu tedy bude tato úroveň vynechána a popisovány pouze další úrovně identifikátorů krajských rozpočtů tak, jak byly popsány v dotaznících.

Jihočeský kraj využívá jako vnitřní identifikátory účelové znaky (UZ), a to buď státní nebo vlastní, u vlastních především na označení prostředků poskytovaných v rámci grantové a dotační politiky, případně na vyčlenění výdajů sledovaných v rámci úřadu. Pro obce, zřizované organizace, případně akce nebo grantové programy používá označení ORG.

Jihomoravský kraj používá zvláštní členění (ORG) pouze u výdajů, a to na jednotlivé akce a na zřízené příspěvkové organizace.

Karlovarský kraj zavedl pro upřesnění typu a účelu výdajů označení ORG v podobě desetimístného čísla AAAAXXSSSS, kde AAAA je čtyřmístné označení „akce“, na kterou se výdaje sledují, XX je rozlišení užívané pro financování projektů spolufinancovaných z fondů EU a SSSS je čtyřmístné označení subjektu, který je příjemcem takto sledovaných finančních prostředků. Použití se liší podle druhu sledovaných výdajů.

Číselník **Královéhradeckého** kraje sestává z identifikátorů ÚZ a OJ. Vlastní ÚZ mají: program obnovy venkova, granty, granty – dary (označeny dále jako OJ 60), dary, Správa nemovitostí KHK a. s. – smluvní vztah, Správa nemovitostí KHK a. s. – výdaje mimo smluvní vztah, Průmyslová zóna Solnice – Kvasiny – prostř. ze zvl. účtu MF a MPO. Účelové znaky jsou vedeny také u dvou kapitol (základní členění rozpočtu) Rezerva a ostatní výdaje netýkající se jednotlivých odvětví a Fond rozvoje a reprodukce KHK, kdy se dle účelových znaků rozlišuje příslušnost k věcně příslušným kapitolám. Například pokud se položka ve Fondu rozvoje a reprodukce KHK týká kapitoly 15 – zdravotnictví, je tato položka označena ÚZ 15. Dále je sledováno OJ Průmyslová zóna Solnice – Kvasiny – vlastní prostředky kraje. Významnou roli při sledování příjmů a výdajů má i SU a AU (syntetický a analytický účet).

Liberecký kraj zajišťuje sledování jednotlivých aktivit, resp. transferů prostřednictvím jedinečného ORGu v účtovém rozvrhu.

Moravskoslezský kraj používá číselníky – metodiku členění (číselníků) zaslali v příloze. Členění je používáno pro rozbory, analýzy a interní materiály. Není navázáno na žádný modul GINIS. Čísleník obsahuje podrobný popis, jak se tvoří účelové znaky ÚZ, které používá státní rozpočet, ale kraj zavádí ÚZ i pro vlastní potřebu, kdy poslední trojčíslí ÚZ (00000XXX) se vede pro daňové příjmy, nejrůznější dotace (obcím, příspěvkovým organizacím, dobrovolným hasičům), strukturální fondy, reprodukci majetku a vyhlášené dotační programy (granty) kraje, přičemž zde se rozlišuje účelový znak dle jednotlivých odvětví (základních jednotek rozpočtu), dále pro výdaje fondů. Dále se rozpočet člení na třináctimístné ORG, které sestávají z kódu příjemce finančních prostředků (00000000XXXXX) a označení jednotlivé akce realizované krajem (000XXXX000000). Číselník udává ORG pro organizace kraje zřízené, založené, obec atd. Číselník akcí pak rozlišuje akce KÚ dle jednotlivých odborů, akce spolufinancované z prostředků EU a EHP Norsko, akce v rámci jednotlivých sektorových a regionálních operačních programů, akce reprodukce majetku kraje.

Olomoucký kraj také nazval vnitřní identifikátory rozpočtu pro označení akcí v rámci rozpočtu ORG, pro označení druhu výdajů a příjmů slouží zpravidla účelové znaky UZ.

Pardubický kraj kromě sledování příjmů a výdajů dle jednotlivých radních, odborů, oddělení eviduje jednotlivé akce, projekty, granty, dotační tituly z pohledu kraje podle tzv. ORG. Třetím pohledem je vlastní číselník zdrojů, kterým, kromě zdrojů stanovených MF ČR čí-

selníkem účelových znaků, sleduje vybrané zdroje a jejich toky (ke sledování slouží zkrácený UZ).

Plzeňský kraj člení odlišně příjmovou a výdajovou stranu rozpočtu. Příjmy jsou z velké části sledovány dle rozpočtové skladby, pro identifikaci určitých druhů příjmů používá dodatečné atributy – např. pro sledování prostředků na projekty kofinancované EU (stejně tomu je i u výdajů). Ve výdajích je hlavním kritériem pro sledování tzv. „rozpočtová oblast" – většinou dle organizační struktury úřadu.

Ústecký kraj používá číslo účtu, odbor, organizace, UZ, N/Z.

Kraj **Vysočina** zavedl vnitřní identifikátory rozpočtu v podobě pomocných účelových znaků, ORGů (číselník ORG používaný na rozpočtových kapitolách, číselník ORG pro evropské projekty, číselník ORG pro příspěvkové organizace, číselníky ORG pro obce a dobrovolné svazky obcí).

Zlínský kraj využívá v účetní větě slovo ORG. Jde o desetimístné číslo s určitou vnitřní strukturou – topologií, popisující „jemnější" strukturu. V tomto smyslu je používán pojem „závazný ukazatel", který reprezentuje věcný i finanční agregát používaný ve všech procesech schvalování rozpočtu a jeho změn a současně agregát popisující minulost v rámci závěrečného účtu. Z hlediska využití shora uvedeného desetimístného čísla je „závazný ukazatel" identifikován prvním čtyřčíslím, dalších šest číselných míst může popisovat vnitřní strukturu tohoto závazného ukazatele. Práce se „závaznými ukazateli" při tvorbě i práci s rozpočtem je uvedena i ve vnitřních normách, vztahujících se k procesům rozpočetnictví.

4.2.2 Vyhodnocení otázky č. 3

Otázka č. 3 *Popište výčet účelů, ke kterým se takové členění používá* měla zjistit, zda úředníci krajů vědí, proč si „přidělávají práci" dalšími parametry u účetních případů. Jasně odpověděl například **Jihočeský** kraj: Identifikace příjemce krajských prostředků, identifikace účelu poskytnutí krajských prostředků, sledování určité skupiny výdajů (např. stálá kancelář v Bruselu, letiště, opravy a rekonstrukce silnic). Podobně odpověděl i kraj **Jihomoravský**, který zavedl číselníky akcí ke sledování vývoje výdajů na jednotlivé akce v rozpočtu, číselník příspěvkových organizací ke sledování výše poskytnutých příspěvků na provoz a dotací na investice podle jednotlivých organizací a číselník odborů ORJ ke sledování příjmů a výdajů podle jednotlivých oblastí rozpočtového hospodaření – podle správců rozpočtových

prostředků. **Pardubickému** kraji systém slouží především pro vnitřní potřeby úřadu, pro analýzy příjmů a výdajů a sledování vývoje v jednotlivých letech. Dále slouží pro potřeby radních, zastupitelů a dalších činitelů. Jasno mají také v Moravskoslezském (rozpočetnictví, účetnictví, analýzy, rozbory) a v Libereckém kraji (jednotlivé transfery, aktivity). **Zlínský** kraj používá členění k více účelům: příjmy podle věcného členění (např. příjmy z prodeje majetku, příjmy z pronájmu, ISPROFIN, atd.), výdaje jednotlivých odborů podle účelu (např. výdaje na platy, výdaje na vzdělávání, výdaje na provoz sídla kraje, výdaje na národnostní problematiku, výdaje na ochranu životního prostředí, apod.), příjmy a výdaje na konkrétní projekty, transfery (dotace, podprogramy, grantová schémata spolufinancování akcí, atd.). V případě **Plzeňského** kraje je prý toto členění používáno pro potřeby hodnocení hospodaření kraje orgány kraje – zastupitelstvo, rada, finanční výbor. Z vlastních zkušeností vím, že tyto orgány dostávají pouze konečné zprávy, o čerpání výdajů či plnění příjmů na jednotlivé akce se musí zajímat především krajský úřad, který je odpovědný za jejich realizaci.

Ostatní kraje zpravidla odpověděly, že ke sledování příjmů a výdajů, například v kraji **Vysočina** se standardně členění používá u těch příjmů a výdajů, u kterých se ekonomický odbor, věcně příslušný odbor nebo samospráva domnívá, že by je bylo vhodné sledovat.

Pět krajů (**Olomoucký**, **Pardubický**, **Ústecký**, **Vysočina, Zlínský**) uvedlo, že vnitřní členění platí pro celý rozpočet, v **Libereckém** kraji tak sledují pouze výdaje, v **Moravskoslezském** a **Plzeňském** jen určité části rozpočtu, v **Karlovarském** začali sledovat všechny výdaje od roku 2009. Rozsah členění rozpočtu byl obsahem otázky č. 6.

4.2.3 Vyhodnocení otázek č. 4, 5 a 6

Na otázku č. 4 *Jde o jeden centralizovaný číselník, jehož používání je závazné pro celý úřad, nebo jde o věc např. jednotlivých odborů, které si nějaké členění vytváří pro vlastní potřebu?* odpověděly všechny kraje s jedinou výjimkou, že jde o centralizovaný číselník závazný pro celý úřad (kraj). V případě **Královéhradeckého** kraje je další členění, které není centrálně určeno pro používání ve všech odvětvích stejně, je v kompetenci jednotlivých odvětvových odborů pro jejich vlastní potřebu – např. pro číslování projektů, investičních akcí, vybraných činností, které chtějí odbory sledovat podrobněji, u činnosti krajského úřadu také výdaje na jednotlivé odbory – výdaje na pohoštění, cestovné, školení.

Odpověď na otázku č. 5 *Pokud existuje jeden centralizovaný číselník členění rozpočtu – kdo vykonává jeho správu (odbor / útvar, pracovní pozice zaměstnance)?* byla také téměř jednoznačná. S výjimkou **Libereckého** kraje (který nemá číselník, ale nastavený systém) a **Ústeckého** kraje (o správu číselníku se dělí odbor ekonomický a kancelář ředitele) vykonává správu číselníku vždy odbor ekonomický (finanční). Ne všechny kraje uvedly, na jaké pozici pracuje zaměstnanec (zaměstnanci – některé kraje mají číselníků více a o jejich správu se někdy dělí i dvě oddělení) spravující číselník, zpravidla však jde o pozici „referentskou“, v případě **Jihomoravského** kraje je to správce rozpočtu (pro číselník akcí), v případě **Zlínského** kraje informační manažer pro oblast ERP (Enterprise Resource Planning).

Na otázku č. 6 *Je členění rozpočtu používáno pouze pro některé části rozpočtu, např. zájmově vymezené, nebo je aplikován na celý rozpočet (ve výdajové i v příjmové části)?* odpovědělo pět krajů (**Olomoucký, Pardubický, Ústecký, Vysočina, Zlínský**), že je členění rozpočtu aplikováno na celý rozpočet, tedy příjmy i výdaje. Další tři kraje (**Karlovarský, Liberecký a Jihomoravský**) uvedly, že se člení jen výdaje, přičemž Karlovarský kraj do konce roku 2008 zvlášť sledoval jen výdaje v některých oblastech a Liberecký sleduje příjmy dle odborů. Liberecký dodává, že sledování příjmů v drtivé většině postrádá smysl. Další kraje sledují příjmy a výdaje dle potřeby. **Moravskoslezský** kraj plánuje do budoucna použít členění na celý rozpočet (ORJ – je používán na celý rozpočet, ORG – zatím není používán na celý rozpočet, ÚZ – není používán na celý rozpočet). **Plzeňský** kraj má vlastní „strom“ rozpočtu jak pro příjmy, tak pro výdaje. Dodatečné atributy jsou aplikovány pouze na některé příjmy a výdaje. **Královéhradecký** kraj sleduje příjmy a výdaje dle potřeb, pro doložení účelovosti čerpání poskytnutých prostředků, pro rozborovou činnost a pro potřeby odvětví. **Jihočeský** kraj používá UZ a ORG dle potřeby.

4.2.4 Vyhodnocení otázek č. 7, 8 a 9

Na otázku č. 7 *Existují nějaké výjimky v rámci členění rozpočtu? Pokud ano, popište je.* odpovědělo sedm krajů záporně. V **Karlovarském** kraji výjimky i přes obecnou platnost jsou, týkají se výdajů ze sociálního fondu a výdajů na platy a výdaje s nimi spojené, a to z důvodu velké náročnosti rozpočtování a zúčtovávání jednotlivých částek. **Královéhradecký** kraj uvedl, že potřeby sledování příjmů a výdajů v dalším členění mimo základního podle rozpočtové skladby je různé v jednotlivých odvětvích. **Plzeňský** kraj odlišným způso-

bem (podrobněji) sleduje např. prostředky určené na kofinancování projektů EU, a další programy a projekty individuálně. V kraji **Vysočina** tvoří výjimku pouze identifikace výdajů za telefonii z důvodu přesunu do jiné kapitoly. V **Jihočeském** kraji otázce nerozuměli, vzhledem k tomu, že vlastní členění rozpočtu uplatňují jen na některé výdaje, nelze o výjimkách hovořit.

Na otázku č. 8 *Máte pro toto členění i podporu v rámci vašeho ekonomického informačního systému (jinak řečeno, používáte toto členění při pořizování a úpravách rozpočtu a následně účtování v rámci vašeho ekonomického informačního systému), nebo má toto členění pouze pomocný charakter, tudíž se s ním nepracuje v informačních systémech a toto členění je vedeno pouze v nějaké pomocné evidenci (třeba i mimo nějaký informační systém – např. v aplikaci MS Excel)?* všechny kraje uvedly, že popisované členění rozpočtu je součástí jejich ekonomického informačního systému. Některé kraje se zmínily o zveřejňování číselníků (Vysočina, Zlínský).

Odpovědi na otázku č. 9 *Pokud je používání vašeho členění podporováno i v rámci vašeho ekonomického informačního systému, pracujete se s ním i při práci s rozpočtovým výhledem? Pokud ano, popište prosím stručně, zda pak řešíte i takové záležitosti jako např. identifikace návratné finanční výpomoci v rámci několika let (letos poskytnutí, v následujících dvou letech vratka) a případné následné změny (např. změna rozložení částek vratky v letech a tím i vyvolaná změna celkového objemu příjmů v daných letech a tím i ovlivnění objemu a struktury výdajů).* se lišily. Šest krajů odpovědělo, že vnitřní členění rozpočtu při práci s rozpočtovým výhledem nepoužívají. Je však velmi pravděpodobné, že opomněly členění na kapitoly/ORJ/odbory/oblasti, neboť bez tohoto členění by měl rozpočtový výhled jen velmi malou vypovídací hodnotu. Tak totiž odpověděly i ostatní kraje – kraj **Vysočina** uvedl, že pracuje s číselníkem ORJ (kapitolní třídění). **Jihočeský** kraj používá členění na ORJ a ostatní členění dle uvážení rozpočtáře, v případě **Moravskoslezského** kraje se používá také identifikace návratné finanční výpomoci (ORG organizace, tj. číselný kód příjemce). **Olomoucký** kraj při sestavení rozpočtového výhledu pracuje se všemi případnými příjmy i výdaji, tudíž i např. s vratkami návratné finanční výpomoci. Stejně tak **Pardubický** kraj pracuje s vnitřním členěním rozpočtu i při práci s rozpočtovým výhledem, pomocí systémového členění řeší i identifikaci návratné finanční výpomoci. **Zlínský** kraj také používá členění i při práci s rozpočtovým výhledem, který je udržován ve struktuře popsaných „závazných ukazatelů“ – identifikovaných unikátním čtyřčíslím.

4.2.5 Vyhodnocení otázek č. 10, 11 a 12

Otázka č. 10 zněla: *Jak dlouho takové členění používáte, jaké s ním máte zkušenosti, případně jaké úmysly dalšího rozvoje?* Šest krajů odpovědělo, že vnitřní systém identifikace rozpočtu používá od roku 2001, či prakticky od vzniku krajů. **Jihočeský** kraj nejprve členil rozpočet dle ORJ a státních UZ, vlastní číselníky se sestavovaly a stále se doplňují cca od roku 2003. Dva kraje (**Moravskoslezský** a **Ústecký**) člení podrobněji rozpočet od roku 2002. Přibližně od roku 2003 členění rozpočtu používá i **Jihomoravský** kraj. Mezi posledními začaly systémy využívat kraje **Karlovarský** (2005) a **Zlínský** (2006). Pokud se kraje zmínily o svých zkušenostech a úmyslech dalšího rozvoje systému členění rozpočtu, napsaly, že členění postupně prochází vývojem, stále se rozvíjí, aby odpovídalo aktuálním potřebám jak úřadu, tak dalších orgánů kraje. **Královéhradecký** kraj vidí důvod v rozšiřování číselníků ve zvýšené potřebě sledování jednotlivých příjmů a výdajů, neboť financování v rámci rozpočtu kraje je stále složitější a náročnější. **Zlínský** kraj zmiňuje dvě strany této mince – zavedení dalšího identifikátoru (nad rámec povinných údajů podle rozpočtové skladby) do systému rozpočtování a účtování je komplikující, nicméně při zavedení a dodržování jednotné metodiky pak může systém poskytnout výhody získání přesné a aktuální informace – navíc s možností časového víceletého porovnání.

Opět je více než pravděpodobné, že kraje, které uvedly, že systém členění rozpočtu zavedly později než v roce 2001, měly na mysli pouze ty podrobnější identifikátory, nikoliv ORJ/kapitoly/odvětví, jako to uvedl kraj Jihočeský. Dále lze předpokládat, že pokud jde o systém, který si kraje zavedly samy, jsou s ním spokojeny, případně jej průběžně vylepšují, aby odpovídal aktuálním potřebám. Úmysly dalšího rozvoje lze vysledovat i z předchozích otázek, kde kraje uvedly, že hodlají rozšířit systém na všechny výdaje apod.

Na otázku č. 11 *Vyhovuje vám používané členění?* všechny kraje odpověděly ano, některé odkázaly na předchozí odpověď. Královéhradecký kraj to vystihl: Ano, je vytvořeno podle konkrétních potřeb.

Jako odpověď na otázku č. 12 *Účastnil se na tvorbě vámi používaného členění případně i dodavatel vašeho ekonomického informačního systému? Pokud ano, jakým způsobem?* napsalo osm krajů, že se dodavatel nějakým způsobem na tvorbě členění podílel, především šlo o konzultace metodiky, nastavení číselníku ve vazbě na možnosti, které nabízí používaný software, nebo přímo při vytváření systému tvorby číselníků, jeho rozsahu a provázanosti

do jednotlivých modulů informačního systému. Čtyři kraje uvedly, že se dodavatel žádným způsobem na členění nepodílel.

4.2.6 Vyhodnocení otázek č. 13 a 14

Otázka č. 13 zněla: *Uvítali byste vydání vyhlášky či směrnice MF, která by řešila tuto oblast, tzn. zavedla další vnitřní identifikaci rozpočtu krajů, resp. územních samosprávných celků a pokusila se sjednotit tuto oblast?* Převážná většina krajů odpověděla jednoznačně – ne. Přestože toto vyjádření jistě nelze považovat za oficiální stanovisko krajů, jde především o pohled konkrétních pracovníků, kteří mají danou oblast v gesci, a jejich názor je tedy více než relevantní. Ostatně odpověď bylo možno předem odvodit z odpovědí na otázku č. 11. Jde o systém, který si kraje několik let nastavovaly a jakýkoliv zásah by pro ně byl komplikací. Konečně některé kraje to přímo napsaly. Například **Jihomoravský** kraj považuje stávající členění za dostačující. Vzhledem k tomu, že je způsob sestavení rozpočtu v jednotlivých krajích odlišný, další sjednocování by nedoporučovali. **Karlovarský** kraj by jakýkoliv zásah zvenčí byť i formou jednotné identifikace považoval za zbytečné navýšení pracnosti v převádění již zavedených identifikací výdajů a snížení možnosti srovnávání podle druhu výdajů kraje za uplynulé roky. **Plzeňský** kraj kromě obtížnosti a časové náročnosti sjednocení zmiňuje také značnou finanční náročnost úprav ekonomických systémů. Nejpodrobněji se k otázce sjednocení vnitřní identifikace rozpočtů vyjádřil **Pardubický** kraj**:** „Systém je používán hlavně pro vlastní potřeby úřadu a zaměřuje se na priority, které stanoví zastupitelé, radní či hejtman. Vzhledem k tomu, že je zaveden již několik let, stále se zdokonaluje tak, aby splňoval požadavky pro potřeby úřadu. Jeho změna by přinesla značná rizika. Domníváme se, že organizační struktura krajů je odlišná a každý kraj má své specifické priority, a tudíž vnitřní systémy slouží především pro vnitřní potřeby a analýzy vlastního úřadu. Věci pro kraje společné, vyplývající ze zákonů řeší již zavedené číselníky, tj. rozpočtová skladba, číselník účelových znaků, číselník nástrojů a zdrojů, účetní osnova… Dále vnitřní členění nevstupuje do celostátně zpracovávaných výstupových výkazů a otázkou tedy je, co by takový systém přinesl státu jako celku? V případě celostátní jednotnosti by mohlo docházet spíše k časovému zpoždění při zavádění nových prvků a tím i ke zhoršení stavu sledování dat důležitých pro potřeby našeho kraje. Další otázkou je návaznost dat z předchozích let na systém nový. Z tohoto pohledu se tedy přikláníme spíše ke stávajícímu stavu než k vydání vyhlášky či směrnice, která by řešila tuto oblast.“

Moravskoslezský kraj uvedl, že by k vyjádření potřeboval návrh ze strany MF. Což znamená, že primárně takové řešení nezavrhují. Jedině **Zlínský** kraj by tento krok uvítal, nicméně s vědomím, že sjednotit vše by bylo obrovskou prací, která vzhledem k naprosto odlišným zájmům a prioritám jednotlivých územních samosprávných celků, resp. jejich politických reprezentací, které se navíc v čase mění. Domnívá se však, že by bylo výhodné spíše hledat pouze podmnožinu témat, která jsou identifikovatelná a již dnes se jednotně vyskytují u všech krajů, a na jejich základě vytvořit jakýsi fundament, ke kterému by pak jednotlivé územní samosprávné celky mohly přidávat svá specifika.

Otázka č. 14 byla v podstatě prosbou o kontaktní osobu, aby bylo možno vyžádat si další doplňující či upřesňující informace, vztahující se ke shora uvedené problematice. Všechny kraje kontakty uvedly.

4.3 Porovnání systémů vnitřní identifikace jednotlivých krajů

Odpovědi na některé důležité otázky (č. 1, 3, 4, 5, 8, 11 a 13) byly buď zcela shodné, či téměř shodné s několika výjimkami:

- Všechny kraje používají nějaký systém vnitřní identifikace rozpočtu, přičemž první úroveň členění zpravidla odpovídá organizační struktuře krajského úřadu (obdoba odpovědnostní klasifikace rozpočtové skladby). Dva kraje (Olomoucký a Liberecký) člení rozpočet zcela odlišně.
- Systém vnitřní identifikace rozpočtu kraje zavedly z těchto důvodů: lepší přehled o určité skupině výdajů, příspěvcích krajským organizacím, možnost provádění analýz, podklady pro hodnocení hospodaření orgány kraje.
- Číselník (systém vnitřní identifikace) je vždy součástí ekonomického informačního systému (Liberecký kraj nemá číselník, ale systém, ten však je také součástí elektronické aplikace), je centralizovaný (kromě Královéhradeckého kraje) a jeho správu zajišťuje s jedinou výjimkou (Ústecký kraj) ekonomický (finanční) odbor krajského úřadu.
- Všechny kraje se v podstatě shodly na tom, že nevidí důvod pro sjednocení této oblasti, tedy společnou právní úpravu další úrovně členění rozpočtu.

U ostatních otázek se odpovědi lišily, největší rozdíly byly logicky u otázky č. 2, která se týkala samotného systému identifikace. V následujících subkapitolách budou popsány systémy jednotlivých krajů a budou zde zdůrazněny právě odlišnosti od ostatních systémů.

4.3.1 Systém vnitřní identifikace v rámci rozpočtu Jihočeského kraje

Rozpočet Jihočeského kraje má tyto úrovně:

- ORJ – tzv. odpovědná místa, neboli odbory krajského úřadu a také zastupitelé a fondy,
- UZ – buď státní nebo vlastní, u vlastních především na označení prostředků poskytovaných v rámci grantové a dotační politiky, případně na vyčlenění výdajů sledovaných v rámci úřadu,
- ORG – označení obce, zřizované organizace, případně akce nebo grantového programu.

Výše uvedeným systémem se od roku 2003 sledují příjmy a výdaje, ale nikoliv všechny, ale selektivně. Rozpočtový výhled se člení jen na ORJ, dále jen dle uvážení rozpočtáře.

Níže uvedená tabulka zobrazuje část výdajů ORJ 10 – odbor dopravy a silničního hospodářství. Je zřejmé, že kdyby nebyly jednotlivé akce označeny identifikátorem ORG 1047000000 (projektová dokumentace – doprava), byly by všechny zahrnuty pod stejnou položku (5166, 5169) či paragraf (2212). ORG 1047000009 označuje konkrétní studii.

Tab. 9. Příklad rozborové sestavy části rozpočtu Jihočeského kraje.

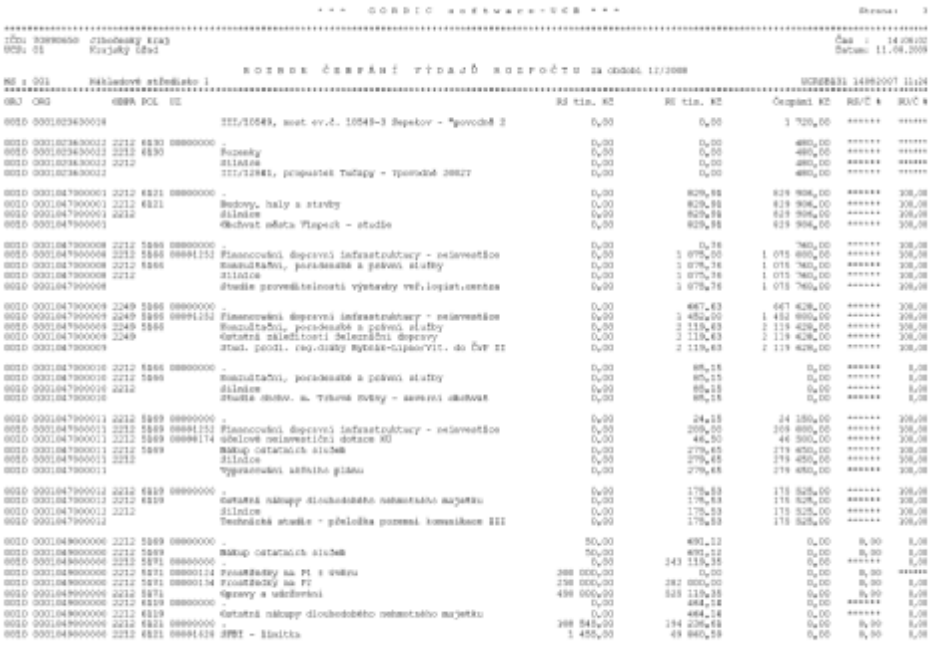

Účelové znaky UZ jsou buď tříměstné, v tom případě jde o vlastní identifikátor kraje, nebo pětimístné, a jde tedy o státní UZ, pokud je číslic více, jde o akci financovanou z EU.

4.3.2 Systém vnitřní identifikace v rámci rozpočtu Jihomoravského kraje

Úrovně rozpočtu Jihomoravského kraje jsou následující:

- ORJ – základní členění dle odborů krajského úřadu,
- ORG – třinácti místné číslo označuje výdaje na jednotlivé akce a zřízené příspěvkové organizace, přičemž první tři pozice jsou ve všech případech obsazeny nulou.

Identifikátor ORG se vede jen pro výdaje, tento systém funguje přibližně od roku 2003, při sestavování rozpočtového výhledu se s ORG nepracuje.

Tab. 10. Příklad rozborové sestavy části rozpočtu Jihomoravského kraje.

Lic: KUJM * * * G O R D I C s o f t w a r e - U C R * * * Strana: 1

IČO: 70888337 Jihomoravský kraj Čas : 14:53:42
UCS: 001 UCS Krajský úřad JMK Datum: 20.08.2009

R O Z B O R Č E R P Á N Í V Ý D A J Ů R O Z P O Č T U S R E Z E R V A C Í za období 12/2008
MS : 70888337 MMS- Krajský úřad JMK UCRSBA31 14112008 14:40

ORJ	ORG	ODPA	POL	Rozpočet	Rezervace	Čerpání	Rozpočet-Rezervace
0005	0001009000000	2129	5139	80 600,00	45 517,00	45 517,00	35 083,00
0005	0001009000000	2129	5162	4 700,00	4 443,78	4 443,78	256,22
0005	0001009000000	2129	5163	600,00	502,00	502,00	98,00
0005	0001009000000	2129	5164	359 700,00	225 242,72	225 242,72	134 457,28
0005	0001009000000	2129	5169	4 786 600,00	4 366 899,96	4 366 899,96	419 700,04
0005	0001009000000	2129	5175	100 000,00	75 101,50	75 101,50	24 898,50
0005	0001009000000	2129	5229	200 000,00	189 737,00	189 737,00	10 263,00
0005	0001009000000	2129		5 532 200,00	4 907 443,96	4 907 443,96	624 756,04
0005	0001009000000			5 532 200,00	4 907 443,96	4 907 443,96	624 756,04
0005	0001078000000	3636	5021	148 400,00	45 574,00	45 574,00	102 826,00
0005	0001078000000	3636	5136	15 000,00	0,00	0,00	15 000,00
0005	0001078000000	3636	5137	9 900,00	9 861,00	9 861,00	39,00
0005	0001078000000	3636	5139	10 100,00	5 450,00	5 450,00	4 650,00
0005	0001078000000	3636	5162	10 000,00	690,00	690,00	9 310,00
0005	0001078000000	3636	5163	55 000,00	52 303,00	52 303,00	2 697,00
0005	0001078000000	3636	5164	3 000,00	2 450,00	2 450,00	550,00
0005	0001078000000	3636	5166	2 119 900,00	802 620,00	802 620,00	1 317 280,00
0005	0001078000000	3636	5167	455 100,00	361 016,00	361 016,00	94 084,00
0005	0001078000000	3636	5169	493 000,00	224 253,40	224 253,40	268 746,60
0005	0001078000000	3636	5175	34 000,00	31 968,00	31 968,00	2 032,00
0005	0001078000000	3636		3 353 400,00	1 536 182,40	1 536 182,40	1 817 217,60
0005	0001078000000			3 353 400,00	1 536 182,40	1 536 182,40	1 817 217,60
0005	0001089000000	3699	5329	1 634 700,00	1 534 700,00	1 534 700,00	100 000,00
0005	0001089000000	3699	5901	15 300,00	0,00	0,00	15 300,00
0005	0001089000000	3699		1 650 000,00	1 534 700,00	1 534 700,00	115 300,00
0005	0001089000000			1 650 000,00	1 534 700,00	1 534 700,00	115 300,00

Jde o ORJ 0005 odbor regionálního rozvoje, ORG 0001009000000 označuje prezentace investičních příležitostí/obchodní mise. Některé ORG využívá více ORJ, např. ORG 001078000000 poradenská a technická pomoc lze nalézt také v ORJ 0022 odbor investic. Pokud by byly poslední tři pozice obsazeny, šlo by o dotaci pro krajskou organizaci. Dle metodiky k tvorbě identifikátorů ORG lze zjistit, zda jde o akci kraje či nikoliv. Státní akce jsou označeny jen státním UZ, ORG se použije pouze v případě, že jde o prostředky pro krajskou organizaci.

4.3.3 Systém vnitřní identifikace v rámci rozpočtu Karlovarského kraje

Karlovarský kraj člení svůj rozpočet takto:

- odbory, dále také zastupitelstvo, ředitel, fondy,
- ORG pro upřesnění typu a účelu výdajů, má podobu desetimístného čísla, první čtyři místa označují akci, na kterou se výdaje sledují, další dvě pozice označují typ financování a poslední čtyři místa identifikují subjekt, který je příjemcem takto sledovaných finančních prostředků.

Systém byl zaveden v roce 2005, do roku 2008 byly takto sledovány výdaje jen v některých oblastech, stále však platí výjimky pro výdaje ze sociálního fondu a platy.

Tab. 11. Příklad rozborové sestavy části rozpočtu Karlovarského kraje.

111 - ROZBOR PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ

v členění Org, Pol, OdPa, UZ, ORJ (v Kč)

Období: **XII.08** IČO **70891168** Název: **Karlovarský kraj**

ROZPOČTOVÉ VÝDAJE

Org	Pol	OdPa	UZ	Orj	Text	Rozpočet schválený 1	Rozpočet upravený 2	Skutečnost 3	SK/UR% sl. 3 / sl. 2
0002001310000	5162	3636	02001	**0209**	SROP 3.3 Posílení místních a reg.org., KK, EU	0,00	2 000,00	1 553,50	77,67
0002001310000	5162	3636	**02001**		SROP 3,3 . Posílenikapacity místních a reg.orgánů	0,00	2 000,00	1 553,50	77,67
0002001310000	5162	**3636**			Územní rozvoj	0,00	2 000,00	1 553,50	77,67
0002001310000	**5162**				Služby telekomunikací a radiokomunikací	0,00	2 000,00	1 553,50	77,67
0002001310000	5169	3636	02001	**0209**	SROP 3.3 Posílení místních a reg.org., KK, EU	0,00	21 100,00	21 001,30	99,53
0002001310000	5169	3636	**02001**		SROP 3,3 . Posílenikapacity místních a reg.orgánů	0,00	21 100,00	21 001,30	99,53
0002001310000	5169	**3636**			Územní rozvoj	0,00	21 100,00	21 001,30	99,53
0002001310000	**5169**				Nákup ostatních služeb	0,00	21 100,00	21 001,30	99,53
0002001310000					SROP 3.3 Posílení místních a reg.org., KK, EU	0,00	23 100,00	22 554,80	97,63
0002001						0,00	23 100,00	22 554,80	97,63
0002018140000	5137	2143	02018	**0209**	Karlovarský kraj - ITACA, INTERREG IIIB CEADSES	0,00	2 500,00	998,35	39,93
0002018140000	5137	2143	**02018**		INTERREG IIIB CADSES projekt ITACA	0,00	2 500,00	998,35	39,93
0002018140000	5137	**2143**			Cestovní ruch	0,00	2 500,00	998,35	39,93
0002018140000	**5137**				Drobný hmotný dlouhodobý majetek	0,00	2 500,00	998,35	39,93
0002018140000	5139	2143	02018	**0209**	Karlovarský kraj - ITACA, INTERREG IIIB CEADSES	0,00	22 875,00	20 857,34	91,17
0002018140000	5139	2143	**02018**		INTERREG IIIB CADSES projekt ITACA	0,00	22 875,00	20 857,34	91,17
0002018140000	5139	**2143**			Cestovní ruch	0,00	22 875,00	20 857,34	91,17
0002018140000	**5139**				Nákup materiálu j.n.	0,00	22 875,00	20 857,34	91,17
0002018140000	5169	2143	02018	**0209**	Karlovarský kraj - ITACA, INTERREG IIIB CEADSES	0,00	25 000,00	24 750,00	99,00
0002018140000	5169	2143	**02018**		INTERREG IIIB CADSES projekt ITACA	0,00	25 000,00	24 750,00	99,00
0002018140000	5169	**2143**			Cestovní ruch	0,00	25 000,00	24 750,00	99,00
0002018140000	**5169**				Nákup ostatních služeb	0,00	25 000,00	24 750,00	99,00
0002018140000	5172	2143	02018	**0209**	Karlovarský kraj - ITACA, INTERREG IIIB CEADSES	0,00	2 500,00	0,00	0,00
0002018140000	5172	2143	**02018**		INTERREG IIIB CADSES projekt ITACA	0,00	2 500,00	0,00	0,00
0002018140000	5172	**2143**			Cestovní ruch	0,00	2 500,00	0,00	0,00
0002018140000	**5172**				Programové vybavení	0,00	2 500,00	0,00	0,00
0002018140000	5901	2143	02018	**0209**	Karlovarský kraj - ITACA, INTERREG IIIB CEADSES	0,00	169 800,87	0,00	0,00
0002018140000	5901	2143	**02018**		INTERREG IIIB CADSES projekt ITACA	0,00	169 800,87	0,00	0,00
0002018140000	5901	**2143**			Cestovní ruch	0,00	169 800,87	0,00	0,00
0002018140000	**5901**				Nespecifikované rezervy	0,00	169 800,87	0,00	0,00
0002018140000	6119	2143	02018	**0209**	Karlovarský kraj - ITACA, INTERREG IIIB CEADSES	0,00	75 000,00	71 400,00	95,20
0002018140000	6119	2143	**02018**		INTERREG IIIB CADSES projekt ITACA	0,00	75 000,00	71 400,00	95,20
0002018140000	6119	**2143**			Cestovní ruch	0,00	75 000,00	71 400,00	95,20
0002018140000	**6119**				Ostatní nákupy dlouhodobého nehmotného majetku	0,00	75 000,00	71 400,00	95,20
0002018140000	Karlovarský kraj - ITACA, INTERREG IIIB CEADSES					0,00	297 675,87	118 005,69	39,64

Karlovarský kraj v současné době realizuje jen projekty spolufinancované z EU, proto je v identifikátoru ORG využita vždy 5. a 6. pozice (ORG má jen deset pozic, první tři místa se neobsazují). Pokud by šlo o investiční akci např. ve střední škole, tak jde o investiční dotaci pro danou organizaci, a v tom případě se v celkových přehledech tato samostatná akce neobjeví.

4.3.4 Systém vnitřní identifikace v rámci rozpočtu Královéhradeckého kraje

Rozpočet Královéhradeckého kraje je členěn následovně:

- kapitoly – dle odborů krajského úřadu, dále pak také zastupitelstvo, fond rozvoje a reprodukce, volnočasové aktivity,
- ÚZ a OJ – vlastní ÚZ má například program obnovy venkova, ÚZ a OJ se navzájem kombinují, například pokud se položka ve Fondu rozvoje a reprodukce týká kapitoly 15 – zdravotnictví, je tato položka označena ÚZ 15,
- SU a AU – tyto účty hrají při sledování příjmů a výdajů také významnou roli.

Tab. 12. Příklad rozborové sestavy části rozpočtu Královéhradeckého kraje.

Ič: 70889546 Příjmy, výdaje a financování RO
Královéhradecký kraj Období: 12/2008

Ka	Uz	Su	Au	SpPo	OdPa	Org	OJ	Zj	Skutečnost	Sch.rozpočet	%
Výdaje 5xxx, 6xxx											
39	00000	231	10	6341	3639	4068	61	000	17 498 000,00	17 498,00	100
39	00000	231	10	6341	3639	5001	00	000	250 000,00	0,00	-
39	00000	231	10	6341	3639				18 098 000,00	17 498,00	103
39	00000	231	10	6341	36				20 098 000,00	17 498,00	115
39	00000	231	49	5169	3639	0000	00	000	0,00	0,00	-
39	00000	231	49	5331	3639	0001	00	538	680 000,00	0,00	-
39	00000	231	49	5331	3639	0001	10	138	60 000,00	0,00	-
39	00000	231	49	5331	3639	0001	20	138	60 000,00	0,00	-
39	00000	231	49	5331					800 000,00	0,00	-
39	00000	231	49						800 000,00	0,00	-
39	00000	231	60	6119	3639	0000	61	000	0,00	0,00	-
39	00000	231	60	6341	3633	4033	61	000	6 000 000,00	17 375,50	35
39	00000	231	60	6341	3639	4068	61	000	2 137 000,00	2 137,00	100
39	00000	231	60	6341					8 137 000,00	19 512,50	42
39	00000	231	60						8 137 000,00	19 512,50	42
39	00000	231							57 527 100,00	37 010,50	155
39	00051	232	10	5331	3122	0096	00	000	250 000,00	0,00	-
39	00051	232	10	5901	6409	0000	00	000	0,00	0,00	-
39	00051	232	10	6901	6409	0000	00	000	0,00	0,00	-
39	00051	232	10						2 751 000,00	0,00	-
39	00051								48 855 691,60	0,00	-
39	00052	232	10	5221	2143	0000	00	000	512 055,00	0,00	-
39	00052	232	10	5222	3326	0000	00	000	200 000,00	0,00	-
39	00052	232	10	5222	5512	0000	00	000	1 500 000,00	0,00	-
39	00052	232	10	5222					1 700 000,00	0,00	-
39	00052	232	10	52					2 212 055,00	0,00	-
39	00052								22 625 801,47	0,00	-
39	00060	231	10	6341	3639	3042	00	000	5 000 000,00	0,00	-
39	00060								5 000 000,00	0,00	-
39	14004	231	10	5321	5512	5071	00	000	35 470,00	0,00	-
39	14004	231	10	5321	5512	5075	00	000	332 635,00	0,00	-
39	14004	231	10	5321					8 079 660,00	0,00	-
39	14004								8 079 660,00	0,00	-
39	98035	232	10	5493	3771	0000	00	000	150 000,00	0,00	-
39	98035								150 000,00	0,00	-
39									151 230 900,43	43 060,50	351

Jde o kapitolu 39 – odbor regionálního rozvoje, z níž je patrné čerpání programu na obnovu venkova (ÚZ 51), grantů (ÚZ 52), výdajů na průmyslovou zónu (OJ 61) – z rozpočtu kraje (SUAU 231 10) a z úvěru (SUAU 231 60), čerpání na projekt se spolufinancováním EU

(SUAU 231 49), čerpání prostředků z dotace ze státního rozpočtu (jednotlivé ÚZ), v ORG jsou převážně čísla přidělená jednotlivým obcím a dobrovolným svazkům obcí.

4.3.5 Systém vnitřní identifikace v rámci rozpočtu Libereckého kraje

Rozpočet Libereckého kraje má stromovou strukturu:

- kapitoly – zastupitelstvo, krajský úřad, příspěvkové organizace, působnosti kraje, všeobecná pokladní správa, kapitálové výdaje, spolufinancování EU, úvěry, jednotlivé fondy, tzv. celkový závazný ukazatel,
- specifické ukazatele – odpovídají odborům krajského úřadu, člení se takto každá kapitola,
- dílčí ukazatele – dohromady tvoří specifický ukazatel,
- číslo akce (č. a.) – jednotlivé akce.

Člení se takto jen výdaje, a to od vzniku kraje, výjimky neexistují, rozpočtový výhled s těmito identifikátory ale nepracuje.

Tab. 13. Příklad rozborové sestavy části rozpočtu Libereckého kraje.

Upravený rozpočet 2008

výdaje - kapitola 923 - spolufinancování EU

tis.Kč

kap.	uk.	č.a.	§	pol.	název akce - činnosti	SR 2008	změna	UR 2008
ORG	**x**	**x**	**x**	**x**	**spolufinancování EU**	**63 360,00**	**534 622,96**	**597 982,96**
	SU	**x**	**x**	**x**	**výdaje resortu školství celkem**	**16 610,00**	**24 262,65**	**40 872,65**
	DU	x	x	x	SROP	1 000,00	3 700,00	4 700,00
	DU	0410	3299	x	SROP IP - 3.1. RISA - udržitelnost projektu	1 000,00	3 700,00	4 700,00
	DU	x	x	x	EHP/Norsko	13 110,00	1 798,00	14 908,00
	DU	0440010000	3299	5169	revitalizace hřišť - 1. výzva	1 110,00	2,00	1 112,00
	DU	0440050000	3299	6121	revitalizace hřišť - 2. výzva	12 000,00	-4,00	11 996,00
	DU	0440070000	3299	6121	revitalizace hřišť - 3. výzva	0,00	1 800,00	1 800,00
92304	DU	x	x	x	OP RLZ celkem	0,00	16 583,65	16 583,65
	DU	0440	3299	x	OP RLZ GS 3.3 - Rozvoj kapacit prof.vzděl.	0,00	16 542,15	16 542,15
	DU	0440	3299	x	OP RLZ - Příprava vzděl.programů pro VOŠ	0,00	40,10	40,10
	DU	0440	3299	x	OP RLZ - Vstup	0,00	1,40	1,40
	DU	x	x	x	OP PI	2 500,00	0,00	2 500,00
	DU	0440060000	3299	6119	OPPI - Podnikatelské centrum a inkubátor Turnov	2 500,00	0,00	2 500,00
	DU	x	x	x	ROP	0,00	2 181,00	2 181,00
	DU	0450010000	3299	6119	ROP - CVLK - zpracování projektové žádosti		2 181,00	2 181,00
	SU	**x**	**x**	**x**	**výdaje resortu rozvoje kraje celkem**	**15 200,00**	**107 009,76**	**122 209,76**
	DU	x	x	x	SROP	200,00	573,20	773,20
	DU	1710	3639	x	SROP - IP - 3.3. Partnerství pro LK (revital.aktivit)	0,00	1,50	1,50
	DU	17412			SROP - IP - 3.3. Partnerství pro LK - ISPROFIN	0,00	0,00	0,00
	DU	1720	3639	x	SROP GS - 1.1. Podpora podnikání	0,00	1,20	1,20
	DU	1720080000	3639	6313	SROP GS 1.1.D.N.P. - truhlárna , sklady, stroje	200,00	570,50	770,50
	DU	x	x	x	Regionální operační programy	0,00	3 476,76	3 476,76
92317	DU	1760007000	3639	5613	CEP - podpora absorbční kapacity - půjčka	0,00	800,00	800,00
	DU	1750010000	3639	5166	ROP - inovační strategie LK	0,00	152,00	152,00
	DU	1750140000	3639	516x	ROP - rozšíření techn.zázemí školy	0,00	178,50	178,50
	DU	1750150000	3639	516x	ROP - technologické centrum EXCELENT	0,00	71,40	71,40
	DU	1750160000	3639	516x	ROP - vybavení ISŠ Vysoké nad Jizerou	0,00	183,24	183,24
	DU	1750170000	3639	516x	ROP - MTP studijních oborů, aplikované chemie	0,00	80,54	80,54
	DU	1750180000	3639	516x	ROP - vybavení učebny pro tep.zpracování kovů	0,00	80,54	80,54
	DU	1750190000	3639	516x	ROP - modernizace stroj.vybavení pro výcvik	0,00	80,54	80,54
	DU	1750100000	3639	5xxx	ROP - Inovační strategie LK	0,00	1 850,00	1 850,00

Číselné označení ORG (např. 92317) se skládá z čísla kapitoly 923 (Spolufinancování EU) a čísla odboru 17 (odbor regionálního rozvoje a evropských projektů). Pro ORG 92317 je stanoven specifický ukazatel, který zahrnuje několik dílčích ukazatelů, které sestávají z jednotlivých akcí.

4.3.6 Systém vnitřní identifikace v rámci rozpočtu Moravskoslezského kraje

Úrovně rozpočtu Moravskoslezského kraje:

- odvětví (ORJ) – korespondují s organizační strukturou krajského úřadu, mezi samostatné odvětví patří také činnost zastupitelstva,
- ORG – třináctimístný identifikátor, z něhož lze získat informaci o jakou akci jde a kdo je příjemcem finančních prostředků,
- ÚZ – pro vlastní potřebu kraj používá třímístné účelové znaky

Kraj zavedl systém již v roce 2002. Vždy jsou používány ORJ, avšak ORG a ÚZ již jen pro vybrané výdaje (proto výjimky ani nemohou existovat), do budoucna se však počítá s rozšířením systému na celý rozpočet. S identifikací organizací pomocí ORG pracuje také rozpočtový výhled.

Tab. 14. Příklad rozborové sestavy části rozpočtu Moravskoslezského kraje.

rok	2008	V/P	Výdaj	odvětví	regionálního rozvoje

ODPA	POL	UZ	ORG	účel použití	Rozpočet schválený tis. Kč	Rozpočet upravený tis. Kč	Čerpání Kč
2141	5011	38100253	0002542000000	Kraj mnoha barev a příležitostí II.	0,00	16,61	16 613,03
		38100254	0002542000000	Kraj mnoha barev a příležitostí II.	0,00	16,61	16 613,03
		38500255	0002542000000	Kraj mnoha barev a příležitostí II.	0,00	188,30	188 280,94
	5031	38100253	0002542000000	Kraj mnoha barev a příležitostí II.	0,00	4,32	4 318,58
		38100254	0002542000000	Kraj mnoha barev a příležitostí II.	0,00	4,32	4 318,58
		38500255	0002542000000	Kraj mnoha barev a příležitostí II.	0,00	48,96	48 943,84
	5032	38100253	0002542000000	Kraj mnoha barev a příležitostí II.	0,00	1,50	1 494,38
		38100254	0002542000000	Kraj mnoha barev a příležitostí II.	0,00	1,50	1 494,38
		38500255	0002542000000	Kraj mnoha barev a příležitostí II.	0,00	16,95	16 936,24
	5136	38100253	0002542000000	Kraj mnoha barev a příležitostí II.	0,00	270,00	269 289,57
		38100254	0002542000000	Kraj mnoha barev a příležitostí II.	0,00	270,00	269 289,57
		38500255	0002542000000	Kraj mnoha barev a příležitostí II.	0,00	3 060,00	3 051 948,36
	5137	38100253	0002542000000	Kraj mnoha barev a příležitostí II.	0,00	8,25	6 055,40
		38500255	0002542000000	Kraj mnoha barev a příležitostí II.	0,00	1 239,59	2 556,20
		38500255	0002542000000	Kraj mnoha barev a příležitostí II.	0,00	42,50	0,00
			0002542000000	Kraj mnoha barev a příležitostí II.	9 500,00	0,00	0,00
		38100253	0002542000000	Kraj mnoha barev a příležitostí II.	0,00	61,97	18 039,08
		38100254	0002542000000	Kraj mnoha barev a příležitostí II.	0,00	61,97	18 039,08
		38500255	0002542000000	Kraj mnoha barev a příležitostí II.	0,00	702,36	204 442,84
	5172	38100253	0002542000000	Kraj mnoha barev a příležitostí II.	0,00	0,19	0,00
		38100254	0002542000000	Kraj mnoha barev a příležitostí II.	0,00	0,19	0,00
		38500255	0002542000000	Kraj mnoha barev a příležitostí II.	0,00	1,28	0,00
		38100253	0002542000000	Kraj mnoha barev a příležitostí II.	0,00	29,25	0,00
			0002542015025	Kraj mnoha barev a příležitostí II.	0,00	0,00	2 061,89
			0002542015081	Kraj mnoha barev a příležitostí II.	0,00	0,00	907,11
			0002542015082	Kraj mnoha barev a příležitostí II.	0,00	0,00	2 612,02
			0002542015212	Kraj mnoha barev a příležitostí II.	0,00	0,00	933,37
			0002542015215	Kraj mnoha barev a příležitostí II.	0,00	0,00	2 947,26
			0002542015234	Kraj mnoha barev a příležitostí II.	0,00	0,00	1 852,17
6310	5163		0002542000000	Kraj mnoha barev a příležitostí II.	0,00	1,00	962,90

Tabulka obsahuje některé vybrané výdaje na projekt Kraj mnoha barev a příležitostí, který spadá do oblasti regionálního rozvoje. Akce je označena více účelovými znaky, její identifikace v rámci rozpočtové skladby by tedy byla velmi obtížná.

4.3.7 Systém vnitřní identifikace v rámci rozpočtu Olomouckého kraje

Takto člení svůj rozpočet kraj Olomoucký:

- skupiny – Odbory (kanceláře) – provozní výdaje, Příspěvkové organizace – provozní výdaje, Fondy, Evropské programy, ROP, Zapojení půjčky z EIB – komunikace+podíl kraje, Rozpracované investice, Investice – zdravotnictví (z nájemného), Nové investice, Dotace Regionální radě, Koncepce, projekty,
- ORJ – platí jen pro skupinu Odbory (kanceláře) – provozní výdaje, vlastní ORJ má i zastupitelstvo,
- ORG – označení akcí,
- ÚZ – označení druhů výdajů a příjmů.

Výše uvedené identifikátory jsou uplatňovány v rámci celého rozpočtu a také v rozpočtovém výhledu, výjimky nejsou. Systém je zaváděn již od vzniku kraje.

Tab. 15. Příklad rozborové sestavy části rozpočtu Olomouckého kraje.

* * * G O R D I C s o f t w a r e - U C R Ř * * * Strana: 1

IČO: 60609460 Olomoucký kraj Čas : 09:23:42
UCS: 60609460 Olomoucký kraj Datum: 19.08.2009

R O Z B O R Č E R P Á N Í V Ý D A J Ů R O Z P O Č T U za období 13/2008

NS : 60609460 Olomoucký kraj UCRSB271 14082007 13:19

ORJ	ODPA	POL	ORG	Popis	RS tis. Kč	RU tis. Kč	Čerpání Kč	RS/Č %	RU/Č %
0077	2212	5166	0000001080001	Loučany - Náměšť n.H. - rekonstrukce silnice	0,00	103,00	102 340,00	******	99,36
0077	2212	5166	0007100001002	Vypořádání staveb po jejich dokončení z min. let	0,00	100,00	60 745,00	******	60,75
0077	2212	5166		Konzultační, poradenské a právní služby	0,00	203,00	163 085,00	******	80,34
0077	2212	5171	0007100000089	II/367,III/3674 - Prostějov - okružní křižovatka	0,00	662,00	661 060,00	******	99,86
0077	2212	5171		Opravy a udržování	0,00	662,00	661 060,00	******	99,86
0077	2212	6121	0000001080001	Loučany - Náměšť n.H. - rekonstrukce silnice	0,00	121 284,00	36 932 766,90	******	30,45
0077	2212	6121	0000044080044	Protihluková opatření	5 000,00	5 000,00	52 050,00	1,04	1,04
0077	2212	6121	0000045080045	Prostějov - okružní křižovatka	14 000,00	0,00	0,00	0,00	******
0077	2212	6121	0000046080046	Vícemělice - most	12 000,00	14 267,00	14 263 002,30	118,86	99,97
0077	2212	6121	0000047080047	Přestavba křižovatky před žel. přejezdem u Smržic	8 000,00	130,00	94 962,00	1,19	73,05
0077	2212	6121	0000048080048	Olomouc ulice Křelovská	4 000,00	3 007,00	2 843 482,75	71,09	94,56
0077	2212	6121	0000100080100	Zábřeh - okružní křižovatka	0,00	4 110,00	468 038,90	******	11,39
0077	2212	6121	0000109080109	III/4436, III/44310 Tovéř - okružní křižovatka	0,00	200,00	0,00	******	0,00
0077	2212	6121	0000110080110	II/150 Vlčov - obchvat obce	0,00	200,00	0,00	******	0,00
0077	2212	6121	0000116080116	III/4436, III/4435, I/35 Olomouc - okružní křižov.	0,00	400,00	0,00	******	0,00
0077	2212	6121	0007000000007	II/150 Čechy,Domažlice, Dřevohostice - obchvat	350,00	298,00	297 500,00	85,00	99,83
0077	2212	6121	0007000000009	III/04720 Přerov - most u elektrárny ev.č.04720-1	13 000,00	20 934,00	20 816 470,93	160,13	99,44
0077	2212	6121	0007000000037	III/03551 Olomouc - most u plynárny ev.č. 03551-2	0,00	416,00	415 079,80	******	99,78
0077	2212	6121	0007000000039	II/150 Ohrozim - obchvat	2 500,00	159,00	158 032,00	6,32	99,39
0077	2212	6121	0007000000040	II/150 Dub nad M. - hranice okresu - rekonstrukce	880,00	0,00	0,00	0,00	******
0077	2212	6121	0007000000042	II/434 Kozlovice - obchvat	15,00	0,00	0,00	0,00	******
0077	2212	6121	0007100000019	II/434 Sušice - přeložka silnice	230,00	374,00	323 085,10	140,47	86,39
0077	2212	6121	0007100000044	II/369 Ostružná - obchvat	8 100,00	3 655,00	2 360 276,00	29,14	64,58
0077	2212	6121	0007100000047	III/44419-Újezd u Uničova - průtah	500,00	492,00	491 315,30	98,26	99,86
0077	2212	6121	0007100000073	II/436 Přerov - protihluková opatření - realizace	230,00	0,00	0,00	0,00	******
0077	2212	6121	0007100000076	II/366-Prostějov - přeložka silnice	1 700,00	1 198,00	1 064 587,60	62,62	88,86
0077	2212	6121	0007100000079	II/150 Dub n.M. - hranice krajů Ol/Zl stav. úpravy	950,00	950,00	561 149,30	59,07	59,07
0077	2212	6121	0007100000080	II/435 Nemilany-Tovačov-zam. PD,rekonstrukce	143 500,00	200 924,00	176 903 112,68	123,28	88,04
0077	2212	6121	0007100000082	II/367 Bedihošť-hran.kraje, zam. PD, rekonstrukce	90 000,00	128 449,19	112 659 105,23	125,18	87,71
0077	2212	6121	0007100000083	II/434 Bedihošť-Troubky-zam. PD, rekonstrukce	0,00	12 709,00	12 708 190,70	******	99,99
0077	2212	6121	0007100000084	II/446 Chomoutov-Přovice - zam. PD, rekonstrukce	130 000,00	85 221,00	85 220 724,00	65,55	100,00
0077	2212	6121	0007100000088	II/150 a III/37762 Domamyslice - okr. křižovatka	17 500,00	25 601,00	25 599 289,54	146,28	99,99
0077	2212	6121	0007100000089	II/367,III/3674 - Prostějov - okružní křižovatka	500,00	0,00	0,00	0,00	******
0077	2212	6121	0007100000090	II/436-Přerov - úprava křižovatky silnic	450,00	0,00	0,00	0,00	******
0077	2212	6121	0007100000091	Silnice II/446-Olomouc-místní část Chomoutov	2 400,00	395,00	0,00	0,00	0,00
0077	2212	6121	0007100000092	III/37349-výstavba obchvatu obce	200,00	0,00	0,00	0,00	******
0077	2212	6121	0007100000095	Silnice III/4353,III/43619-Velký Týnec-průtah	2 300,00	1 161,00	1 160 697,00	50,47	99,97
0077	2212	6121	0007100000096	Silnice III/44921-Loučany-průtah	200,00	196,00	195 008,00	97,50	99,49
0077	2212	6121	0007100000097	Silnice II/449, II/447-Litovel-okružní křižovatka	205,00	202,00	201 110,00	98,10	99,56
0077	2212	6121	0007100001002	Vypořádání staveb po jejich dokončení z min. let	0,00	1 443,00	0,00	******	0,00
0077	2212	6121		Budovy, haly a stavby	458 710,00	633 375,19	495 789 036,03	108,08	78,28
0077	2212	6130	0007100001002	Vypořádání staveb po jejich dokončení z min. let	0,00	200,00	25 288,00	******	12,64
0077	2212	6130		Pozemky	0,00	200,00	25 288,00	******	12,64
0077	2212			Silnice	458 710,00	634 440,19	496 638 469,03	108,27	78,28
0077	22XX				458 710,00	634 440,19	496 638 469,03	108,27	78,28
0077	3114	5137	0007200000063	ZŠ, DD a ŠJ Litovel - rekonstrukce budovy DD	0,00	487,00	486 558,00	******	99,91
0077	3114	5137		Drobný hmotný dlouhodobý majetek	0,00	487,00	486 558,00	******	99,91
0077	3114	6121	0000035110035	ZŠ Vlčice - přípojka kanalizace a čistička odp.vod	250,00	429,00	418 674,00	167,47	97,59
0077	3114	6121	0007200000063	ZŠ, DD a ŠJ Litovel - rekonstrukce budovy DD	7 000,00	9 319,00	9 318 216,50	133,12	99,99
0077	3114	6121	0007200000089	ZŠ a DD Zábřeh- rekonstrukce budovy DD	1 120,00	1 656,00	1 655 727,00	147,83	99,98
0077	3114	6121		Budovy, haly a stavby	8 370,00	11 404,00	11 392 617,50	136,11	99,90

Sestava části rozpočtu kraje (ORJ 77 – Odbor ekonomický – oddělení přípravy a realizace investic) poskytuje trochu odlišný pohled. Údaje jsou řazeny dle rozpočtové skladby, přičemž lze zjistit, o jakou konkrétní investiční akci šlo.

4.3.8 Systém vnitřní identifikace v rámci rozpočtu Pardubického kraje

Rozpočet Pardubického kraje má tyto úrovně:

- kapitoly – odpovídají odborům krajského úřadu, označují se ORJ, přičemž ORJ má čtyři místa a v rámci jedné kapitoly-odboru může být více ORJ,
- ORG – identifikátory pro sledování akcí, projektů, grantů, dotačních titulů,
- zdroje – označují se jako UZ (oproti státním UZ jsou kratší), jejich prostřednictvím se sledují vybrané zdroje a jejich toky.

Tento systém je vyvíjen od vzniku kraje a je aplikován na příjmovou i výdajovou stránku rozpočtu, a to při tvorbě rozpočtového výhledu. Výjimky neexistují.

Tab. 16. Příklad rozborové sestavy části rozpočtu Pardubického kraje.

R O Z B O R Č E R P Á N Í V Ý D A J Ů R O Z P O Č T U (v korunách) za období 12/2008

NS : 70892822 Pardubický kraj UCRSB131k 170620051600

ORJ	ORG	ODPA	POL	UZ		RS Kč	RU Kč	Čerpání Kč	RS/Č %	RU/Č %
1802	0004103000001	3639	5011	00000000		0,00	16 000,00	14 847,37	******	92,80
1802	0004103000001	3639	5011		Platy zaměstnanců v pracovním poměru	0,00	16 000,00	14 847,37	******	92,80
1802	0004103000001	3639	5031	00000000		0,00	4 500,00	3 860,32	******	85,78
1802	0004103000001	3639	5031		Povinné poj.na soc.zab.a přisp.na st.pol.zaměstnan	0,00	4 500,00	3 860,32	******	85,78
1802	0004103000001	3639	5032	00000000		0,00	2 000,00	1 336,26	******	66,81
1802	0004103000001	3639	5032		Povinné poj.na veřejné zdravotní pojištění	0,00	2 000,00	1 336,26	******	66,81
1802	0004103000001	3639	5173	00000000		0,00	10 000,00	8 527,46	******	85,27
1802	0004103000001	3639	5173		Cestovné (tuzemské i zahraniční)	0,00	10 000,00	8 527,46	******	85,27
1802	0004103000001	3639			Komunální služby a územní rozvoj j.n.	0,00	32 500,00	28 571,41	******	87,91
1802	0004103000001				Mezinárodní spolupráce - projekt LABEL	0,00	32 500,00	28 571,41	******	87,91
1802	0004320000006	3639	5173	14517451	INTERREG IIIB, EU, NIV	100 000,00	67 500,00	12 337,34	12,34	18,28
1802	0004320000006	3639	5173		Cestovné (tuzemské i zahraniční)	100 000,00	67 500,00	12 337,34	12,34	18,28
1802	0004320000006	3639			Komunální služby a územní rozvoj j.n.	100 000,00	67 500,00	12 337,34	12,34	18,28
1802	0004320000006				INTERREG IIIB projekt VIA Regia	100 000,00	67 500,00	12 337,34	12,34	18,28
1802	0004523600004	6172	5011	60995206	Finanční mechanismus EHP/Norska - NIV	0,00	41 378,53	41 378,53	******	100,00
1802	0004523600004	6172	5011		Platy zaměstnanců v pracovním poměru	0,00	41 378,53	41 378,53	******	100,00
1802	0004523600004	6172	5031	60995206	Finanční mechanismus EHP/Norska - NIV	0,00	10 758,41	10 758,41	******	100,00
1802	0004523600004	6172	5031		Povinné poj.na soc.zab.a přisp.na st.pol.zaměstnan	0,00	10 758,41	10 758,41	******	100,00
1802	0004523600004	6172	5032	60995206	Finanční mechanismus EHP/Norska - NIV	0,00	3 724,06	3 724,06	******	100,00
1802	0004523600004	6172	5032		Povinné poj.na veřejné zdravotní pojištění	0,00	3 724,06	3 724,06	******	100,00
1802	0004523600004	6172			Činnost regionální správy	0,00	55 861,00	55 861,00	******	100,00
1802	0004523600004				NF, 3.Výzva - administrace (hodnocení form.nálež.)	0,00	55 861,00	55 861,00	******	100,00
1802	0008297000000	3639	5321	00000000		0,00	400 000,00	200 000,00	******	50,00
1802	0008297000000	3639	5321		Neinvestiční transfery obcím	0,00	400 000,00	200 000,00	******	50,00
1802	0008297000000	3639	6322	00000000		0,00	200 000,00	200 000,00	******	100,00
1802	0008297000000	3639	6322		Investiční transfery občanským sdružením	0,00	200 000,00	200 000,00	******	100,00
1802	0008297000000	3639	6341	00000000		3 400 000,00	550 000,00	200 000,00	5,88	36,36
1802	0008297000000	3639	6341		Investiční transfery obcím	3 400 000,00	550 000,00	200 000,00	5,88	36,36
1802	0008297000000	3639			Komunální služby a územní rozvoj j.n.	3 400 000,00	1 150 000,00	600 000,00	17,65	52,17
1802	0008297000000				Podpora v oblasti regionálního rozvoje	3 400 000,00	1 150 000,00	600 000,00	17,65	52,17
1802					Strategický rozvoj kraje - regionální rozvoj	52 740 060,00	52 317 308,68	43 284 972,13	82,07	82,74
1803	0000000000000	2143	5136	00000000		2 320 000,00	85 970,00	85 970,00	3,71	100,00
1803	0000000000000	2143	5136		Knihy, učební pomůcky a tisk	2 320 000,00	85 970,00	85 970,00	3,71	100,00
1803	0000000000000	2143	5139	00000000		86 000,00	1 000,00	0,00	0,00	0,00
1803	0000000000000	2143	5139		Nákup materiálu j.n.	86 000,00	1 000,00	0,00	0,00	0,00
1803	0000000000000	2143	5163	00000000		30 000,00	0,00	0,00	0,00	******
1803	0000000000000	2143	5163		Služby peněžních ústavů	30 000,00	0,00	0,00	0,00	******
1803	0000000000000	2143	5164	00000000		200 000,00	0,00	0,00	0,00	******
1803	0000000000000	2143	5164		Nájemné	200 000,00	0,00	0,00	0,00	******
1803	0000000000000	2143	5166	00000000		400 000,00	0,00	0,00	0,00	******
1803	0000000000000	2143	5166		Konzultační, poradenské a právní služby	400 000,00	0,00	0,00	0,00	******
1803	0000000000000	2143	5169	00000000		2 500 000,00	2 282 932,59	2 197 979,57	87,92	96,28
1803	0000000000000	2143	5169		Nákup ostatních služeb	2 500 000,00	2 282 932,59	2 197 979,57	87,92	96,28
1803	0000000000000	2143	5175	00000000		100 000,00	0,00	0,00	0,00	******
1803	0000000000000	2143	5175		Pohoštění	100 000,00	0,00	0,00	0,00	******

Jde o část výdajů zařazených pod kapitolu-odbor strategického rozvoje kraje, členění výdajů dle jedinečného ORG je obdobné jako u ostatních krajů. V rámci této kapitoly se vyskytuje více ORJ: 1802, 1803.

4.3.9 Systém vnitřní identifikace v rámci rozpočtu Plzeňského kraje

Úrovně rozpočtu Plzeňského kraje jsou následující:

- rozpočtová oblast, většinou dle organizační struktury úřadu, většinou dle rozpočtové skladby, není číslováno, jsou číslovány organizace,
- akce,
- prvek – váže na sebe konkrétní rozpočtovou skladbu příjmu či výdaje včetně případného státního účelového znaku, k prvku je možno ještě přiřadit tyto atributy: fond, oblast, nástroj a zdroj financování.

Plzeňský kraj má „vlastní strom“ rozpočtu pro příjmy a výdaje, dodatečné atributy (prvky) jsou aplikovány jen na některé příjmy a výdaje. Rozpočtový výhled s těmito atributy nepra-

cuje. Systém používají od roku 2000. Detailněji se sleduje především výdajová část rozpočtu. Metodiku pro členění výdajů dle akcí a prvků nelze stanovit, protože toto členění vychází především z požadavků jednotlivých odborů úřadu na sledování výdajů v rámci vyhlášeného programu, projektu apod. v jejich rozpočtové oblasti.

Tab. 17. Příklad rozborové sestavy části rozpočtu Plzeňského kraje.

Program stabilizace a obnovy venkova Plzeňského kraje v roce 2008 (dotace v Kč)

Upravený rozp	Čerpání	Paragraf	Finanční pol.	Číslo prvku	Původní č. dokladu	ID Partnera	Datum účtování
- Rok : 2008							
- Název inv.střediska : RR							
- Název fondu : Program stabilizace a obnovy venkova Plzeňského kraje							
- Název 3 : 100 36 - Bydlení, komunální služby a územní rozvoj							
- Název 4 : 101 363 - Komunální služby a územní rozvoj							
0,00	50 000,00	3639	5229	115599	PP-841/08	70922152	12.5.2008
50 000,00	0,00	3639	5229	115599	0234		30.5.2008
0,00	135 000,00	3639	6329	115600	PP-1713/08	69460558	18.7.2008
135 000,00	0,00	3639	6329	115600	0392		31.7.2008
0,00	50 000,00	3639	5229	115599	PP-2859/08	70857539	9.10.2008
0,00	300 000,00	3639	6329	115600	PP-2858/08	70857539	9.10.2008
50 000,00	0,00	3639	5229	115599	0611		31.10.2008
300 000,00	0,00	3639	6329	115600	0611		31.10.2008
535 000,00	535 000,00						
535 000,00	535 000,00						
- Název 3 : 100 Plzeň-jih							
- Název 4 : 100 Blovice							
0,00	100 000,00	3631	6341	120705	PP-3445/08	256455	7.11.2008
100 000,00	0,00	3631	6341	120705	0708		28.11.2008
100 000,00	100 000,00						
- Název 4 : 102 Borovno							
0,00	150 000,00	3639	5321	117354	PP-2961/08	574139	15.10.2008
150 000,00	0,00	3639	5321	117354	0611		31.10.2008
150 000,00	150 000,00						
- Název 4 : 103 Buková							
0,00	250 000,00	3412	6341	118229	PP-2962/08	256471	15.10.2008
0,00	50 000,00	3635	6341	120837	PP-2967/08	256471	15.10.2008
250 000,00	0,00	3412	6341	118229	0611		31.10.2008
50 000,00	0,00	3635	6341	120837	0611		31.10.2008
300 000,00	300 000,00						
- Název 4 : 105 Čížkov							

Rozborová sestava zobrazuje část výdajů rozpočtové oblasti Regionální rozvoj, konkrétně dotace Plzeňského kraje obcím, dobrovolných svazkům obcí a mikroregionům v rámci Programu stabilizace a obnovy venkova.

4.3.10 Systém vnitřní identifikace v rámci rozpočtu Ústeckého kraje

Ústecký kraj člení svůj rozpočet takto:

– oblasti – odbory, u kapitálových výdajů jsou to i fondy,
– analytický účet (pokud je nutný pro projekt),
– UZ – účelový znak – používají se státní (pětimístný), ale i na požádání odborů vlastní (až třímístný).

Stejný přístup je uplatňován pro příjmy i výdaje, výjimky neexistují. Tento systém používá Ústecký kraj od roku 2002.

Tab. 18. Příklad rozborové sestavy části rozpočtu Ústeckého kraje.

v tis. Kč

B	C	D	E	F	F	G	H	I	J	K
ODBORY A ORGANIZACE• (název položky - specifikace)	Účty (SU a AU)	Odvětv. třídění §	Druhové třídění - položka	Odbor	Organizace	ÚZ	N/Z	Schválený rozpočet na rok 2008	Upravený rozpočet k 31.12.2008	skutečnost k 31.12.2008
Globální grant OP VK v oblasti počátečního vzdělávání v oblasti podpory 1.3	***231704***			***15***		***33006***		***0***	***4 606***	***56***
Projekt globálního grantu OP VK v oblasti podpory 1.3 - rezerva	231704	3299	6901	15		33 006	32/1	0	682	0
Projekt globálního grantu OP VK v oblasti podpory 1.3 - rezerva	231704	3299	6901	15		33 006	32/5	0	3 867	0
Střední škola služeb a cestovního ruchu, Varnsdorf - Kvalitní management ve vzdělává	231704	3299	6351	15	1140	33 006	32/1	0	9	8
Střední škola služeb a cestovního ruchu, Varnsdorf - Kvalitní management ve vzdělává	231704	3299	6351	15	1140	33 006	32/5	0	48	48
Globální grant OP VK v oblasti počátečního vzdělávání v oblasti podpory 1.2	***231705***			***15***		***33006***		***0***	***3 684***	***92***
Projekt globálního grantu OP VK v oblasti podpory 1.2 - rezerva	231705	3299	6901	15		33 006	32/1	0	537	0
Projekt globálního grantu OP VK v oblasti podpory 1.2 - rezerva	231705	3299	6901	15		33 006	32/5	0	3 053	0
Vyšší odborná škola, Obchodní akademie a Střední odborná škola EKONOM, Litoměři	231705	3299	6321	15	3340	33 006	32/1	0	11	11
Vyšší odborná škola, Obchodní akademie a Střední odborná škola EKONOM, Litoměři	231705	3299	6321	15	3340	33 006	32/5	0	60	59
White Light I., Ústí nad Labem - Neštěmice - RELIEF - poradenské a vzdělávací centru	231705	3299	6322	15		33 006	32/1	0	4	3
White Light I., Ústí nad Labem - Neštěmice - RELIEF - poradenské a vzdělávací centru	231705	3299	6322	15		33 006	32/5	0	19	19
Labská cyklostezka - PD	236110	3639	6119	15		00007		0	386	0
páteřní cyklostezky - Urban, Budínský, Teo Plus	236110	3639	6119	15		00007		0	15 203	8 360
Fond rozvoje ÚK - odbor regionálního rozvoje	236110	3639	6119	15		00007		0	3 132	0
studie páteřních cyklostezek	236110	3639	6901	15				7 000	0	0
studie páteřních cyklostezek	236110	3639	6901	15		00007		0	1	0
spolufinancování PO SROP	236110	3639	6901	15		00007		0	24 103	0
projekty jiných fondů EU	236110	3639	6901	15		00007		0	17 000	0
SROP - grantová schéma 4.2.2. - podpora regionální a místní infrastruktury ČR	***236010***			**15**		***60***		***0***	***35 289***	***35 279***
PaeDr. Věra Merunková, Louny - rekonstrukce čp. 575 Pivovarská ul. Louny na hotel	236010	2143	6312	15		60	06/1	0	725	725
PaeDr. Věra Merunková, Louny - rekonstrukce čp. 575 Pivovarská ul. Louny na hotel	236010	2143	6312	15		60	06/5	0	1 812	1 811
Josef Venc - Chomutov, Středisko venkovské turistiky Blatno, Mezihoří 41, 430 01 Blatn	236010	2143	6312	15		60	06/1	0	3 257	3 248
Josef Venc, Blatno, Chomutov - rekonstrukce budovy bývalé hájovny a obnova na střeč	236010	2143	6312	15		60	06/5	0	8 122	8 122
Eva Jasanská - Úštěk - rekonstrukce nemovité kulturní památky v Úštěku na penzion	236010	2143	6312	15		60	06/1	0	264	264
Eva Jasanská - Úštěk - rekonstrukce nemovité kulturní památky v Úštěku na penzion	236010	2143	6312	15		60	06/5	0	1 286	1 286
J.V.H. Reko s. r. o., Chomutov - sportovní a turistické centrum, Měděnec	236010	2143	6313	15		60	06/1	0	1 870	1 870
J.V.H. Reko s. r. o., Chomutov - sportovní a turistické centrum, Měděnec	236010	2143	6313	15		60	06/5	0	2 971	2 971
GENOVA s. r. o., Trmice - přístavba a stavební úpravy Penzionu Sv. Barbory	236010	2143	6313	15		60	06/1	0	1 944	1 944
GENOVA s. r. o., Trmice - přístavba a stavební úpravy Penzionu Sv. Barbory	236010	2143	6313	15		60	06/5	0	4 861	4 861
Sportlife Rumburk s. r. o. - výstavba a rozšíření ubytovacího zařízení	236010	2143	6313	15		60	06/1	0	1 904	1 904
SPORTCENTRUM - Restaurace koupaliště, s. r. o. Rumburk - Výstavba a rozšíření uby	236010	2143	6313	15		60	06/5	0	4 761	4 761
OBEX Most s. r. o., Most - Modernizace ubytovacích kapacit pro turisty v areálu Benedi	236010	2143	6313	15		60	06/1	0	112	112
OBEX Most s. r. o., Most - Modernizace ubytovacích kapacit pro turisty v areálu Benedi	236010	2143	6313	15		60	06/5	0	1 400	1 400

Tabulka obsahuje přehled vybraných kapitálových výdajů, akce lze identifikovat podle kombinace účtu a ÚZ. Také Ústecký kraj využívá k lepší identifikaci výdajů syntetických a analytických účtů, zejména pokud jde o projekty hrazené z jiných zdrojů.

4.3.11 Systém vnitřní identifikace v rámci rozpočtu kraje Vysočina

Rozpočet kraje Vysočina je členěn následovně:

- ORJ – kapitoly, které zřejmě odpovídají odborům, samostatnou kapitolu má zastupitelstvo,
- ORG – identifikátory projektů a organizací.

Identifikátory jsou platné pro celý rozpočet, výjimky v podstatě nejsou, při přípravě rozpočtového výhledu se pracuje jen s ORJ. Systém funguje od roku 2000.

Tab. 19. Příklad rozborové sestavy části rozpočtu kraje Vysočina.

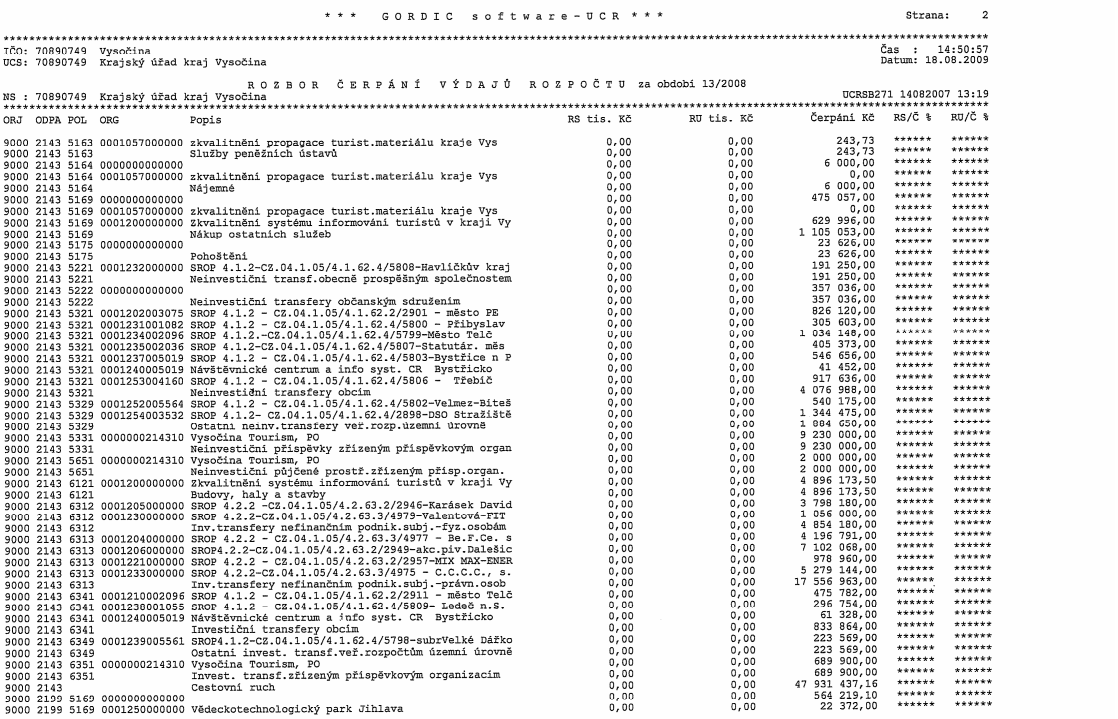

* * * G O R D I C s o f t w a r e - U C R * * * Strana: 2

TČO: 70890749 Vysočina Čas : 14:50:57
UCS: 70890749 Krajský úřad kraj Vysočina Datum: 18.08.2009

R O Z B O R Č E R P Á N Í V Ý D A J Ů R O Z P O Č T U za období 13/2008

NS : 70890749 Krajský úřad kraj Vysočina UCRSB271 14082007 13:19

ORJ	ODPA	POL	ORG	Popis	RS tis. Kč	RU tis. Kč	Čerpání Kč	RS/Č %	RU/Č %
9000	2143	5163	0001057000000	zkvalitnění propagace turist.materiálu kraje Vys	0,00	0,00	243,73	******	******
9000	2143	5163		Služby peněžních ústavů	0,00	0,00	243,73	******	******
9000	2143	5164	0000000000000		0,00	0,00	6 000,00	******	******
9000	2143	5164	0001057000000	zkvalitnění propagace turist.materiálu kraje Vys	0,00	0,00	0,00	******	******
9000	2143	5164		Nájemné	0,00	0,00	6 000,00	******	******
9000	2143	5169	0000000000000		0,00	0,00	475 057,00	******	******
9000	2143	5169	0001057000000	zkvalitnění propagace turist.materiálu kraje Vys	0,00	0,00	0,00	******	******
9000	2143	5169	0001200000000	Zkvalitnění systému informování turistů v kraji Vy	0,00	0,00	629 996,00	******	******
9000	2143	5169		Nákup ostatních služeb	0,00	0,00	1 105 053,00	******	******
9000	2143	5175	0000000000000		0,00	0,00	23 626,00	******	******
9000	2143	5175		Pohoštění	0,00	0,00	23 626,00	******	******
9000	2143	5221	0001232000000	SROP 4.1.2-CZ.04.1.05/4.1.62.4/5808-Havlíčkův kraj	0,00	0,00	191 250,00	******	******
9000	2143	5221		Neinvestiční transf.obecně prospěšným společnostem	0,00	0,00	191 250,00	******	******
9000	2143	5222	0000000000000		0,00	0,00	357 036,00	******	******
9000	2143	5222		Neinvestiční transfery občanským sdružením	0,00	0,00	357 036,00	******	******
9000	2143	5321	0001202003075	SROP 4.1.2 - CZ.04.1.05/4.1.62.2/2901 - město PE	0,00	0,00	826 120,00	******	******
9000	2143	5321	0001231001082	SROP 4.1.2 - CZ.04.1.05/4.1.62.4/5800 - Přibyslav	0,00	0,00	305 603,00	******	******
9000	2143	5321	0001234002096	SROP 4.1.2.-CZ.04.1.05/4.1.62.4/5799-Město Telč	0,00	0,00	1 034 148,00	******	******
9000	2143	5321	0001235002036	SROP 4.1.2-CZ.04.1.05/4.1.62.4/5807-Statutár. měs	0,00	0,00	405 373,00	******	******
9000	2143	5321	0001237005019	SROP 4.1.2 - CZ.04.1.05/4.1.62.4/5803-Bystřice n P	0,00	0,00	546 656,00	******	******
9000	2143	5321	0001240005019	Návštěvnické centrum a info syst. CR Bystřicko	0,00	0,00	41 452,00	******	******
9000	2143	5321	0001253004160	SROP 4.1.2 - CZ.04.1.05/4.1.62.4/5806 - Třebíč	0,00	0,00	917 636,00	******	******
9000	2143	5321		Neinvestiční transfery obcím	0,00	0,00	4 076 988,00	******	******
9000	2143	5329	0001252005564	SROP 4.1.2 - CZ.04.1.05/4.1.62.4/5802-Velmez-Biteš	0,00	0,00	540 175,00	******	******
9000	2143	5329	0001254003532	SROP 4.1.2- CZ.04.1.05/4.1.62.4/2898-DSO Strážiště	0,00	0,00	1 344 475,00	******	******
9000	2143	5329		Ostatní neinv.transfery veř.rozp.územní úrovně	0,00	0,00	1 004 650,00	******	******
9000	2143	5331	0000000214310	Vysočina Tourism, PO	0,00	0,00	9 230 000,00	******	******
9000	2143	5331		Neinvestiční příspěvky zřízeným příspěvkovým organ	0,00	0,00	9 230 000,00	******	******
9000	2143	5651	0000000214310	Vysočina Tourism, PO	0,00	0,00	2 000 000,00	******	******
9000	2143	5651		Neinvestiční půjčené prostř.zřízeným přísp.organ.	0,00	0,00	2 000 000,00	******	******
9000	2143	6121	0001200000000	Zkvalitnění systému informování turistů v kraji Vy	0,00	0,00	4 896 173,50	******	******
9000	2143	6121		Budovy, haly a stavby	0,00	0,00	4 896 173,50	******	******
9000	2143	6312	0001205000000	SROP 4.2.2 -CZ.04.1.05/4.2.63.2/2946-Karásek David	0,00	0,00	3 798 180,00	******	******
9000	2143	6312	0001230000000	SROP 4.2.2-CZ.04.1.05/4.2.63.3/4979-Valentová-PIT	0,00	0,00	1 056 000,00	******	******
9000	2143	6312		Inv.transfery nefinančním podnik.subj.-fyz.osobám	0,00	0,00	4 854 180,00	******	******
9000	2143	6313	0001204000000	SROP 4.2.2 - CZ.04.1.05/4.2.63.3/4977 - Be.F.Ce. s	0,00	0,00	4 196 791,00	******	******
9000	2143	6313	0001206000000	SROP4.2.2-CZ.04.1.05/4.2.63.2/2949-akc.piv.Dalešic	0,00	0,00	7 102 068,00	******	******
9000	2143	6313	0001221000000	SROP 4.2.2 - CZ.04.1.05/4.2.63.2/2957-MIX MAX-ENER	0,00	0,00	978 960,00	******	******
9000	2143	6313	0001233000000	SROP 4.2.2-CZ.04.1.05/4.2.63.3/4975 - C.C.C.C., s.	0,00	0,00	5 279 144,00	******	******
9000	2143	6313		Inv.transfery nefinančním podnik.subj.-právn.osob	0,00	0,00	17 556 963,00	******	******
9000	2143	6341	0001210002096	SROP 4.1.2 - CZ.04.1.05/4.1.62.2/2911 - město Telč	0,00	0,00	475 782,00	******	******
9000	2143	6341	0001230001055	SROP 4.1.2 - CZ.04.1.05/4.1.62.4/5809- Ledeč n.S.	0,00	0,00	296 754,00	******	******
9000	2143	6341	0001240005019	Návštěvnické centrum a info syst. CR Bystřicko	0,00	0,00	61 328,00	******	******
9000	2143	6341		Investiční transfery obcím	0,00	0,00	833 864,00	******	******
9000	2143	6349	0001239005561	SROP4.1.2-CZ.04.1.05/4.1.62.4/5798-subrVelké Dářko	0,00	0,00	223 569,00	******	******
9000	2143	6349		Ostatní invest. transf.veř.rozpočtům územní úrovně	0,00	0,00	223 569,00	******	******
9000	2143	6351	0000000214310	Vysočina Tourism, PO	0,00	0,00	689 900,00	******	******
9000	2143	6351		Invest. transf.zřízeným příspěvkovým organizacím	0,00	0,00	689 900,00	******	******
9000	2143			Cestovní ruch	0,00	0,00	47 931 437,16	******	******
9000	2199	5169	0000000000000		0,00	0,00	564 219,10	******	******
9000	2199	5169	0001250000000	Vědeckotechnologický park Jihlava	0,00	0,00	22 372,00	******	******

Tento pohled na výdaje kraje Vysočina poskytuje možnost zjistit, jaké akce označené unikátním ORG jsou zařazeny pod určitou rozpočtovou položkou a paragrafem.

4.3.12 Systém vnitřní identifikace v rámci rozpočtu Zlínského kraje

Systém členění rozpočtu Zlínského kraje byl poměrně podrobně popsán v předchozí kapitole, nicméně pro shrnutí:

- ORJ – na úrovni odborů krajského úřadu (všechny odbory mají vlastní ORJ, ale ne všechna ORJ jsou rozpočtována a ne všechny odbory vykonávají správu prostředků jejich ORJ, například v případě odboru územního plánování a stavebního řádu jsou prostředky na tyto účely zařazeny do ORJ 10 – odbor Kancelář ředitele),
- ORG – desetimístné číslo, pro každý rok se vyhotovuje nový číselník, veškeré prostředky kraje jsou při plánování a zaúčtování označeny určitým ORG.

Rozpočet je primárně členěn na závazné ukazatele (první čtyři pozice z ORG), tento systém byl zaveden v roce 2006, výjimky nejsou. Systém je používán i při sestavování rozpočtového výhledu.

4.4 Nejlepší praxe

Jak již vyplynulo z vyhodnocení dotazníku, systémy vnitřní identifikace rozpočtů krajů se v mnohém liší, důvody mohou být například tyto:

- jiné priority kraje stanovené zastupitelstvem a radou kraje,
- odlišná organizační struktura krajského úřadu,
- rozdílné ekonomické informační systémy,
- jiné zvyklosti a vnitřní procesy v rámci krajských úřadů.

Vzhledem k rozsahu této není možné jednotlivé systémy porovnat natolik detailně, aby bylo možno odpovědně prohlásit, který je nejlepší či nejhorší. Navíc nemohu být ani při nejlepší vůli zcela objektivní, neboť jsem zaměstnancem Zlínského kraje. A přestože oddělení, do něhož jsem zařazena, neodpovídá za žádné prostředky kraje, jsem se systémem poměrně dobře obeznámena. Proto vyzdvihnu některé aspekty, které se od systémů ostatních krajů odlišují.

4.4.1 Autonomie odborů krajského úřadu

Systém Královéhradeckého kraje přiznává odborům krajského úřadu jistou dávku autonomie, odbory si mohou samy navrhovat ukazatele, které chtějí sledovat. Jde o logický předpoklad, že je v zájmu vedoucích odborů, aby měli přehled o „svých“ příjmech a výdajích. Úskalí tohoto systému spočívá v ochotě vedoucích odborů přijmout skutečnou odpovědnost za rozpočet odboru. Pokud vedoucí nebude sledovat nic nad rámec povinných ukazatelů v rámci úřadu, přenáší tím odpovědnost na ekonomický odbor, který tyto ukazatele navrhuje. Obdobný přístup zvolil i Zlínský kraj, je na odboru, aby sledoval čerpání „svých“ příjmů a výdajů, pokud nejsou plněny příjmy, jsou odbor ekonomický poměrně krátí i příjmy. Tento postup však nelze aplikovat u všech příjmů a odborů.

4.4.2 Složitost systému

Systém Královéhradeckého kraje je na druhou stranu také poměrně složitý, neboť kombinuje větší množství identifikátorů (ÚZ, ORG, OJ, SU, AU). Využívání syntetických a analytických účtů není pro vlastní potřebu krajů zcela ideální. Syntetické účty stanovují účetní standardy a analytické účty, přestože si je organizace definuje sama, mají malou „kapacitu" – dva až čtyři znaky – a je třeba dodržet rámec stanovený právními předpisy. Právě kvůli kombinaci více identifikátorů není na první pohled zřejmé, o jakou akci jde. Jestliže však máme k dispozici číselník, lze potřebné údaje získat. S analytickými účty pracuje také systém Ústeckého kraje. Většina krajů pak kombinuje účelové znaky a ORG (Jihočeský, Moravskoslezský, Olomoucký, Pardubický). Více identifikátorů používá i systém Libereckého kraje, zde je však téměř na první pohled zřejmá logika členění na kapitoly, specifické a dílčí ukazatele a jednotlivé akce.

Z tohoto pohledu patří mezi nejjednodušší systémy krajů Jihomoravského, Karlovarského, Vysočina a Zlínského, neboť obsahuje jen dvě úrovně – ORJ a ORG. Míra propracovanosti tvorby ORG je však rozdílná. Zcela odlišný systém má Plzeňský kraj, který využívá tzv. prvky.

4.4.3 Komplexnost systému

Pouze pět krajů (Olomoucký, Pardubický, Ústecký, Vysočina a Zlínský) používá nastavený systém na celý rozpočet, tedy příjmy i výdaje. Moravskoslezský uvažuje o jeho rozšíření.

4.5 Společná úprava – další úroveň rozpočtové skladby

Domnívám se, že při zvažování, zda by byla další úprava členění rozpočtů krajů, územních samosprávných krajů či dokonce všech veřejných rozpočtů potřeba, je třeba vycházet ze zásad hodnocení dopadů regulace (Regulatory Impact Assessment), což je jeden z důležitých nástrojů pro zvyšování kvality regulace. Hodnocení dopadů regulace zahrnuje soustavu analytických metod směřujících k systematickému hodnocení negativních a pozitivních dopadů navrhovaných či existujících právních předpisů v oblasti hospodářské, sociální a environmentální. Hodnoceny mohou být rovněž dopady na různé ekonomické a sociální skupiny.

Smyslem hodnocení dopadů není pouze číselné vyjádření dopadů, ale především diskuse která je vedena při hledání různých variant řešení, a to včetně řešení problému jiným způsobem než přijetím nové regulace. Důležité je vždy stanovit cíl a výsledky, kterých chceme dosáhnout. V závěru posuzování různých variant je vybráno takové řešení, které naplňuje stanovený cíl a jeho přínosy převyšují náklady. Teprve na základě této analýzy a nalezení nejvhodnějšího způsobu řešení je připraven návrh právního předpisu. Dojde tak k zamezení zbytečného vynakládání prostředků na neefektivní řešení.

Nový přístup k tvorbě návrhů právních předpisů na úrovni vlády by z tohoto důvodu měl přispět ke kvalitnějšímu právnímu prostředí v České republice zejména tím, že vláda nebude přijímat návrhy právních předpisů, které zbytečně zatěžují jednotlivé společenské skupiny, aniž by přínosy převažovaly nad zátěží z nich plynoucí. Studie provedené v zahraničí ukazují, že dochází rovněž k podpoře hospodářského růstu a ke zlepšení výkonnosti ekonomiky, jelikož uspořené prostředky mohou být investovány efektivněji.

V neposlední řadě se očekává, že vláda získá kvalitnější podklady pro své rozhodování a dojde tím k minimalizaci neočekávaných dopadů navrhovaných právních předpisů.

Vláda se k zavedení vyhodnocování dopadů zavázala ve svém programovém prohlášení a v Národním programu reforem České republiky. Současně tak naplňuje i doporučení Evropské komise, která ve svém Sdělení „Lepší regulací k ekonomickému růstu a zaměstnanosti v Evropské unii“, doporučuje všem členským státům, aby vytvořily systém hodnocení dopadů pro integrované vyhodnocování ekonomických, sociálních a environmentálních dopadů. Pro jednotný postup při hodnocení dopadů byly vytvořeny Obecné zásady pro hodnocení dopadů regulace.

Tolik zásady hodnocení RIA, podle nichž je nezbytné si nejprve položit otázku, proč by bylo potřebné jednotně upravit vnitřní členění rozpočtů krajů (případně všech územních samosprávných celků). Z odpovědí krajů na dotazník vyplynulo, že kraje tuto potřebu nemají, zavedly si vlastní systémy, které si několik let přizpůsobují a vylepšují, a jsou s nimi tedy spokojeny.

Jedním z důvodů by zcela jistě mohla být snadnější orientace občana v rozpočtech krajů a obcí. Každý občan je současně občanem obce a kraje, na jejichž území má trvalé bydliště, a má tedy právo se k jejich rozpočtům vyjadřovat. Občan však může vlastnit nemovitost (například chatu či chalupu) na území jiné obce i jiného kraje. Měl by tedy právo dle zákona

o krajích a o obcích vyjadřovat se ke čtyřem rozpočtům a účastnit se zasedání čtyř zastupitelstev. Jednotnou úpravu tak zásadního dokumentu, jakým rozpočet kraje a obce bezpochyby je, by takový občan jistě uvítal.

Lze samozřejmě namítnout, že již nyní rozpočty územních samosprávných celků mají být, dle zákona o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, zpracovány dle rozpočtové skladby. Nicméně musím zopakovat již zmíněný nesoulad, že rozpočty mají také vyjadřovat závazné ukazatele, přičemž není nikde stanoveno, na jaké úrovni rozpočtové skladby mají být závazné ukazatele stanoveny. Pokud by skutečně byla rozpočtová skladba pro kraje dostatečná, tzn. byla by schopna zachytit právě ty závazné ukazatele, které jsou pro kraj důležité, zřejmě by si tyto nedávaly práci s vymýšlením dalších úrovní a identifikátorů. Bylo by zajímavé zjistit, jak identifikují své příjmy a výdaje správní jednotlivých kapitol státního rozpočtu, je totiž pravděpodobné, že i uvnitř těchto kapitol je nezbytné zachytit jiné úrovně nad rámec rozpočtové skladby.

Pokud vyjdeme z toho, že rozpočtová skladba stanoví odpovědnostní třídění pro kapitoly státního rozpočtu, dá se předpokládat, že také kraje budou potřebovat tuto „základní“ úroveň. U převážné většiny krajů toto členění odpovídá organizační struktuře krajského úřadu. Není opět obtížné zjistit, že také počty a názvy odborů se na jednotlivých krajích liší. Pokud by tedy rozpočtová skladba stanovila nějaké odpovědnostní třídění pro kraje, narušilo by to stávající systémy krajů, nebo by to výrazně determinovalo rozhodování ředitele krajských úřadů či rad kraje o organizační struktuře krajských úřadů.

Jestliže je problém již u této první úrovně, domnívám se, že bavit se o další úrovni je poněkud zbytečné. Bylo by zřejmě opět na státu, aby další úrovně krajů (a obcím) nařídil právním předpisem. A to buď tak, že by stanovil, že další úrovně rozpočtu si mohou stanovovat nad rámec rozpočtové skladby (dosud nic takového řečeno není a kraje se tedy zařídily po svém), čímž by toto ustanovení bylo zcela zbytečné, nebo by zjistil, že potřebuje z nějakého důvodu (např. kvůli občanům z důvodů výše popsaných) sjednotit další členění rozpočtu.

Je však nutné vzít v úvahu také možnost, že tuto potřebu pocítí stát v souvislosti se státní pokladnou. Ta by dle stávající podoby projektu měla být kombinací prvků centralizované kontroly a decentralizovaného výkonu práv a odpovědnosti a systémem, který na úrovni centra poskytne přesné a včasné údaje o celkovém vývoji hospodaření státu při zachování výkonu a odpovědnosti za operace nad veřejnými prostředky na lokální úrovni. Přičemž do

organizačního rámce podle stávajících představ Ministerstva financí spadají kromě fondů, pojišťoven a organizací se státní účastí také municipální jednotky. Právě z tohoto důvodu se tato práce pokusila porovnat jednotlivé systémy vnitřní identifikace používané kraji.

ZÁVĚR

Třídění stanovené rozpočtovou skladbou slouží primárně pro vnitřní identifikaci státního rozpočtu (odpovědnostní třídění), další třídění pak pro jednotnou identifikaci všech veřejných rozpočtů. Stát si rozpočtovou skladbu průběžně přizpůsobuje a dle potřeby stanovuje další úrovně a identifikátory rozpočtů (účelový znak, nástroj, zdroj). Kraje ani obce takovou možnost nemají, proto je na nich, aby si pro svoji potřebu vyvinuly vlastní systém, který pak kontinuálně zdokonalují (v případě většiny krajů již od jejich vzniku). Základní členění rozpočtu odpovídající odpovědnostnímu třídění státního rozpočtu si zavedly všechny kraje. Systém dalších identifikátorů se v jednotlivých krajích značně liší, některé kraje využívají již pouze jedinou úroveň (tzv. ORG), některé kraje využívají kombinace více identifikátorů (SU, AU, ÚZ).

Porovnat jednotlivé systémy nebylo snadné právě proto, že tato oblast není nikde právně zakotvena a kraje při vytváření svých systémů vnitřní identifikace rozpočtu vycházely z momentální situace a z potřeby sledovat konkrétní skupiny příjmů a výdajů. Zvolená cesta už se potom jen dále rozvíjela. Na dotaz, zda by kraje měly zájem o sjednocení této oblasti odpověděly jednoznačně, že nikoliv. Pokud budeme vycházet ze zásad hodnocení dopadů regulace, je třeba si nejprve položit otázku, co by případná nová úprava přinesla. Je nepochybné, že kraje zavedly systémy vnitřní identifikace proto, aby mohly sledovat své vlastní příjmy a výdaje, které – přestože netvoří největší část rozpočtu – rozhodně nejsou nevýznamné. Jde však opět o oblast, která není nikde upravena, neboť nakládání s vlastními prostředky jednoznačně spadá do oblasti samostatné působnosti krajů. Prostředky jsou tedy vynakládány na všestranný rozvoj území kraje a místní podmínky mezi kraji se jistě liší. Kraje mají různé počty příspěvkových organizací v jednotlivých oblastech, také s ohledem na současné období přípravy projektů pro čerpání podpory ze strukturálních fondů Evropské unie to není možné, neboť je na každém kraji, jaký projekt a v jakém rozsahu připraví. Jak již bylo několikrát řečeno, rozpočtová skladba slouží především pro sledování státních prostředků a veřejných rozpočtů jako takových, vyhláška, která rozpočtovou skladbu stanovuje, je téměř každým rokem novelizována. Dá se tedy přepokládat, že státu stávající stav vyhovuje a nemá potřebu sledovat podrobněji vlastní prostředky krajů (a obcí). Otázkou samozřejmě je, co přinese projekt nové státní pokladny, který by měl být připraven ke spuštění koncem roku 2012.

Jasným trendem ve veřejné správě je zvyšování efektivity, disponibilní prostředky je třeba vynakládat účelně, hospodárně a efektivně. Aby kraje tento požadavek naplnily, mají všechny zaveden vlastní systém vnitřní identifikace rozpočtu, který jim poskytuje jiný pohled na příjmy a výdaje kraje, který rozpočtová skladba neumožňuje.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografie:

[1] FILIP, Jan, SVATOŇ, Jan, ZIMEK, Josef. *Základy státovědy*. 2. vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2001. 354 s. ISBN 80-210-1575-6.

[2] KOLEKTIV AUTORŮ. *Veřejná správa v České republice*. 2. vyd. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2005. 120 s. ISBN 80-239-4709-5.

[3] KOČIČKOVÁ, Eva: *Bakalářská práce Ekonomická autonomie obcí v ČR*. Zlín: Právnická fakulta Masarykovy univerzity, 2007. 52 s.

[4] MRKÝVKA, Petr a kol.: *Finanční právo a finanční správa – 1. díl.* 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2005. 404 s. ISBN 80-210-3578-1.

[5] PEKOVÁ, Jitka: *Hospodaření a finance územní samosprávy*. 1. vyd. Praha: MANAGEMENT PRESS, 2004. 376 s. ISBN 80-7261-086-4.

[6] PRŮCHA, Petr. *Správní právo Obecná část*. 6. vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně. 2004. 360 s. ISBN 80-7239-157-7.

[7] REKTOŘÍK, Jaroslav, ŠELEŠOVSKÝ, Jan a kolektiv. *Jak řídit kraj, město, obce – Rukovět územní samosprávy II. díl*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2002. 144 s. ISBN 80-210-2955-5.

Právní předpisy:

[8] Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

[9] Vyhláška Ministerstva financí č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů.

[10] Zákon č. 36/1960 Sb., o územním členění státu, ve znění pozdějších předpisů.

[11] Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

[12] Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

[13] Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů.

Internetové zdroje:

[14] *Důvodová zpráva k sněmovnímu tisku č. 218/0 (zákon č. 347/1997 Sb.)* [online]. [cit. 2009-07-24]. Dostupný z WWW: <http://www.psp.cz/eknih/1996ps/tisky/t021800.htm>.

[15] *Důvodová zpráva k sněmovnímu tisku č. 423/0 (zákon č. 129/2000 Sb.)* [online]. [cit. 2009-07-24]. Dostupný z WWW: <http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=3&CT=423&CT1=0>.

[16] *Důvodová zpráva k sněmovnímu tisku č. 434/0 (zákon č. 250/2000 Sb.)* [online]. [cit. 2009-07-24]. Dostupný z WWW: <z http://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=3&CT=434&CT1=0>.

[17] *Hodnocení dopadu regulace: ministerstvo vnitra* [online]. [cit. 2009-07-25]. Dostupný z WWW: <http://www.mvcr.cz/clanek/hodnoceni-dopadu-regulace-ria.aspx>.

[18] NEVŠÍMAL, Pavel. *Integrovaný informační systém státní pokladny IISSP - Informační materiál pro kapitoly* [online]. [cit. 2009-07-26]. Dostupný z WWW: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/vf_integr_roz_sys.html>.

[19] HORÁKOVÁ, Marcelína. *Integrovaný informační systém státní pokladny IISSP - Procesní a funkční rámec IISSP* [online]. [cit. 2009-07-26]. Dostupný z WWW: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/vf_integr_roz_sys.html>.

[20] *Rozpočet Zlínského kraje na rok 2008* [online]. [cit. 2009-08-10]. Dostupný z WWW: <http://www.kr-zlinsky.cz/lstDoc.aspx?nid=6201>.

[21] *Závěrečný účet Jihočeského kraje za rok 2008* [online]. [cit. 2009-07-22]. Dostupný z WWW: <http://www.kraj-jihocesky.cz/index.php?par[id_v]=1229&par[lang]=CS>.

[22] *Závěrečný účet Jihomoravského kraje za rok 2008* [online]. [cit. 2009-07-22]. Dostupný z WWW: <http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?PubID=108538&TypeID=2>.

[23] *Závěrečný účet Karlovarského kraje za rok 2008* [online]. [cit. 2009-07-22]. Dostupný z WWW: <http://www.kr-karlovarsky.cz/kraj_cz/nav_krajsky_urad/dokumenty/zaver_ucet/zav_ucet2008.htm>.

[24] *Závěrečný účet Královéhradeckého kraje za rok 2008* [online]. [cit. 2009-07-22]. Dostupný z WWW: <http://www.kr-kralovehradecky.cz/cz/templates/8--dokumenty-11150#8.2>.

[25] *Závěrečný účet Libereckého kraje za rok 2008* [online]. [cit. 2009-08-17]. Dostupný z WWW: <http://www.kraj-lbc.cz/index.php?page=3435>.

[26] *Závěrečný účet Moravskoslezského kraje za rok 2008* [online]. [cit. 2009-07-22]. Dostupný z WWW: <http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/rozpocet.html>.

[27] *Závěrečný účet Jihočeského kraje za rok 2008* [online]. [cit. 2009-07-22]. Dostupný z WWW: <http://www.kr-olomoucky.cz/OlomouckyKraj/Finance+a+majetek/finance_ekonom_CZ.htm?lang=CZ>.

[28] *Závěrečný účet Pardubického kraje za rok 2008* [online]. [cit. 2009-07-22]. Dostupný z WWW: <http://www.pardubickykraj.cz/article.asp?thema=3397&category=&themaRight=12>.

[29] *Závěrečný účet Plzeňského kraje za rok 2008* [online]. [cit. 2009-08-17]. Dostupný z WWW: <http://www.plzensky-kraj.cz/article.asp?sec=1133>.

[30] *Závěrečný účet Středočeského kraje za rok 2008* [online]. [cit. 2009-07-22]. Dostupný z WWW: <http://www.kr-stredocesky.cz/portal/krajsky-urad/odbory/odbor-financni-a-investic/informace-z-odboru/informace-z-odboru.htm>.

[31] *Závěrečný účet Jihočeského kraje za rok 2008* [online]. [cit. 2009-07-22]. Dostupný z WWW: <http://www.kr-ustecky.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=450018&id=1647917&query=z%C3%A1v%C4%9Bre%C4%8Dn%C3%BD+%C3%BA%C4%8Det&p1=84858>.

[32] *Závěrečný účet kraje Vysočina za rok 2008* [online]. [cit. 2009-07-22]. Dostupný z WWW: <http://www.kr-vysocina.cz/vismo5/dokumenty2.asp?id_org=450008&id=4021381&query=z%C3%A1v%C4%9Bre%C4%8Dn%C3%BD+%C3%BA%C4%8Det&p1=7046>.

[33] *Závěrečný účet Zlínského kraje za rok 2008* [online]. [cit. 2009-07-22]. Dostupný z WWW: <http://www.kr-zlinsky.cz/docDetail.aspx?docid=39019&doctype=ART&&cpi=1>.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

AU	Analytický účet.
ČR	Česká republika.
DU	Dílčí ukazatel.
EU	Evropská unie.
ISPROFIN	Informační systém programového financování.
MF	Ministerstvo financí.
N/Z	Nástroj/zdroj.
OJ	Organizační jednotka.
ORG	Vnitřní identifikátor rozpočtu.
ORJ	Organizační jednotka.
RIA	Hodnocení dopadů regulace (Regulatory Impact Assessment).
ROP	Regionální operační program.
RS	Rozpočet schválený.
RU	Rozpočet upravený.
SK	Skutečnost (o rozpočtu).
SU	Syntetický účet, nebo specifický ukazatel.
ÚZ	Účelový znak.

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1. Úrovně třídění podle rozpočtové skladby a navazující vyhlášky č. 16/2001 Sb.....31
Obr. 2. Systém identifikátorů sledovaných Zlínským krajem. 36

SEZNAM TABULEK

Tab. 1. Přehled základních parametrů krajů a jejich rozpočtů za rok 2008. 33
Tab. 2. Bilance rozpočtu Zlínského kraje na rok 2008. 34
Tab. 3. Závazné ukazatele na rok 2008 pro odbor strategického rozvoje kraje. 35
Tab. 4. Část výdajů odboru strategického rozvoje kraje Krajského úřadu Zlínského kraje za rok 2008 v členění dle rozpočtové skladby. 37
Tab. 5. „Vlastní“ výdaje odboru strategického rozvoje kraje Krajského úřadu Zlínského kraje za rok 2008 v tis. Kč. 38
Tab. 6. Část výdajů Programového fondu Zlínského kraje za rok 2008 spadajících pod odbor strategického rozvoje kraje (ORJ 120) v tis. Kč. 38
Tab. 7. Část „vlastních“ výdajů odboru strategického rozvoje kraje Krajského úřadu Zlínského kraje za rok 2008 s identifikací dle nejnižší úrovně rozpočtové skladby řazenými dle desetimístných identifikátorů rozpočtu Zlínského kraje, tzv. ORG. 39
Tab. 8. Část rozpočtu Programového fondu Zlínského kraje v letech 2007 a 2008 spadajícího pod odbor strategického rozvoje kraje (ORJ 120). 40
Tab. 9. Příklad rozborové sestavy části rozpočtu Jihočeského kraje. 54
Tab. 10. Příklad rozborové sestavy části rozpočtu Jihomoravského kraje. 55
Tab. 11. Příklad rozborové sestavy části rozpočtu Karlovarského kraje. 56
Tab. 12. Příklad rozborové sestavy části rozpočtu Královéhradeckého kraje. 57
Tab. 13. Příklad rozborové sestavy části rozpočtu Libereckého kraje. 58
Tab. 14. Příklad rozborové sestavy části rozpočtu Moravskoslezského kraje. 59
Tab. 15. Příklad rozborové sestavy části rozpočtu Olomouckého kraje. 61
Tab. 16. Příklad rozborové sestavy části rozpočtu Pardubického kraje. 62
Tab. 17. Příklad rozborové sestavy části rozpočtu Plzeňského kraje. 63
Tab. 18. Příklad rozborové sestavy části rozpočtu Ústeckého kraje. 64
Tab. 19. Příklad rozborové sestavy části rozpočtu kraje Vysočina. 64

SEZNAM PŘÍLOH

P I Odpovědi jednotlivých krajů na dotazník

PŘÍLOHA P I: ODPOVĚDI JEDNOTLIVÝCH KRAJŮ NA DOTAZNÍK

Jihočeský kraj

1. ANO používáme. UZ, ORJ, ORG
2. ORJ – označení odpovědného místa – koresponduje s členěním na odbory, UZ – buď státní nebo vlastní, u vlastních především na označení prostředků poskytovaných v rámci grantové a dotační politiky, případně na vyčlenění výdajů sledovaných v rámci úřadu, ORG – označení obce, zřizované organizace, případně akce nebo grantového programu
3. Identifikace příjemce krajských prostředků, identifikace účelu poskytnutí krajských prostředků, sledování určité skupiny výdajů (např. stálá kancelář v Bruselu, letiště, opravy a rekonstrukce silnic)
4. ORJ a UZ je centralizovaný, ORG je centralizovaný také, ale s různou metodikou
5. OEKO, pracovník pro rozpočet -referent
6. Celý rozpočet takto rozpočet je dělen na ORJ. UZ a ORG jsou používána dle potřeby
7. Nerozumím otázce
8. ORJ, UZ a ORG používáme v účetnictví i rozpočtu v software GINIS
9. Členění na ORJ ano, ostatní členění dle uvážení rozpočtáře.
10. ORJ od roku 2001 spolu se státními UZ, vlastní číselníky se sestavovaly a stále se doplňují cca od roku 2003
11. Ano
12. Ano, konzultace ohledně metodiky
13. Ne
14. Ing. Petra Prantlová, pracovník pro rozpočet, telefon: 386720246, e-mail: prantlova@kraj-jihocesky.cz

Jihomoravský kraj

1. Ano
2. Používáme členění rozpočtu příjmů a výdajů podle jednotlivých odvětvových odborů a dále členění rozpočtu výdajů na jednotlivé akce a členění výdajů na zřízené příspěvkové organizace – vzory číselníků – viz příloha
3. Číselník akcí – sledování vývoje výdajů na jednotlivé akce v rozpočtu
   Číselník příspěvkových organizací – sledování výše poskytnutých příspěvků na provoz a dotací na investice podle jednotlivých organizací
   Číselník odborů ORJ – sledování příjmů a výdajů podle jednotlivých oblastí rozpočtového hospodaření – podle správců rozpočtových prostředků.
4. Jeden centralizovaný číselník závazný pro celý úřad
5. Správu vykonává odbor ekonomický:
   Číselník akcí - oddělení rozpočtu a financování, funkce správce rozpočtu
   Číselník organizací, číselník odborů – oddělení účetnictví, funkce účetní
6. Viz bod 3
7. Ne
8. Používáme v rámci ekonomického informačního systému GINIS
9. Pro účely rozpočtového výhledu nepoužíváme.
10. Používáme přibližně 6 let, systém nám vyhovuje. Nemáme žádné konkrétní úmysly jeho dalšího rozvoje.

11. Ano
12. Ano, metodické rady pro nastavení číselníku ve vazbě na možnosti používaného software.
13. Ne. Stávající členění považujeme za dostačující. Způsob sestavení rozpočtu je v jednotlivých krajích odlišný. Další sjednocování bychom nedoporučovali.
14. Ing. Marcela Dušková, vedoucí oddělení rozpočtu a financování, odbor ekonomický

Karlovarský kraj

1. Ano
2. Používáme „ORG“ – tj . možnost desetimístného číselného označení – upřesnění typu a účelu výdajů. Členění AAAAXXSSSS, kde AAAA je čtyřmístné označení „akce“, na kterou se výdaje sledují, XX je rozlišení užívané pro financování projektů spolufinancovaných z fondů EU a SSSS je čtyřmístné označení subjektu, který je příjemcem takto sledovaných finančních prostředků. Použití se liší podle druhu sledovaných výdajů.
3. Sledujeme jenom výdaje, příjmy jsou tímto způsobem sledovány ojediněle
4. Tento číselník je používán pro celý úřad, ale jen v kontextu ekonomických modulů informačního systému GINIS.
5. Jeho správu a doplňování – aktualizaci zajišťuje ekonomický odbor, který jej také využívá nejvíce.
6. Od roku 2009 se členění týká celé výdajové části rozpočtu (do konce roku 2008 bylo toto členění jen v některých oblastech výdajů)
7. I přes obecnou platnost jsou výjimky, týkají se výdajů ze sociálního fondu a výdajů na platy a výdaje s nimi spojené, a to z důvodu velké náročnosti rozpočtování a zúčtovávání jednotlivých částek.
8. Toto členění je plně zapracováno do ekonomického inf. systému GINIS.
9. V rámci rozpočtového výhledu s tímto systémem nepracujeme
10. Používáme jej od roku 2005 (původně velmi zjednodušená forma), použití se osvědčilo, provádíme „vylepšování“ a snažíme se o co největší zjednodušení při zachování vypovídající schopnosti.
11. viz 10
12. Některé „zásahy“ musíme konzultovat s firmou GORDIC, která zajišťuje životaschopnost systému GINIS
13. Vzhledem k tomu, že se nám náš systém osvědčil, by jakýkoliv zásah zvenčí byť i formou jednotné identifikace znamenal navýšení pracnosti v převádění již zavedených identifikací výdajů a snížení možnosti srovnávání podle druhu výdajů za uplynulé roky
14. kontakt: Ing. Daniela Vinopalová, vedoucí oddělení rozpočtu a financování, ekonomický odbor, tel.: 353 502 168, mobil: 736 650 130, e-mail: daniela.vinopalova@kr-karlovarsky.cz

Královéhradecký kraj

1. Ano
2. Číselník v příloze + číselníky zřízených a založených organizací, číselník obcí, DSO, škol v obecním a soukromém školství a dalších adresátů dotací dle potřeby, účelové znaky stanovené Ministerstvem financí. Významnou roli při sledování příjmů a výdajů má i SU a AU (syntetický a analytický účet).

3. Dle přílohy
4. Viz bod 2. Další členění, které není centrálně určeno pro používání ve všech odvětvích stejně, je v kompetenci jednotlivých odvětvových odborů pro jejich vlastní potřebu – např. pro číslování projektů, investičních akcí, vybraných činností, které chtějí odbory sledovat podrobněji, u činnosti krajského úřadu také výdaje na jednotlivé odbory – výdaje na pohoštění, cestovné, školení
5. Ekonomický odbor - oddělení rozpočtu a financování ve spolupráci s oddělením účetnictví
6. Jak je uvedeno výše - dle potřeb sledování příjmů a výdajů, pro doložení účelovosti čerpání poskytnutých prostředků, pro rozborovou činnost a pro potřeby odvětví
7. Potřeby sledování příjmů a výdajů v dalším členění mimo základní podle rozpočtové skladby je různé v jednotlivých odvětvích.
8. Členění, které uvádím, je používáno v rámci úloh rozpočet a účetnictví, další pomocné přehledy jednotlivých odborů, které do účetnictví nevstupují, jistě také existují.
9. Ne, rozpočtový výhled pracuje jen s rámcovými údaji.
10. Od vzniku krajů se postupně číselníky a potřeby sledování jednotlivých příjmů a výdajů rozšiřují, financování v rámci rozpočtu kraje je stále složitější a náročnější, proto i číselníky jsou stále obsáhlejší.
11. Ano, je vytvořeno podle konkrétních potřeb.
12. Rozšířením účetní věty, aby mohlo být využíváno podrobnější členění. SU AU ÚZ ORG OJ KAP § ZP /// OJ – organizační jednotka; ZP – záznamová položka - kromě stanovených ZP rozpočtovou skladbou se používá i pro ZDROJ a NÁSTROJ – nutné u financování a kofinancování z prostředků EU, ekonomický systém to umí rozlišit;
13. Z našeho pohledu ne (odd. rozpočtu a financování ekonomického odboru).
14. Věra Kopřivová, vkoprivova@kr-kralovehradecky.cz

Liberecký kraj

1. Ano.
2. Sledování jednotlivých aktivity resp. transferů je zajišťováno prostřednictvím "jedinečného" ORGu v účtovém rozvrhu.
3. Jednotlivé transfery, aktivity.
4. Jedná se o systémové řešení, které je aplikováno průřezově celým rozpočtem kraje.
5. Nejedná se o správu, ale nastavený systém (viz bod 4)
6. Je aplikován u výdajové části rozpočtu, u příjmové v drtivé většině postrádá smysl (daňové příjmy, poplatky za odběr podzemních vod apod.)
7. Neexistují.
8. Členění popsané výše již svou povahou předurčuje, že je součástí systému.
9. Pokud je zde na mysli skutečnost, zda systém "automaticky" generuje některé výstupy do rozpočtového výhledu, tak nikoliv.
10. Zkušenosti jsou obecně dobré. Kraj používá toto členění, ve stále širší a dokonalejší formě, od svého vzniku.
11. Ano.
12. Ne.
13. Ne.
14. Ing. Ilja Štěpánek, vedoucí ekonomického odboru.

Moravskoslezský kraj

1. Ano.
2. 1) používáme číselníky - metodiku členění (číselníků) posíláme v příloze tohoto mailu. 2) používáme členění celého rozpočtu na odvětví (př. doprava, školství, kultura, zdravotnictví, atd.), kde toto členění není totožné se skupinami odvětvového členění v rozpočtové skladbě. Členění je používáno pro rozbory, analýzy a interní materiály. Není navázáno na žádný modul GINIS.
3. rozpočetnictví, účetnictví, analýzy, rozbory a) moduly GINIS (sledování vázaných prostředků, atd.) – př. SML (modul smluv), VFP (veřejná finanční podpora), KDF (kniha došlých faktur), UCR (účetní a rozpočtové výstupy), BAR (balancování rozpočtu), MAJ (modul evidence majetku) a další. b) identifikace účetních případů
4. centralizovaný číselník
5. odbor financí, oddělení rozpočtu a financování – rozpočtář (číselníky: organizace založené krajem, veřejné rozpočty, soukromé školy, ostatní organizace, akce, účelové znaky, účelové znaky Evropské unie, účelové znaky státní) /// oddělení účetnictví a výkaznictví - referent výkaznictví (číselníky: organizace zřizované krajem, organizace zřizované obcemi, obce, územní samosprávné celky)
6. členění bylo používáno jen pro některé části, snaha do budoucna použít členění na celý rozpočet (ORJ - je používán na celý rozpočet, ORG – zatím není používán na celý rozpočet, ÚZ – není používán na celý rozpočet) ORJ = organizační jednotka, členění krajského úřadu na odbory ORG = označení příjemce finančních prostředků (organizace) a označení jednotlivé akce realizované krajem ÚZ = účelový znak (státní dotace, dotace z rozpočtu kraje a příjmy a výdaje spolufinancované z rozpočtu Evropské unie)
7. výjimky nejsou
8. ano
9. ano, identifikace návratné finanční výpomoci je zajištěna ORGem organizace (tj. číselný kód příjemce)
10. od roku 2002, nyní je snaha o rozdělení celého rozpočtu na akce
11. ano
12. spolupracoval při vytváření systému tvorby číselníků, jeho rozsahu a provázanosti do jednotlivých modulů GINIS
13. nelze v tuto chvíli odpovědět, možné až po analýze předloženého návrhu ze strany MF
14. Ing. Vladimíra Stanková (vladimira.stankovav@kr-moravskoslezsky.cz), oddělení rozpočtu a financování, Ing. Šárka Sittová (sarka.sittova@kr-moravskoslezsky.cz), oddělení rozpočtu a financování, Bc. Vladimíra Bogdová (vladimira.bogdova@kr-moravskoslezsky.cz), oddělení účetnictví a výkaznictví

Olomoucký kraj

1. Kromě rozpočtové skladby používáme UZ (účelové znaky) a ORG a ORJ (organizační jednotky).
2. ORJ (organizační jednotky) slouží zpravidla pro označení odborů, ORG slouží pro označení akcí v rámci rozpočtu, UZ (účelové znaky) slouží zpravidla pro označení druhu výdajů a příjmů
3. Vnitřní označení se používá pro označení příjmů i výdajů – viz bod 2.
4. Číselníky jsou vydávány centrálně odborem ekonomickým a jsou platné pro celý úřad.
5. Číselníky spravuje odbor ekonomický, oddělení účetnictví, metodička účetnictví.

6. Vnitřní členění se používá pro celý rozpočet, tedy příjmy i výdaje
7. Ne.
8. Číselníky jsou používány jak v rozpočtové části, tak v části účetnictví. Rozpočet a účetnictví jsou vedeny v ekonomických systémech GINIS.
9. Při sestavení rozpočtového výhledu se pracuje se všemi případnými příjmy i výdaji, tudíž i např. s vratkami návratné finanční výpomoci
10. Členění je používáno od roku 2001.
11. Ano.
12. Vnitřní členění vychází z potřeb Olomouckého kraje, proto se na jeho vytvoření nepodílel dodavatel ekonomického informačního systému.
13. Ne.

Pardubický kraj

1. Ano
2. Hlavním účelem je sledování příjmů a výdajů dle jednotlivých radních, odborů, oddělení, případně jiných stanovených útvarů tj. tzv. správců kapitol (ke sledování slouží organizační jednotka, dále ORJ). Další oblastí je sledování jednotlivých akcí, projektů, grantů, dotačních titulů - z pohledu kraje (ke sledování slouží ORG). Třetím pohledem je vlastní číselník zdrojů, kterým, kromě zdrojů stanovených MF ČR číselníkem účelových znaků, sledujeme vybrané zdroje a jejich toky (ke sledování slouží zkrácený UZ).
3. Systém slouží především pro vnitřní potřeby úřadu, pro analýzy příjmů a výdajů a sledování vývoje v jednotlivých letech. Dále slouží pro potřeby radních, zastupitelů a dalších činitelů.
4. Jde o systémové členění závazné pro celý úřad.
5. Správu centralizovaného číselníku provádí pracovnice oddělení rozpočtu a financování.
6. Členění je aplikováno na celý rozpočet ve výdajové části, v příjmové části i v části financování.
7. Výjimky neexistují.
8. Toto členění používáme v rámci ekonomického informačního systému i v pomocné evidenci.
9. Ano, pracujeme s ním i při práci s rozpočtovým výhledem. Pomocí systémového členění řešíme i záležitosti výše uvedené.
10. Členění používáme od roku 2001, postupně prochází vývojem a přizpůsobuje se aktuálním potřebám sledování dat našeho úřadu, ať už požadavkům radních, zastupitelů, vlastních pracovníků úřadu, či ostatním potřebám.
11. Ano
12. Dodavatel našeho ekonomického informačního systému se na tvorbě našeho používaného členění nepodílel.
13. Systém je používám hlavně pro vlastní potřeby úřadu a zaměřuje se na priority, které stanoví zastupitelé, radní či hejtman. Vzhledem k tomu, že je zaveden již několik let, stále se zdokonaluje, tak, aby splňoval požadavky pro potřeby úřadu. Jeho změna by přinesla značná rizika. Domníváme se, že organizační struktura krajů je odlišná a každý kraj má své specifické priority, a tudíž vnitřní systémy slouží především pro vnitřní potřeby a analýzy vlastního úřadu. Věci pro kraje společné, vyplývající ze zákonů řeší již zavedené číselníky, tj. rozpočtová skladba, číselník účelových znaků, číselník nástrojů a zdrojů, účetní osnova… Dále vnitřní členění nevstupuje do celostátně zpracovávaných výstupových výkazů a otázkou tedy je, co by takový systém přinesl státu, jako celku?

V případě celostátní jednotnosti by mohlo docházet spíše k časovému zpoždění při zavádění nových prvků a tím i ke zhoršení stavu sledování dat důležitých pro potřeby našeho kraje. Další otázkou je návaznost dat z předchozích let na systém nový. Z tohoto pohledu se tedy přikláníme spíše ke stávajícímu stavu než k vydání vyhlášky či směrnice, která by řešila tuto oblast.

14. Jana Vaňousová, finanční odbor, oddělení rozpočtu a financování, tel. č. 466 026 549, e-mail: jana.vanousova@pardubickykraj.cz

Plzeňský kraj

1. ano
2. Členění je odlišné jak na straně příjmů, tak na straně výdajů. Příjmy jsou z velké části sledovány dle rozpočtové skladby, pro identifikaci určitých druhů příjmů používáme dodatečné atributy – např. pro sledování prostředků na projekty kofinancované EU (stejně tomu je i u výdajů), atd. Ve výdajích je hlavním kritériem pro sledování tzv. „rozpočtová oblast“ – většinou dle organizační struktury úřadu.
3. Toto členění je používáno pro potřeby hodnocení hospodaření kraje orgány kraje – zastupitelstvo, rada, finanční výbor.
4. Jedná se o centralizovaný číselník stejný pro celý krajský úřad.
5. odbor ekonomický, oddělení rozpočtu a financování
6. Kraj má vlastní „strom“ rozpočtu jak pro příjmy, tak pro výdaje. Dodatečné atributy jsou aplikovány pouze na některé příjmy a výdaje.
7. Odlišným způsobem (podrobněji) jsou sledovány např. prostředky určené na kofinancování projektů EU, a další programy a projekty individuálně.
8. Máme podporu v rámci ekonomického informačního systému.
9. Při práci s rozpočtovým výhledem členění nepoužíváme.
10. Používané je prakticky od počátku vzniku krajů, stále se vytváří a rozvíjí. Do budoucna se budeme snažit upravit ekonomický systém tak, aby snáze poskytoval výstupy v podobě pro jednání orgánů kraje, mimo povinné sledování dle rozpočtové skladby.
11. ano
12. Ano, v minimální míře, spíše jako poradce v metodách zavádění do ekonomického systému, samotné členění je zcela dle požadavků kraje.
13. Spíše ne, každý kraj má jiné požadavky na vnitřní členění a sledování, sjednocení by bylo velmi obtížné. Mimo jiné náklady na úpravy ekonomických systémů by byly značně finančně náročné, zvláště v současné ekonomické situaci. Nezanedbatelná je též časová náročnost každých změn do již zaběhnutého systému.
14. S případnými dotazy se můžete obrátit na Ing. Martinu Honsovou, e-mail: martina.honsova@plzensky-kraj.cz, tel. 377 195 301.

Ústecký kraj

1. ano
2. číslo účtu, odbor, organizace, UZ, N/Z
3. k podrobnému rozlišení
4. centrální
5. ekonomický odbor/referent a kancelář ředitele/referent
6. na celý rozpočet

7. ne
8. ano
9. ne
10. 2002, dle potřeby
11. ano
12. ne
13. ne

Kraj Vysočina

1. Ano.
2. Nad rámec rozpočtové skladby využíváme číselník ORJ (analogie s kapitolním tříděním státního rozpočtu) označující jednotlivou kapitolu krajského rozpočtu; číselník pomocných účelových znaků, číselníky ORGů (číselník ORG používaný na rozpočtových kapitolách, číselník ORG pro evropské projekty, číselník ORG pro příspěvkové organizace, číselníky ORG pro obce a DSO).
3. Standardně se členění používá u těch příjmů a výdajů, u kterých se ekonomický odbor, věcně příslušný odbor nebo samospráva domnívá, že by je bylo vhodné sledovat.
4. Jedná se o centralizovanou databázi číselníků ve formě sešitu aplikace Excel a tou je „Analytika k rozpočtu“ na příslušný rok.
5. Správu analytiky vykonává ekonomický odbor - J. Jaroš, referent ekonomického odboru.
6. Interní členění je používáno na celý rozpočet.
7. Výjimku nyní tvoří pouze identifikace výdajů za telefonii. Původně rozpočtována na kapitole „Krajský úřad“, rozhodnutím vedení úřadu převedena na kapitolu „Informatika“, tj. pro potřeby sledování zůstalo použití ORG kapitoly „Krajský úřad“ také na kapitole „Informatika“.
8. Interní pomocné členění je integrováno do používaného software. Zároveň je databáze číselníků – analytika - dostupná zaměstnancům krajského úřadu na intranetu.
9. Pracujeme s číselníkem ORJ (kapitolní třídění).
10. Toto členění je používáno od vzniku kraje a je hodnotným pomocným nástrojem. Členění je navázáno každý rok na nový rozpočet a během rozpočtového období dochází, dle potřeby, k jeho aktualizaci. V současné době takto nastavený číselník vyhovuje a neplánují se zásadní změny.
11. Ano, viz předchozí odpověď.
12. S dodavatelem software byly konzultovány potřeby členění ze strany kraje a v rámci možností byly požadavky zahrnuty do používaného software.
13. Ne. Nejdříve by muselo dojít k harmonizaci rozpočtů jednotlivých krajů. Každý má také svůj pohled na jednotlivé příjmy a výdaje. Myslím, že případné členění nad rámec rozpočtové skladby by mělo zůstat v pravomoci krajů.
14. J. Jaroš – jaros.j@kr-vysocina.cz, 564 602 284, J. Kopecká – kopecka.j@kr-vysocina.cz, 564 602 230

Zlínský kraj

1. Ano.

2. Využíváme slovo ORG v účetní větě. Jde o desetimístné číslo, které podle naší metodiky může (a ve většině případů má) určitou vnitřní strukturu – topologii, popisující „jemnější“ strukturu. V tomto smyslu používáme pojem „závazný ukazatel“, který reprezentuje věcný i finanční agregát, používaný ve všech procesech schvalování rozpočtu a jeho změn – a současně jako agregát popisující minulost v rámci závěrečného účtu.
   Z hlediska využití shora uvedeného desetimístného čísla je „závazný ukazatel“ identifikován prvním čtyřčíslím, dalších šest číselných míst může popisovat vnitřní strukturu tohoto závazného ukazatele. Práce se „závaznými ukazateli“ při tvorbě i práci s rozpočtem je uvedena i ve vnitřních normách, vztahujících se k procesům rozpočetnictví.
3. Primárně o to, že celý rozpočet ZK je primárně popsán pomocí takového členění – jinak řečeno, jak v části příjmů, výdajů a financování je povinně takové členění použito. Základní výčet účelů: příjmy podle věcného členění (např. příjmy z prodeje majetku, příjmy z pronájmu, ISPROFIN, atd.), výdaje jednotlivých odborů podle účelu (např. výdaje na platy, výdaje na vzdělávání, výdaje na provoz sídla kraje, výdaje na národnostní problematiku, výdaje na ochranu životního prostředí, apod.), příjmy a výdaje na konkrétní projekty, transfery (dotace, podprogramy, grantová schémata spolufinancování akcí, atd.)
4. Jde o jeden centralizovaně spravovaný číselník, odpovědnost za jeho správu má ekonomický odbor. Metodika je připojena v příloze.
5. Informační manažer pro oblast ERP, zařazený do odboru ekonomického.
6. Členění je použito bez výjimky na celý rozpočet, kromě příjmů a výdajů i na financování.
7. Neexistují.
8. Členění je přímo využíváno pro udržování rozpočtu ZK a pro účtování o něm v rámci používaného IS GINIS. Číselník je přímo součástí účtového rozvrhu, využívaného tímto systémem. Kromě toho je číselník ve formátu MS Excel zveřejněn pro jednodušší přístup i na intranetu úřadu.
9. Člení využíváme i při práci s rozpočtovým výhledem, ten je udržován ve struktuře shora popsaných „závazných ukazatelů“ – identifikovaných unikátním čtyřčíslím.
10. Od roku 2006 s dobrými zkušenostmi. Je sice pravdou, že zavedení dalšího identifikátoru (nad rámec povinných údajů podle rozpočtové skladby) do systému rozpočtování a účtování je vždy komplikující, nicméně při zavedení a dodržování jednotné metodiky pak může systém poskytnost výhody získání přesné a aktuální informace – navíc s možností časového víceletého porovnání.
11. Ano.
12. Ano, jsem jeho spoluautor.
13. Uvítal, nicméně obávám se, že sjednotit vše by bylo obrovskou prací, která vzhledem k naprosto odlišným zájmům a prioritám jednotlivých USC, resp. jejich politických reprezentací + to vše v čase se měnící. Domnívám se, že výhodné by bylo spíše hledat pouze podmnožinu témat, která jsou identifikovatelná a již dnes se jednotně vyskytují u všech krajjů – a na základě nich vytvořit jakýsi fundament – ke kterému pak jednotlivé USC mohou přidávat svá specifika.
14. Ing. Radek Šipka